

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) และชุมชนตลาดวัดไทร สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร และรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) ผู้วิจัยจึงขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และเครือข่ายผู้ปกครอง ในการหารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และเครือข่ายผู้ปกครอง ในการหารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

3. รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และเครือข่ายผู้ปกครอง ในการหารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และเครือข่ายผู้ปกครอง ในการหารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

- 1) ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ มีดังนี้

(1) นายสุชาติ เมฆธารา

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

การรับราชการ รับราชการมาแล้ว 40 ปี เริ่มเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่โรงเรียนวัดราชคฤห์ สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร เมื่อปีพุทธศักราช 2545 และอยู่ที่โรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) มาแล้ว 3 ปี เมื่อปีพุทธศักราช 2557

การศึกษา จบปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ที่พักอาศัย พักอยู่ย่านตลาดพลู แขวงบางยี่เรือ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

(2) นายเนตร นุ่มบุญนำ

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายบริหารงานงบประมาณ โรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

การรับราชการ รับราชการมาแล้ว 32 ปี เป็นผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ที่โรงเรียนวัดโพธิ์เรียง สำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร เมื่อปีพุทธศักราช 2543 และอยู่ที่โรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) มาแล้ว 6 ปี เมื่อปีพุทธศักราช 2553

การศึกษา จบปริญญาบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ที่พักอาศัย หมู่บ้านพระปิ่น 5 แขวงบางบอน เขตบางบอน

(3) นางมยุรา มีมุงธรรม

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายบริหารงานทั่วไปโรงเรียนวัดไทร(ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

การรับราชการ รับราชการมาแล้ว 15 ปี เป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดนางนอง สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร เมื่อปีพุทธศักราช 2552 และอยู่ที่โรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) มาแล้ว 4 ปี เมื่อปีพุทธศักราช 2555

การศึกษา ปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ปริญญาบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ที่พักอาศัย ย่านวุฒากาศ 42 แขวงบางค้อ เขตจอมทอง

(4) นางสาวชนิษฐา พจนานุกุลกิจ

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดไทร(ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

การรับราชการ รับราชการมาแล้ว 17 ปี เป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียน วัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) มาแล้ว 4 ปี เมื่อปีพุทธศักราช 2555

การศึกษา ปริญญาโท สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ จากมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ปริญญาบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ที่พักอาศัย ย่านสุขสวัสดิ์ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร

(5) นางรำพึง เรือนทอง

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายบริหารงานบุคคลโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

การรับราชการ รับราชการมาแล้ว 20 ปี เป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียน วัดมงคลวาราราม สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร เมื่อปีพุทธศักราช 2555 และอยู่ที่ โรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) มาแล้ว 3 ปี เมื่อปีพุทธศักราช 2556

การศึกษา ปริญญาโท สาขาพลศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญาบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ที่พักอาศัย ย่านถนนพระราม 2 เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

2. สภาพทั่วไปของโรงเรียน

2.1 ท่านรู้จักและคุ้นเคยกับคนในชุมชนมากน้อยเพียงใด และสนิทสนมกับคนในชุมชน กลุ่มใดเป็นพิเศษบ้างหรือไม่ เพราะเหตุใด มีโอกาสเข้าไปเยี่ยมคนในชุมชนบ้างหรือไม่ อย่างไร

นายสุชาติ เมฆธรา “โรงเรียนวัดไทรเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีหลายชุมชน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ชื่นชม โรงเรียนพาบุตรหลานเข้ามาเรียนเป็นจำนวนมาก เราจะต้องให้ความสำคัญโดยเฉพาะประชาชนชุมชนจะต้องรู้จักคุ้นเคยและให้ความเป็นกันเอง เพราะจะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผมไม่คิดว่าจะต้องไปพึ่งพาอาศัยชุมชนอย่างเดียว โดยจะต้องมีการกลับไปกลับมา ก็คือในการช่วยเหลือให้ข้อเสนอแนะโรงเรียนขอจากชุมชน และชุมชนก็ขอจากโรงเรียน ก็ต้องมีความเข้าใจและให้ความสนิทสนมกับชุมชน”

นายเนตร นุ่มบุญนำ “ภาระงานตรงนี้นั้นอยู่กับภายในมากกว่าภายนอก การที่จะสัมพันธ์กับคนภายนอกมีแต่เฉพาะกรรมการสถานศึกษากับกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองที่เราทำงานร่วมกันในส่วนที่จะเป็นการบริหารในเรื่องของงบประมาณ”

นางมยุรา มีมุ่งธรรม “จะรู้จักและคุ้นเคยกับประธานชุมชนตลาดน้ำวัดไทร คุณฉันทนา และคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นคนพื้นที่ในชุมชนนี้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ท่านก็จะเข้ามาร่วมมือด้วย”

นางสาวขนิษฐา พจนานุกุลกิจ “จะรู้จักกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองและผู้ปกครองที่นักเรียนประกวดสวดมนต์ทำนองสรภัญญะ”

นางรำพึง เรือนทอง “รู้จักกับชุมชนหน้าโรงเรียน กรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เพราะชุมชนหน้าโรงเรียนและชุมชนวัดไทร พระวัดไทร จะช่วยดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมภายนอกโรงเรียน”

2.2 โรงเรียนได้รับการสนับสนุนหรือการช่วยเหลือในการทำงานจากใคร หรือหน่วยงานใดบ้างหรือไม่อย่างไร

นายสุชาติ เมฆธารา “โดยปกติโรงเรียนกรุงเทพมหานครจะมีงบประมาณทางการศึกษาทุกเรื่องทุกด้าน การที่จะบริหารนั้นจำเป็นจะต้องปรึกษาหารือกับบุคลากรภายในโรงเรียน และนอกจากนั้นโรงเรียนมีคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งคัดเลือกมาอยู่ในวาระ 4 ปี และมีคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองซึ่งมีทุกปี ซึ่งจะต้องได้รับคำปรึกษาหารือทั้ง 2 ฝ่าย นอกจากนั้นผู้มีส่วนร่วมก็คือ เจ้าอาวาสวัดไทร จะได้รับความช่วยเหลือจากท่านเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นก็จะมีสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเขต และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่จะให้การสนับสนุนในเรื่องงบประมาณในการแปรรูปที่ดินบางสิ่งบางอย่าง ในเรื่องของอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน นอกเหนือจากกรุงเทพมหานครให้ นอกจากนี้ยังมีองค์กรเอกชนให้การดูแลเงินทุนการศึกษาบ้าง วัสดุอุปกรณ์บ้าง เช่น คอมพิวเตอร์เป็นบางครั้งบางคราว หนังสือ ตู้หนังสือ หรืออย่างของกระทิงแดงให้การสนับสนุนจัดสถานที่บริเวณโรงเรียนให้เกิดความสวยงาม นอกจากนั้นยังมีศูนย์ช่วง นุชเนตร มาดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียนตลอดเวลา ปีละหลาย ๆ ครั้ง นี่เป็นเฉพาะตัวอย่างบางส่วน”

นางเนตร นุ่มบุญนำ “ชุมชน ผู้ปกครองสนับสนุนอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าในเรื่องของตัวเงิน หรือเรื่องของการช่วยเหลือมาให้กับโรงเรียน อย่างกรรมการสถานศึกษาหรือกรรมการเครือข่ายเขาก็จะเข้ามาช่วยกันบริหารภายในโรงเรียนส่วนหนึ่ง แต่ไม่ได้ลงลึกการทำงานของโรงเรียน ให้ข้อเสนอแนะในแต่ละเรื่อง และการช่วยเหลือส่วนใหญ่จะมาในรูปแบบของสิ่งของและเรื่องของการดูแลเด็ก”

นางมยุรา มีมุงธรรม “โรงเรียนวัดไทรจะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกหลายหน่วยงาน เช่น ศูนย์บริหารสาธารณสุข 29 (ช่วง นุชนคร) ก็จะให้บริการทางด้านสุขภาพ อนามัยแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา ส่วนหน่วยงานเอกชนจะเป็นเรื่องการมอบทุนการศึกษาให้นักเรียน ก็จะมีห้างร้านต่าง ๆ เช่น โรงพยาบาลนครชน ร้านค้าบริเวณโดยรอบโรงเรียนทั้งอาคารพาณิชย์ บริเวณปากซอยโรงเรียน ตลอดจนพ่อค้า แม่ค้าในตลาด ให้การสนับสนุนเงินทุนในการจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมวันเด็กก็จะได้มามากพอสมควร และในเรื่องของการทำบุญตักบาตรปีใหม่ การแห่เทียนเข้าพรรษา ที่เราจัดต่อเนื่องทุกปี ก็จะได้รับความร่วมมือกับชุมชนเป็นอย่างมาก”

นางสาวขนิษฐา พจนานุกุลกิจ “ได้รับการช่วยเหลือจากผู้ปกครองโดยการให้ความร่วมมือในการกวาดขันดูแลนักเรียน ในเรื่องการเรียนรู้และการนำนักเรียนไปประกวดแข่งขันต่าง ๆ”

นางรำพึง เรือนทอง “ได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน ตลาด และวัดไทร ชุมชนตลาดก็จะช่วยบริจาคเงินในกิจกรรมสำคัญทางศาสนา เช่น แห่เทียนพรรษา ตักบาตรวันขึ้นปีใหม่ บริจาคของขวัญวันเด็ก ให้ทุนการศึกษา ท่านเจ้าอาวาสวัดไทรจะให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนทุกปี และให้สิ่งของอุปโภค บริโภคแก่นักเรียนที่ขาดแคลน”

3. การบริหารงานในโรงเรียนเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและโรงเรียน

3.1 ท่านวางโครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียนอย่างไร ครู และผู้ปกครองมีส่วนแสดงความคิดเห็นในการกำหนดโครงสร้างนี้หรือไม่ แต่ละฝ่ายมีอิสระในการตัดสินใจในการทำงานของฝ่ายตนมากน้อยเพียงใด

นายสุชาติ เหมธรา “โครงสร้างการบริหารงานจะเหมือนกันหมดในกรุงเทพมหานคร โดยเริ่มจากผู้บริหารสถานศึกษากระจายงานไปที่รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 4 ฝ่าย แต่ละฝ่ายจะดูแลงานที่ได้รับมอบหมาย ฝ่ายที่ 1 ทางด้านวิชาการ ฝ่ายที่ 2 ทางด้านงบประมาณ ฝ่ายที่ 3 การบริหารงานทั่วไป และฝ่ายที่ 4 ฝ่ายบริการ (บุคคล) แต่ละฝ่ายก็จะมีภาระคิดในการจัดโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการสัมพันธ์ชุมชน โครงการวันสำคัญทางด้านศาสนา ที่จะต้องชวนเชิญท่านผู้ปกครอง คนในชุมชนเข้ามาร่วมกิจกรรมภายในโรงเรียน และนอกจากนั้นโรงเรียนจะต้องเข้าไปร่วมกิจกรรมกับชุมชน เช่น วัด หรือเป็นเทศกาลของชุมชน และชุมชนต้องการความช่วยเหลือทางด้านอาคาร สถานที่ เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจะดำเนินการให้ได้ แต่ละฝ่ายมีอิสระในการตัดสินใจในการทำงาน ซึ่งจะมีโครงการต่าง ๆ มีการแต่งตั้งคณะคุณครูเข้าไปดูแลเป็นคณะกรรมการ บางโครงการอาจจะมีนักเรียนเป็นส่วนร่วม มีชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย เช่น

หลักสูตรสถานศึกษาจะต้องได้รับการอนุมัติจากประธานคณะกรรมการสถานศึกษาจึงจะใช้หลักสูตรได้ ซึ่งการตัดสินใจต่าง ๆ จะตัดสินใจเป็นกลุ่มของคณะกรรมการแล้วนำเสนอสู่ท่านรอง และก็มีมาสู่ผู้อำนวยการ ความเห็นชอบส่วนใหญ่ก็จะให้ดำเนินการ หรืออาจจะมีการเสนอแนะที่คิดว่ามันจะเป็นประโยชน์ แต่ทั้งนี้ทั้งมวลมันอยู่มติของคณะกรรมการของ โครงการหรือกิจกรรม”

นางเนตร นุ่มบุญนำ “เราแบ่งการบริหารโรงเรียนเป็น 4 ฝ่าย มีการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานงบประมาณและพัสดุ มีรองแต่ละฝ่ายเป็นผู้รับผิดชอบในแต่ละฝ่าย โครงสร้างนี้มันเป็นไปตามระเบียบและความเหมาะสมของแต่ละส่วน ในการดำเนินงานชุมชนไม่ได้มีส่วนกำหนดในส่วนนี้ เพราะส่วนใหญ่แล้วชุมชนเขาจะไม่ได้ดูในเรื่องของระบบการบริหาร เขาจะดูแลในเรื่องทั่ว ๆ ไป เรื่องพฤติกรรมของเด็ก เรื่องของสิ่งที่เด็ก ๆ จะได้รับ การทำงานในการบริหารถ้าพูดถึงว่า ถ้ามามีโอกาสตัดสินใจใหม่ เป็นฝ่ายที่วางแผน และขอเห็นชอบจากท่านผู้อำนวยการว่าจะทำตามนั้นได้ไหม อย่างแผนการจัดการศึกษา แผนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และแผนเรียนฟรี ทั้ง 3 แผนจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาก่อนถึงจะสามารถดำเนินการได้ เพราะฉะนั้นตัวแผนงานที่เราจะใช้ในโรงเรียนหรืองบประมาณที่เราจัดสรรในส่วนต่าง ๆ ก็จะเป็นการรับรู้ด้วยของคณะกรรมการสถานศึกษาด้วยเป็นผู้ร่วมพัฒนาดำเนินการ”

นางมยุรา มีมุงธรรม “โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนวัดไทรจะแบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย งานหลักเลยก็จะเป็นวิชาการ งานงบประมาณ งานฝ่ายบุคคล และงานบริหารงานทั่วไป ในการกำหนดโครงสร้างการบริหารผู้ที่จะมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ก็จะเป็นทีมงานของคณะกรรมการสถานศึกษา เพราะในแต่ละปีเราก็จะประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และวางแผนนโยบายตลอดการปรับปรุงโครงสร้างของโรงเรียน”

นางสาวชนิษฐา พจนานุกุลกิจ “โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนจะแบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายงานงบประมาณ ฝ่ายงานบุคคล และฝ่ายบริหารงานทั่วไป ซึ่งจะเหมือนกันหมดในกรุงเทพมหานคร โดยผู้บริหารจะกระจายงานให้รองผู้อำนวยการรับผิดชอบในแต่ละฝ่าย ซึ่งแต่ละฝ่ายจะมีการแต่งตั้งครูเข้าไปดูแล”

นางรำพึง เรือนทอง “โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนกรุงเทพมหานครจะเหมือนกัน คือ มีผู้อำนวยการสถานศึกษากระจายงานแบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ฝ่ายบริหารงานงบประมาณ ฝ่ายบริหารงานบุคคล และฝ่ายบริหารงานบุคคล ซึ่ง

แต่ละฝ่ายจะมีอิสระในการตัดสินใจ มีการแต่งตั้งครูเป็นคณะกรรมการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ”

3.2 ผู้ปกครองให้การช่วยเหลือแก่ทางโรงเรียนในการจัดการศึกษามากน้อยเพียงใด ช่วยเหลือด้านใดบ้าง สิ่งที่ผู้ปกครองให้ความช่วยเหลือแก่ทางโรงเรียนตรงกับความต้องการของโรงเรียนอย่างไรบ้าง

นายสุชาติ เหมธารา “ ขึ้นอยู่กับว่าทางโรงเรียนได้กำหนดกิจกรรม โครงการอะไรบ้างที่จะมีความสัมพันธ์ ส่วนใหญ่ก็จะเป็นเรื่องทรัพย์สิน และวัสดุอุปกรณ์ ทรัพย์สินก็อย่างเช่น ผู้ปกครองอาจจะมิจิตเมตตามาสอบถามกับทางโรงเรียนว่า โรงเรียนมีความต้องการอะไรบ้างไหม หรือบางท่านก็นำมาให้เลย เช่น ระบายราคาเป็นหมื่น ๆ กลอง เครื่องคอมพิวเตอร์ นอกจากนั้นก็เป็นเรื่องของทุนการศึกษา ทั้งหน่วยงานเอกชน ไม่ว่าจะเป็นธนาคาร โรงพยาบาล หรือแม้แต่วัด ซึ่งวัดเราได้ทุนการศึกษาเยอะ เช่น วัดไทรของเรา 20 ทุน วัดแก้วไพฑูรย์ รวมทั้งวัดโพธิ์ทอง นอกจากนั้น พ่อค้าประชาชน ที่เคยให้การสนับสนุนก็จะสอบถามผอ. จะมอบทุนเมื่อไหร่อย่าลืมมาบอกด้วยนะ นอกจากนี้โรงเรียนจะต้องให้การสนับสนุนกับทางชุมชน เช่น โรงเรียนวัดไทรจัดเป็นลานกีฬา ให้ชุมชนได้มาออกกำลังกาย แอโรบิกทุกวัน ทางคริสตจักรก็มาขอใช้สนาม ขอคุณครูเป็นคณะกรรมการ ทางสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเขต มาขอใช้สถานที่เพื่อตรวจสอบสภาพร่างกาย วัดเว่นตา หรือฉีดป้องกันสุนัขบ้า ทางโรงเรียนไปหาประชาสัมพันธ์ในเรื่องการต่อต้านยาเสพติด เรื่องขงลวย ซึ่งกำลังระบาดเพราะบางที่ผู้ปกครองอาจจะลืมหรือไม่ได้สนใจเกี่ยวกับไข้เลือดออก หรือถึงช่วงฤดูกาลเลือกตั้งทางโรงเรียนจะเป็นกำลังสำคัญที่จะมาชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนโดยผ่านคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองผ่านคณะครูในเรื่องของการประชุม ผ่านทางด้านผู้ปกครองโดยการประชุมผู้ปกครอง และผ่านเด็กนักเรียนให้ไปบอกผู้ปกครอง นี่คือการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันระหว่างชุมชนกับโรงเรียนที่ทางโรงเรียนดำเนินการอยู่ สิ่งที่ผู้ปกครองให้ความช่วยเหลือแก่ทางโรงเรียนตรงกับความต้องการของโรงเรียนหรือไม่อย่างไร ขึ้นอยู่กับว่าท่านผู้ปกครองท่านมีเมตตาจะมาสอบถามกับทางโรงเรียนว่าต้องการอะไร ถ้าบอกไปก็ตรงตามความต้องการ แต่ในทางหนึ่งที่ท่านผู้ปกครองมีของที่ท่านไม่ใช่หรือปรารถนาอยากให้เกิดด้วยความรู้สึก อย่างเช่น เครื่องดนตรี ระบายอย่างที่ว่า ท่านก็จะมามอบให้เลย ท่านต้องการถามว่า ทางด้านดนตรีไทยต้องการอะไร ทางโรงเรียนก็จะบอกความต้องการนั้นหลายอย่างมันก็จะตรงกับความต้องการของโรงเรียนนอกเหนือจากตัวงบประมาณ”

นายเนตร นุ่มบุญนำ “ ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะให้ในเรื่องของการแนะนำในสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ส่วนระบบต่าง ๆ ก็คงจะภายในโรงเรียนกับคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้กำหนด

ผู้ปกครองบางครั้งจะเข้ามาแนะนำ อะไรเป็นข้อบกพร่อง อะไรเป็นข้อดีบ้าง ก็จะเข้ามาเสริมในส่วนนั้น ถ้าพูดถึงโรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองก็ค่อนข้างเยอะ ไม่ว่าจะเรื่องอะไรก็แล้วแต่ ตั้งแต่ได้จากงานวันเด็กก็จะมีผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนเราค่อนข้างมาก”

นางมยุรา มีมุงธรรม “ผู้ปกครองส่วนใหญ่แล้วทางโรงเรียนจะประสานกับผู้ปกครองผ่านทางจดหมาย เช่น การจัดกิจกรรมอะไรต่าง ๆ โรงเรียนก็จะมีจดหมายแจ้งไป ผลตอบกลับก็คือไปตอบรับจากผู้ปกครองในการเข้าร่วมกิจกรรมก็ได้รับการตอบรับมาในทางที่ดี นอกจากนั้นจะมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อกระจายเสียงไป ก็สังเกตว่าผู้ปกครองจะให้ความสนใจและให้ความร่วมมือกับโรงเรียนหลาย ๆ กิจกรรมเลย การช่วยเหลือของผู้ปกครองจะสนับสนุนกิจกรรม เช่น กิจกรรมวันเด็ก นอกเหนือจากการที่เราได้รับความร่วมมือกับชุมชนในการระดมทุนแล้วผู้ปกครองแต่ละสายชั้นก็ร่วมบริจาคระดมทุนมาด้วย อันนี้ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เราได้เงินมาจัดกิจกรรมให้บรรล่วัตถุประสงค์ แล้วก็ส่งผลไปถึงเด็ก ๆ ในโรงเรียนทุก ๆ คน แล้วก็การประชุมผู้ปกครองในวันที่ 1 พฤษภาคมของทุก ๆ ปีคิดเป็น 80 % ขึ้นไปที่ผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมมาให้ความร่วมมือดีมาก ทำให้ผู้ปกครองได้ทราบนโยบายของทางโรงเรียน วัตถุประสงค์ในการพัฒนาโรงเรียนในแต่ละปี”

นางสาวนิษฐา พจนานุกุลกิจ “ผู้ปกครองให้ความช่วยเหลือในด้านวิชาการโดยการมาเป็นวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น และกิจกรรม Walk rally เช่น การทำกาลละแม กระจายสารท สานทางมะพร้าวเป็นตะกร้า เป็นต้น และช่วยดูแลนักเรียนในด้านการเรียน มีการสนับสนุนอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์กีฬา บริจาคหนังสือให้ห้องสมุด บริจาคเงินทุนการศึกษา จัดหาของขวัญมาโรงเรียนในวันเด็ก และเข้าร่วมประชุมผู้ปกครองในทุกปีการศึกษา พบปะพูดคุยกับครูประจำชั้นเพื่อทราบข้อมูลของนักเรียน”

นางรำพึง เรือนทอง “ผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ความช่วยเหลือหลายอย่าง เช่น ผู้ปกครองที่อาศัยอยู่บริเวณหน้าโรงเรียนจะช่วยดูแลพฤติกรรมนักเรียนนอกโรงเรียน ถ้ามีพฤติกรรมไม่เหมาะสมก็จะแจ้งทางโรงเรียน มีการบริจาคสิ่งของให้กับทางโรงเรียน ในวันเด็กก็จะออกร้านอาหารให้นักเรียนได้รับประทานอย่างทั่วถึง บริจาคของขวัญ จักรยาน และให้ทุนการศึกษากิจกรรมการสถานศึกษาและเครือข่ายผู้ปกครองก็จะช่วยเหลือโรงเรียน ขาดเหลืออะไรก็ช่วยกันหาเพิ่มเติม”

3.3 ท่านและคณะครูมีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้ปกครองมากน้อยเพียงใด มักจะติดต่อกันโดยวิธีการใด

นายสุชาติ เมฆธรา “ ถ้าเป็นเรื่องของบทบาทหน้าที่ก็คือ มันจะต้องติดต่อกันตลอดเวลา ไม่รู้จะเป็นภาคบังคับอะไรก็แล้วแต่ ที่สำคัญที่สุดที่ผู้ปกครองให้ความสนใจ คือ การประชุม ผู้ปกครอง จะมาประชุมกันเยอะมาก ต้องจัดกัน 3 รอบ การจัดเหล่านี้ก็ต้องการแถลงนโยบายของการศึกษา เพราะนโยบายการศึกษามันเป็นตัวบังคับว่าทางโรงเรียนจะต้องทำอะไร ทั้งเรื่องการบริหาร บุคลากร การดำเนินการอยู่ในเรื่องของนโยบาย ซึ่งทางกรุงเทพมหานครเป็นผู้กำหนด ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นจะต้องชี้แจงให้กับท่านผู้ปกครองทราบ แล้วในโอกาสเดียวกันการประชุมผู้ปกครองนั้น ต้องนำเสนอถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เพื่อจะได้ข้อคิด ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา นอกจากนั้นกิจกรรมในวันสำคัญที่เชิญผู้ปกครองเข้ามาเพื่อเป็นกำลังใจ หรือเป็นแบบอย่างที่จะสืบทอดทางด้านวัฒนธรรม เช่น การเวียนเทียน การแห่เทียน การทำบุญตักบาตรในวันสำคัญ ผู้ปกครองจะให้ความสนใจ นอกจากนั้นวันเด็ก ผู้ปกครองก็จะมาร่วมกับทางโรงเรียนเพื่อเป็นกำลังใจเยอะ ได้รับการสนับสนุนไม่ว่าจะเป็นทางด้าน เงิน หรือพวกของขวัญ แม้แต่เรื่องอาหาร ก็จะเป็นที่ประจักษ์ว่า ผู้ปกครองมาบริการนักเรียนเป็นจำนวนมาก กินกันไม่หมดเลย และอย่างเช่น อนุบาลเราจัดงานวันเกิดน้อย ก็เป็นเรื่องของการตื่นเต้น เป็นเรื่องของการจูงใจ กระตุ้นให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้สู่ออนาคตตั้งแต่เขาวัย อันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่ง และสำคัญที่สุดในช่วงนี้ก็คือ เราจัดกิจกรรม การประกวดต่าง ๆ โดยการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการรับส่ง สนับสนุน ผู้ปกครองก็กระตือรือร้น และเต็มใจ แล้วก็ประสบความสำเร็จในหลาย ๆ เรื่อง ตรงนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองต่าง ๆ ไว้วางใจโรงเรียน แล้วนำบุตรหลานมาเรียนเพิ่มขึ้น การติดต่อกับผู้ปกครองส่วนใหญ่จะติดต่อทางหนังสือ โดยโรงเรียนจะออกหนังสือผ่านไป กับเด็กนักเรียนถึงผู้ปกครอง”

นายเนตร นุ่มบุญนา “ เรามีโครงการในเรื่องของแนะแนว เข็มบ้านเด็ก โดยครูจะไปเยี่ยมบ้านเด็กตามที่ต่าง ๆ อยู่แล้วที่ครูเขาดูแลในส่วนนั้น นี่คือการสัมพันธ์และมีการติดต่อสื่อสารในเรื่องของการประสานงานทางตรงเลย ทางโทรศัพท์ เอกสารจากทางโรงเรียนที่เป็นส่วนรวม โรงเรียนก็จะดำเนินการทำหนังสือแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ”

นางมยุรา มีมุ่งธรรม “ การติดต่อกับผู้ปกครองส่วนใหญ่เราจะใช้วิธีผ่านไปทางจดหมาย เช่น การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น หรือถ้าต้องการติดต่อเป็นการส่วนตัวต้องการจะเชิญผู้ปกครองมาพบ เราก็จะมีจดหมายเชิญผู้ปกครองมาพบเป็นกรณี ๆ ไป”

นางสาวขนิษฐา พจนานุกุลกิจ “การติดต่อกับผู้ปกครองจะติดต่อผ่านหนังสือถึงผู้ปกครองจากทางโรงเรียน เช่น การประชุม การสอบ การประกาศผลสอบ การทำกิจกรรมต่าง ๆ

และอื่น ๆ และให้ผู้ปกครองตอบรับกลับมาว่าทราบเรื่องหรือไม่ หรืออนุญาตให้บุตรหลานร่วมกิจกรรมหรือไม่ ถ้าต้องการติดต่อแบบส่วนตัวก็จะติดต่อโดยการเชิญด้วยจดหมายเป็นรายกรณีไป”

นางรำพึง เรือนทอง “พบปะผู้ปกครองและติดต่อกับผู้ปกครองเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม หรือมีอะไรก็จะออกหนังสือเชิญผู้ปกครองมาร่วมปรึกษาหารือ เพื่อแก้ปัญหา หรือใช้โทรศัพท์ติดต่อในรายที่มีเรื่องเร่งด่วน”

3.4 ในรอบปีที่ผ่านมา โรงเรียนและผู้ปกครองได้ร่วมมือกันจัดกิจกรรมอะไรบ้าง และกิจกรรมแต่ละกิจกรรมมีประโยชน์ต่อนักเรียนหรือโรงเรียนอย่างไร กิจกรรมในลักษณะใดที่ผู้ปกครองมักจะมาร่วมมากที่สุด

นายสุชาติ เหมธารา “กิจกรรมวันเด็ก กิจกรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนา การประชุมผู้ปกครอง ที่โรงเรียนจะมีเอกสารไปเชิญชวนให้ท่านผู้ปกครองมาร่วม กิจกรรมการประชุมผู้ปกครองท่านผู้ปกครองจะให้ความสนใจร่วมมือมากที่สุด เพราะว่าทุกท่านก็ต้องการทราบเรื่องต่าง ๆ ภายในโรงเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับการสนับสนุนบุตรหลานของผู้ปกครอง”

นายเนตร นุ่มบุญนา “หลายกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมวันเด็ก กิจกรรมแห่เทียนพรรษา แม้แต่กิจกรรมของชุมชนต่าง ๆ การร่วมรณรงค์ขงลาย การรณรงค์เรื่องยาเสพติด โรงเรียนกับชุมชนก็ประสานกัน กิจกรรมที่มีผู้ปกครองมักจะมาร่วมมากที่สุดจะเป็นกิจกรรมที่สนับสนุนกิจกรรมของเด็ก ถ้าขึ้นอยู่กับเด็กมาก ๆ จำนวนผู้ปกครองก็จะเข้ามาสู่โรงเรียนของเรามากขึ้น อย่างเทอมหน้าอนุบาลจะมีค่ายอนุบาล ซึ่งมีผู้ปกครองเข้าร่วมด้วยในการทำงานในการที่จะประสานระหว่างเด็ก ครู ผู้ปกครองให้มาสัมพันธ์กันให้รับรู้กิจกรรมต่าง ๆ อีกอย่างจะมีค่ายของเด็กพิเศษและเด็กเรียนร่วม ก็จะมีผู้ปกครองเข้าร่วมด้วย เพื่อให้สัมพันธ์ระหว่างของเด็ก ของครู คุณครูจะต้องร่วมกิจกรรมด้วย คุณครูทุกระดับชั้น เพราะว่าทุกระดับชั้นเรามีเด็กเรียนร่วมในแต่ละระดับชั้นอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นเด็กพวกนี้ก็จะมีความรู้ที่ประจำชั้นที่ไม่ได้รู้จักเด็กเรียนร่วมพวกนี้ ไม่รู้อุปนิสัย ใจคอ ก็จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะดึงผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องของการจัดการศึกษา และอีกอันหนึ่ง คือเรื่องการประชุมผู้ปกครองประจำปี เราประชุมทุกปีในแต่ละปีการศึกษา อันนี้ก็จะได้ข้อคิดเห็นจากผู้ปกครองด้วย โรงเรียนแสดงความคิดเห็นไป ผู้ปกครองให้การสนับสนุนในการดำเนินงานในแต่ละส่วน อันนี้คือความร่วมมือของโรงเรียนกับผู้ปกครอง”

นางมยุรา มีมุงธรรม “กิจกรรมที่ผู้ปกครองและโรงเรียนร่วมกันจัดที่เห็นได้เด่นชัดเลยก็คือ 1) เรื่องของการทำบุญตักบาตรในวันขึ้นปีใหม่ อันนี้ก็เป็นส่งเสริมในเรื่องของศิลปะ

วัฒนธรรม ประเพณีไทย ผู้ปกครองก็ให้ความร่วมมือหลังจากได้รับหนังสือเชิญไปแล้ว ก็นำข้าวสาร อาหารแห้ง มาร่วมใส่บาตรกับลูกหลานที่โรงเรียนของเราอย่างมากเลย 2) เป็นเรื่องของกีฬา ผู้ปกครองก็ให้การสนับสนุนในเรื่องของอาหาร น้ำดื่ม และที่เห็นได้เด่นชัดก็คือ เรื่องของกิจกรรมวันเด็ก มาออกร้านอาหารให้กับบุตรหลาน ก็ได้ทานอย่างทั่วถึง และนอกจากนั้น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ การเดินรณรงค์กำจัดลูกน้ำยุงลาย รณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ ในการทำกิจกรรมตรงนี้ทุกครั้งก็จะประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนได้ทราบ อันนี้ก็จะได้รับผลตอบกลับจากชุมชนมาว่าเป็นที่ชื่นชมว่ากิจกรรมนี้เห็นผลสำเร็จ ชุมชนก็ชื่นชมด้วย กิจกรรมที่ผู้ปกครองให้ความร่วมมือมากที่สุดจะเป็นกิจกรรมที่ส่งผลถึงตัวเด็กโดยตรง ส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมทางด้านนันทนาการ เช่น กีฬา วันเด็ก เพราะผู้ปกครองจะเห็นว่า บุตรหลานของเขาได้รับผลประโยชน์ หรือมีความสุขในกิจกรรมนั้น ๆ ที่จัดขึ้นมาจริง ๆ จะมีบางกิจกรรม เช่น กิจกรรมการเชิญผู้ปกครองมาให้ความรู้ในบางสายชั้น เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ก็เชิญผู้ปกครองมาให้ความรู้ในบางกิจกรรม ก็มีบ้างแต่อาจจะไม่ทั่วถึงเท่าไร”

นางสาวขนิษฐา พจนานุกุลกิจ “กิจกรรมร่วมกัน เช่น การประชุมผู้ปกครอง การจัดนิทรรศการทางวิชาการ เพื่อนำเสนอผลงานของนักเรียนในปีการศึกษานั้น ๆ การประกวดต่าง ๆ เช่น การประกวดมนต์ทำนองสรภัญญะ มารยาทไทย ผู้ปกครองจะมีส่วนร่วมในการดูแลและฝึกซ้อมนักเรียนด้วย”

นางรำพึง เรือนทอง “ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬา วันเด็ก โดยการออกร้านอาหารให้นักเรียนได้รับประทาน บริจาคของขวัญให้นักเรียนได้จับสลากทุกคน ร่วมกิจกรรมทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางศาสนาต่าง ๆ ร่วมทำบุญในกิจกรรมแห่เทียนเข้าพรรษา กิจกรรมสำคัญที่ทางวัดไทรจัด กิจกรรมการรณรงค์ต่าง ๆ เช่น ยาเสพติด ยุงลาย การเลือกตั้ง เป็นต้น”

4. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา

4.1 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอย่างไร และมีกระบวนการการมีส่วนร่วมอย่างไร

นายสุชาติ เหมธารา “ การมีส่วนร่วมโดยตรงก็คือ มาร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งจะต้องมีการคัดเลือกและลงมติกันในฝ่ายต่าง ๆ เช่น ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง สมาชิกทางด้านการเมือง นักวิชาการ ซึ่งเข้ามามีส่วนร่วมโดยตรง มีการประชุมกับทางโรงเรียนปีละ 4 ครั้ง มาฟังว่าโรงเรียนบริหารงานอย่างไรในรอบปีที่ผ่านมา และมีข้อเสนอแนะที่จะช่วยกันพัฒนา หรือแก้ปัญหาให้กับทางโรงเรียนอย่างไรบ้าง ส่วนที่ 2 เป็นเรื่องของการคัดเลือกคณะกรรมการเครือข่าย

ผู้ปกครอง ก็จะจัดในวันประชุมผู้ปกครอง เพราะว่าเมื่อผู้ปกครองได้รับนโยบายทางการศึกษาเสร็จจะต้องขึ้นห้องเรียนไปพบกับครูประจำชั้น ตรงนั้นก็จะไปสอบถามปัญหาต่าง ๆ หรือข้อเสนอแนะ แล้วก็มีการคัดเลือกคณะกรรมการเครือข่ายของห้องเรียนตามจำนวนห้องเรียนละ 5 คน จากห้องเรียนก็จะมาคัดเลือกในระหว่างสายชั้น อย่างเช่น ป.1 มี 5 ห้อง คณะกรรมการทั้ง 5 ห้องนั้นก็มารวมกันประชุมเพื่อจะเลือกเป็นคณะกรรมการเครือข่ายของสายชั้น หลังจากสายชั้นแล้วก็มารวมกันเป็นระดับโรงเรียน ก็คือตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นคณะกรรมการสายชั้นก็มาเข้าห้องคัดเลือกเป็นคณะกรรมการเครือข่ายโรงเรียน จำนวน 12 คน อันนี้คือการมีส่วนร่วมโดยตรง นอกจากนี้การติดตามเยี่ยมเยียนของคุณครูกับนักเรียน เพื่อให้ทราบข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคล ตรงนั้นผู้ปกครองก็มีส่วนที่จะให้ข้อเสนอแนะ แนะนำ หรือว่าช่วยร่วมมือกับโรงเรียนในการแก้ปัญหา โดยเฉพาะเรื่องพฤติกรรมของนักเรียน หรือแม้แต่การมาปรึกษาหารือกับผู้บริหารโดยตรง ทางโรงเรียนก็เปิดโอกาสให้ตลอดเวลา กระบวนการหรือขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง จะร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติกิจกรรม ร่วมประเมินผลตรวจสอบการทำงาน ร่วมแก้ไขพัฒนา และร่วมชื่นชมผลงาน ตรงนี้โรงเรียนก็จะมีการประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการแสดงถึงผลสำเร็จของทางโรงเรียนให้กับผู้ปกครอง คณะกรรมการต่าง ๆ ได้รับทราบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการประกวด เช่น การประกวดสวดมนต์สรภัญญะ ซึ่งเราก่อนข้างจะประสบความสำเร็จ ประกวดคาชโย ประกวดอื่น ๆ เราจะมีประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะในช่วงตอนเช้า ๆ เราจะประชาสัมพันธ์ในเรื่องของความสำเร็จ ทำไว้นิดคิดหน้าโรงเรียน นอกจากนั้นยังมีวารสารของโรงเรียนที่จะนำเสนอให้กับผู้มาเยี่ยมเยียน โรงเรียน หรือผู้ปกครองที่แวะเวียนเข้ามาโรงเรียนได้อ่านจากวารสารเหล่านี้ ก็เป็นเรื่องของความชื่นชมและขอบคุณหลาย ๆ ส่วนที่ให้การสนับสนุนกับโรงเรียนทั้งหมด”

นายเนตร นุ่มบุญนำ “เข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง โดยจะดูเรื่องของหลักสูตรว่า หลักสูตรสัมพันธ์กับชุมชนขนาดไหน และทุกหลักสูตรที่เราวางไปประธานคณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ลงนามด้วย กระบวนการเข้ามามีส่วนร่วมแทบทุกกิจกรรมของโรงเรียน กรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาจะเข้ามามีส่วนร่วม โดยร่วมแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะ ร่วมวางแผนการทำกิจกรรมร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน

นางมยุรา มีมุงธรรม “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในเรื่องของการจัดการศึกษาโดยตรงแล้ว เรามีคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองจะเป็นตัวแทนของผู้ปกครองในแต่ละสายชั้น ในวันที่ 1 พฤษภาคมของทุกปีจะเป็นวันที่เราคัดเลือกคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในระดับสายชั้น

สายชั้นละ 1 คน ที่จะเป็นประธานเครือข่าย หลังจากนั้นแต่ละสายชั้นจะมารวมกันแล้วก็เลือกประธานเครือข่าย เพราะฉะนั้น โรงเรียนวัดไทรมีถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะมีผู้ปกครองทั้งหมดที่เป็นเครือข่าย 11 คน ทีมงานของเราทั้ง 11 คนก็จะเป็นเหมือนเป็นหูเป็นตา เป็นปากเป็นเสียงให้กับผู้ปกครองทุก ๆ คนในสายชั้นนั้นถึงความต้องการว่าอยากให้โรงเรียนมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไรบ้างที่จะส่งผลถึงตัวบุตรหลานของเขา อันนี้ก็จะเป็นเรื่องกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างหนึ่งคะ ในแต่ละปีการศึกษาจะมีกำหนดให้มีคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองประชุมพร้อมกัน 4 ครั้ง ก็คือภาคเรียนละ 2 ครั้ง ตรงนี้วาระการประชุมและจดหมายเรียนเชิญประชุม โรงเรียนก็จะดำเนินการเรียนเชิญไปและผู้ปกครองก็จะมาเข้าร่วมประชุมพร้อมกับคณะผู้บริหารของโรงเรียนด้วย ถึงตรงนั้นก็จะเป็นประเด็นถึงสิ่งที่ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนพัฒนา และพูดถึงแนวทางในการพัฒนาที่ฝ่ายบริหารกำหนดขึ้นให้กับผู้ปกครองทราบ แล้วเสนอแนะร่วมกันนะคะ

นางสาวขนิษฐา พจนานุกุลกิจ “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจะเป็นรูปแบบของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนมีหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และในหลักสูตรจะมีประธานกรรมการสถานศึกษาลงนามด้วย มีการประชุมเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน”

นางรำพึง เรือนทอง “ในนามเครือข่ายผู้ปกครอง มีกระบวนการโดยการประชุมผู้ปกครองให้ผู้ปกครองได้พบปะกับครูประจำชั้น มีการคัดเลือกตัวแทนเครือข่ายผู้ปกครองระดับห้องเรียน ระดับสายชั้น และระดับโรงเรียน จะมีการประชุม ปรีกษาหารือ ในเรื่องต่าง ๆ เช่น การดูแลนักเรียน พฤติกรรมของนักเรียน ช่วยสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียนภายนอกโรงเรียน”

4.2 ท่านคิดว่าถ้าจะให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียนในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น โรงเรียนควรปฏิบัติอย่างไร

นายสุชาติ เมฆธารา “ต้องจัดกิจกรรมให้มีส่วนร่วมซึ่งกันและกัน อย่างเช่น กิจกรรมแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน ก็จะมีภูมิปัญญาภายในชุมชนให้ความรู้ เพื่อเด็กจะได้รับรู้ถิ่นที่อยู่ของตนเอง และอาจจะมีการทำบุญชื้ออาชีพ ซึ่งทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ว่าในชุมชนของนักเรียนประกอบอาชีพอะไร เพื่อแรงจูงใจ หรืออาจจะจัดในเรื่องของ Walk Rally เพื่อศึกษาสถานที่ที่สำคัญ ๆ ภายในชุมชน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมให้ความรู้ นอกจากนั้นโรงเรียนจะต้องเป็นฝ่ายให้บ้าง อย่างเช่น บริเวณอาคารสถานที่ นอกจากจะจัดเป็นลานกีฬา การออกกำลังกายแล้ว จัดเรื่องของการบวชนาค หรือการประชุมของชุมชน เราก็จะมีห้องสมุดซึ่งเราก็ประกาศให้ชุมชนผู้ปกครองเข้ามาใช้ หรือแม้แต่เรื่องของคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นนโยบายของกรุงเทพมหานครว่า ให้ใช้ให้คุ้มค่า คุ้มประโยชน์

อันนี้ก็เป็นการที่จะร่วมกันทั้งสองฝ่ายในการช่วยกันพัฒนา นอกจากนั้นท่านผู้ปกครองที่มีความรู้ที่ประสบความสำเร็จ อาจจะเสนอตัว หรือทางโรงเรียนอาจจะเชิญมาให้ความรู้กับนักเรียนในชั้นสูงเมื่อใกล้จะจบ เพื่อเป็นแรงจูงใจ แรงบันดาลใจ หรือศิษย์เก่าที่อยู่ในชุมชนได้เข้ามาจูงใจน้องๆ ให้ตั้งใจหรือเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ นอกจากนั้น โรงเรียนมัธยมซึ่งอยู่ในพื้นที่ วิทยาลัยต่าง ๆ เข้ามาให้การแนะแนว แนะนำสถานที่เรียน ความถนัด ซึ่งมี 2 สาย ทั้งสายอาชีพ และสายสามัญ อย่างเช่น โรงเรียนวัดราชโอรส โรงเรียนวัดสิงห์ โรงเรียนชนบุรีวรเทพี โรงเรียนวัดอินทร์ เราก็จะเชิญท่านอาจารย์มาให้ความรู้ มาแนะแนว นอกจากนั้นทางเจ้าอาวาสก็จะให้การสนับสนุนเป็นวิทยากรให้ความรู้ต่าง ๆ อยู่เสมอ ทางด้านศูนย์ชุมชนตระมาให้ความรู้ทางด้านสุขภาพ ตรวจฟัน ตรวจสายตา ตรวจสุขภาพ อันนี้ก็จะเป็นส่วนร่วมโดยตรงที่จะให้ประโยชน์ต่อตัวนักเรียน กับโรงเรียน และสิ่งที่ทางโรงเรียนสนับสนุนก็เป็นประโยชน์ต่อทางชุมชน”

นายเนตร นุ่มบุญนำ “ การประสานร่วมมือกันทั้งสองฝ่ายจะต้องเข้าใจตรงกันว่า จุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ของเรามันคืออะไร ถ้าสมมุติว่าเป็นจุดมุ่งหมายที่เกิดขึ้นกับเฉพาะกาลในเวลานั้น การที่ผู้ปกครองเข้ามาในแต่ละส่วนก็จะสามารถที่จะดำเนินการได้ ในส่วนนั้นได้ แต่ถ้าสมมุติว่าตลอดเวลาจะให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับเราก็ทำไม่ได้ เพราะผู้ปกครองก็มีภาระของเขา เราก็มีภาระของเรา เพราะฉะนั้นการที่เราให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมก็จะเป็นเฉพาะบางกรณี บางเรื่อง ที่เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรม หรือว่าต้องการความคิดเห็นจากผู้ปกครองจริง ๆ อย่างเรื่องของการดูแลเด็ก การเยี่ยมบ้านเด็ก เหล่านี้ก็คือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่เราจะใช้ประสานงานกับผู้ปกครอง”

นางมยุรา มีมุงธรรม “ ในการปฏิบัติถ้าจะให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองให้มากขึ้น สิ่งแรกคือ โรงเรียนต้องมีการประชาสัมพันธ์ มีจดหมาย มีการสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง ถึงผลการดำเนินงานของโรงเรียน เพราะบางที่ผู้ปกครองเขาจะไม่ได้ใกล้ชิดกับทางโรงเรียนมาก เขาจะรู้ข้อมูลของทางโรงเรียนได้โดยผ่านทาง การประชาสัมพันธ์ อาจจะต้องการประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ปกครองทราบในเรื่องของแผนการดำเนินงานของโรงเรียน กิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โรงเรียนก็จะต้องมีการทำจดหมาย หรือทำเป็นจุลสารประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบทุกเดือน”

นางสาวชนิษฐา พจนานุกุลกิจ “โรงเรียนต้องมีการประชาสัมพันธ์แจ้งให้ผู้ปกครองทราบ โดยมีหนังสือถึงผู้ปกครองโดยตรง”

นางรำพึง เรือนทอง “ต้องมีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาของแต่ละห้องเรียน มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองในเรื่องต่าง ๆ ของนักเรียน เมื่อครูกับผู้ปกครองมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน โรงเรียนขอความร่วมมือในด้านใดก็จะได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง”

5. เงื่อนไขและกระบวนการในการจัดการศึกษาที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและโรงเรียน

- ท่านปฏิบัติอย่างไรผู้ปกครองจึงทราบว่าอะไรเป็นสิ่งที่ผู้ปกครองจะต้องรับผิดชอบ ร่วมกับโรงเรียน อะไรเป็นสิ่งที่ไม่ต้องรับผิดชอบ โรงเรียนมีข้อตกลงกับผู้ปกครองอย่างไร

นายสุชาติ เมฆธารา “ เราจะชี้แจงกับผู้ปกครองในวันประชุมผู้ปกครอง มีเอกสารการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร คณะครู ภารโรง และระเบียบต่าง ๆ ที่จะให้ทางผู้ปกครองได้รับทราบ อย่างเช่น ระเบียบการมาโรงเรียน ระเบียบการลา ระเบียบการโยกย้าย ระเบียบการเลื่อนชั้น การเข้าชั้น ต่างๆ เหล่านี้ ชี้แจงในวันประชุมผู้ปกครอง ฉะนั้นบางสิ่งบางอย่างเหล่านี้ทางโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการที่สามารถจะเข้าร่วมได้ อย่างเช่น ให้ทุนการศึกษา มาเป็นวิทยากร ภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ แต่บางสิ่งบางอย่างท่านผู้ปกครองอาจจะมาลงลึกไม่ได้ อย่างเช่น ในเรื่องของวิชาการ เพราะมันจะต้องไปตามระเบียบในการจัดการเรียนการสอน แต่มาเสริมในเรื่องของภูมิปัญญาได้ แต่จะมาแปลงว่าวิชานั้นเท่านี้เท่านั้นก็ไม่ได้ เพราะมันเป็นภาคบังคับ ตรงนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ผู้ปกครองได้รับรู้รับทราบ ในการดำเนินงานของโรงเรียน ว่าสิ่งใดเข้ามาช่วยเหลือก็ถูกได้ แต่ส่วนใดที่จะเข้ามาให้ลงลึกไม่ได้ เพราะมันขัดกับตัวระเบียบ”

นายเนตร นุ่มบุญนำ “ ตรงนี้เราไม่มีข้อตกลง มันเป็นการปฏิบัติมากกว่าในการทำงาน สมมุติเรื่องใดที่เราต้องการให้ผู้ปกครองรับรู้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการปฐมนิเทศเด็กเมื่อไหร่ พวกนี้เราจะแจ้งกำหนดการ การที่เอาเด็กไปแข่งกิจกรรมต่าง ๆ นอกโรงเรียน ผู้ปกครองต้องรับทราบว่าเด็กของเขาจะไปไหน ไปเมื่อไหร่ กลับเมื่อไหร่ กิจกรรมที่ผู้ปกครองจะมาสัมพันธ์ด้วย เราจะประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องจดหมายถึงผู้ปกครอง ให้ผู้ปกครองรับรู้รับทราบในแต่ละส่วน ซึ่งในส่วนนี้ผู้ปกครองยินดี”

นางมยุรา มีมุงธรรม “ ในข้อปฏิบัติตรงนี้ว่าผู้ปกครองจะต้องรับผิดชอบอะไรนั้น เราก็จะมีการประชุมพร้อมกันในวันที่ 1 พฤษภาคม และไม่ใช่ประชุมเฉพาะวันที่ 1 พฤษภาคมเท่านั้น ในแต่ละภาคเรียน พอเปิดภาคเรียนมาก็จะนัดประชุมใหญ่ ตรงนั้นก็มีการบอกถึงข้อตกลง คือสิ่ง

ที่ผู้ปกครองจะต้องร่วมมือกับโรงเรียน ทั้งเรื่องการดูแลนักเรียน ความรับผิดชอบต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองจะต้องรับผิดชอบกับบุตรหลาน โรงเรียนของเราไม่มีเรื่องของค่าใช้จ่ายอยู่แล้ว แต่มีบางสิ่งบางอย่างที่จะต้องดูแลรับผิดชอบ ตรงนั้นก็จะเป็นอย่างที่เรากำลังจะต้องแจ้งให้ผู้ปกครองทราบในวันประชุม สิ่งสำคัญเลยก็คือ โรงเรียนจะประสานให้ผู้ปกครองดูแลรับผิดชอบบุตรหลานช่วยกัน ร่วมมือกันพัฒนาบุตรหลานให้นักเรียนเป็นนักเรียนที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น”

นางสาวชนิษฐา พจนานุกุลกิจ “เชิญผู้ปกครองประชุมในวันประชุมผู้ปกครองทุกวันที่ 1 พฤษภาคม ของทุกปีการศึกษา มีการพูดคุยแนะนำในเรื่องต่าง ๆ จากฝ่ายบริหาร มีข้อตกลงร่วมกันในการจัดการเรียนการสอน การจบการศึกษา การปฏิบัติตัวของนักเรียน และกฎระเบียบต่าง ๆ ของโรงเรียน”

นางรำพึง เรือนทอง “มีข้อตกลงร่วมกันกับผู้ปกครองในวันประชุมผู้ปกครอง ซึ่งทางโรงเรียนจัดให้มีการประชุมทุกวันที่ 1 พฤษภาคม ของทุกปี ตรงกับวันแรงงานที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่หยุดทำงาน ไม่กระทบต่อการทำงานของผู้ปกครอง มีข้อตกลงร่วมกันในเรื่องต่าง ๆ เช่น การมาโรงเรียนของนักเรียน การแต่งกายที่ถูกระเบียบ การประพฤติปฏิบัติตนในโรงเรียน พฤติกรรมต่าง ๆ ที่ไม่ควรทำ ให้ผู้ปกครองช่วยดูแลและกวดขันนักเรียน นักเรียนจะได้มีระเบียบวินัย ประพฤติตนได้ถูกต้องตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน”

6. เจอใจของผู้ปกครองที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม

- ความเป็นอยู่และอาชีพของผู้ปกครอง ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนอย่างไร

นายสุชาติ เมฆธารา “มันมีทั้ง 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นส่วนดี ก็อย่างเช่น บอกแล้วว่าผู้ปกครองที่ประสบความสำเร็จและต้องการที่จะมาพูดคุยให้แรงจูงใจ ให้กำลังใจ โดยการให้ความรู้ การประสบความสำเร็จทางด้านอาชีพการงาน ไม่ว่าจะเป็นห้างร้าน บริษัทอะไรก็แล้วแต่ ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับอาชีพของผู้ปกครอง แต่ถ้าจะเป็นปัญหา อุปสรรค ก็คือ ส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะมีอาชีพที่หาเช้ากินค่ำ ฉะนั้นจะไม่ค่อยมีเวลาที่จะศึกษาหาความรู้ หรือเวลามาให้กับทางโรงเรียนได้ เขาก็จะไม่ได้เข้ามาช่วยรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อย่างเช่น การดูแลนักเรียนหรือว่าการดูแลบุตรหลาน บางครั้งมันอาจจะเกิดปัญหาจากการที่ประกอบอาชีพจนไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน”

นายเนตร นุ่มบุญนำ “ มันก็เป็นอุปสรรคนะ ผู้ปกครองของเรา เราเลือกเด็กไม่ได้ว่า เด็กเราอยู่ในฐานะเป็นแบบไหน เพราะฉะนั้นเด็กของเราจะมีหลายระดับ เมื่อเด็กมีหลายระดับ ผู้ปกครองก็มีหลายระดับเช่นเดียวกัน ผู้ปกครองบางคนไม่ทำงานเลย ผู้ปกครองต้องหาเงินทำงาน ตั้งแต่เช้ายันเย็น ทำงานหัวปักหัวปำ ผู้ปกครองบางคนไม่มีความรู้ ผู้ปกครองบางคนมีความรู้ ทุกอย่างมันเป็นสิ่งที่สอดคล้องกันหมดในแต่ละเรื่อง สังเกตได้หลาย ๆ เรื่อง สำหรับเด็กแต่ละคน ถ้าเด็กที่ผู้ปกครองดูแลดีสังเกตว่าเขาไม่ได้มีปัญหา แต่ถ้าเด็กที่ผู้ปกครองไม่ค่อยเอาใจใส่หรือให้แต่ความรัก หรือไม่สนใจว่าเขาจะประพฤติ ปฏิบัติอย่างไร เด็กก็จะมีปัญหา การประชุมผู้ปกครอง เทอมละครั้งจริง ๆ แล้วมันไม่พอหรอก มันจะต้องมีการติดต่อประสานตลอดเวลา ครูเป็นส่วนหนึ่ง ในการที่จะประสานกับผู้ปกครองได้ดีที่สุด ถามว่าฝ่ายบริหารประสานได้แค่ไหน คุณครูอยู่กับเด็กตลอดเวลา คุณครูดูแลเด็ก คุณครูเอาใจใส่เด็ก เพราะฉะนั้นคุณครูก็จะประสานกับผู้ปกครองของเด็กได้เต็มที่ ในการทำงานมันจะทำให้การทำงานของทั้งครู ทั้งเด็ก และการบริหารงานก็เป็นแนวทางเดียวกัน ฝ่ายบริหารเป็นแค่กำหนดแนวทาง ครูเป็นผู้ปฏิบัติลงไปสู่เด็กกระทบกับผู้ปกครอง เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้ ครูต้องเป็นผู้ประสานระหว่างผู้ปกครอง เด็ก และฝ่ายบริหาร ถามว่าฝ่ายบริหารเป็นคนวางแนวทางการบริหารเองไหม ส่วนหนึ่งฝ่ายบริหารเป็นคนวางแนว อีกส่วนหนึ่งคุณครูร่วมในการพิจารณาว่าแนวการบริหารของโรงเรียนควรจะไปทางไหน ชุมชนร่วมไหม ชุมชนก็จะร่วมในลักษณะของเครือข่าย ของคณะกรรมการสถานศึกษา เข้ามาร่วมพิจารณาในส่วนนั้น นี่คือการมีบทบาทในการที่เราจะสามารถจะสัมพันธ์ในเรื่องของโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง เด็ก รอบ ๆ เราคือการมีส่วนร่วมที่เราจะต้องประสานร่วมมือ โดยคุณครูเป็นผู้ประสานในแต่ละส่วนเข้าด้วยกัน ครูจึงเป็นตัวหลักในการประสาน ถามว่าถ้าครูบอกว่า เอาแคดูแลเด็กในห้องอย่างเดียว ทำกิจกรรมกับเด็กภายในห้องอย่างเดียว ถามว่าคุณครูทำแค่นั้นได้ไหม ได้ แต่ถามว่าเราจะพัฒนาเด็กได้ถึงขั้นไหน ในเมื่อเราไม่รู้พื้นเพของเด็กว่าเป็นอย่างไร ถ้าเราลงลึกถึงพื้นเพของเด็กเราก็จะเข้าใจเด็ก เข้าใจผู้ปกครอง มันก็จะดำเนินการไปได้ ครูเข้าใจงานบริหารของโรงเรียน เพราะฉะนั้นครูก็จะสามารถดึงให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม ดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมได้อีกส่วนหนึ่งในการบริหารงาน”

นางมยุรา มีมุงธรรม “ ถามว่าเป็นอุปสรรคหรือส่งเสริมไหม ตรงนี้ปกติแล้วเราจะไม่ได้ไปรบกวนผู้ปกครองในเรื่องของเงินสนับสนุนอะไร เพราะอาชีพของผู้ปกครองของเด็กโรงเรียนเรามีอาชีพที่หลากหลาย โดยส่วนใหญ่จากสถิติแล้วจะมีอาชีพรับจ้าง ซึ่งตรงนั้นก็ประเมินได้เลยว่า ผู้ปกครองจะมีรายได้ระดับกลาง ๆ ตรงนี้โรงเรียนเล็งเห็นความสำคัญก็เลยจะไม่มีการมีกิจกรรมใดที่ส่ง

ผลกระทบถึงผู้ปกครองในเรื่องของที่ต้องแบ่งปันรายได้มาให้โรงเรียนในการพัฒนานักเรียน ไม่มี ถ้าจะถามว่ามีอุปสรรคไหม ตอบว่าไม่มีในการบริหารงานในการจัดการศึกษา”

นางสาวชนิษฐา พจนานุกุลกิจ “ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ต้องทำมาหากิน เลี้ยงครอบครัว ทำงานโรงงาน ไม่ค่อยมีเวลาในการดูแลครอบครัว บางครั้งเมื่อแจ้งข่าวสารไปจึง ไม่ได้รับ เพราะกว่าจะกลับถึงบ้านก็ดึกมากและบุตรหลานก็หลับแล้ว จึงทำให้ขาดการดูแลเอาใจใส่ จากผู้ปกครองเท่าที่ควร ทำให้ไม่ได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางโรงเรียนแจ้งไป”

นางรำพึง เรือนทอง “ความเป็นอยู่ของผู้ปกครองและอาชีพ บางครอบครัวอาศัยอยู่ ด้วยกันหลายคนในห้องเช่าที่แออัด และต้องทำมาหากินเลี้ยงครอบครัว จึงไม่ค่อยมีเวลาในการดูแล บุตรหลานของตน แต่ถ้าโรงเรียนขอความร่วมมือก็จะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี”

7. สิ่งที่สนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและโรงเรียน

7.1 ในโรงเรียนมีสิ่งใดบ้างที่เป็นสิ่งสนับสนุน (งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร) ที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียนในการจัดการศึกษา

นายสุชาติ เมฆชารา “โรงเรียนวัดไทรเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่มีบุคลากรที่หลากหลาย ทางด้านชุมชน ผู้ปกครองมาขอการสนับสนุน อย่างเช่น อาคารสถานที่ จัดงานต่าง ๆ หรือว่ามาขอ ประชุม มาจัดกิจกรรมหลากหลาย ทางโรงเรียนก็อนุมัติโดยผ่านไปถึงผู้อำนวยการเขต แต่ก็ได้รับการอนุมัติทุกครั้ง นอกจากนั้นวัสดุ อุปกรณ์ อย่างเช่น เครื่องเสียง เครื่องกีฬา เครื่องดนตรี หรือ แม้แต่เครื่องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด เราก็จะให้บริการกับชุมชน เช่นเดียวกันบุคลากรในโรงเรียน หลากหลายไปเป็นวิทยากร ให้การสนับสนุนทางด้านกิจกรรม เช่น วงกลองยาว ดนตรีไทย ดนตรีสากล หรือนาฏศิลป์ที่จะไปช่วยงานวัด งานสำคัญของชุมชน หรือในวันสำคัญทางด้าน ศาสนา เราให้การสนับสนุนในสิ่งที่มีอยู่”

นายเนตร นุ่มบุญนา “ตัวบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เรื่องงบประมาณเราไม่ได้รับจากเขาเท่าไร นอกจากเป็นบาง กรณี บางครั้งที่เขาสนับสนุนในแต่ละเรื่อง ในแต่ละรายการ อย่างเรื่องของวันเด็กเขาก็สนับสนุน ในเรื่องสิ่งของ ปัจจัยต่าง ๆ ที่เข้ามาร่วมด้วย อย่างท่านเจ้าอาวาสจะให้เรื่องของทุนการศึกษา คุณครูบางท่านหรือผู้ปกครองบางคนเขาก็ให้ทุนการศึกษา บริษัท ห้างร้าน โรงงานต่าง ๆ ให้ ทุนการศึกษาลงสู่เด็ก”

นางมยุรา มีมุงธรรม “ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากงบสนับสนุนของ กรุงเทพมหานคร และงบบุคลากรศึกษาจากรัฐบาล ซึ่ง 2 งบนี้จะเป็นงบประมาณหลักที่โรงเรียน ได้นำมาใช้ในการดูแลสวัสดิการของนักเรียน ตลอดจนอาหารเช้า อาหารกลางวัน นมโรงเรียน ตรงนี้เราได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาที่เป็นทางด้านการสนับสนุน ส่วนใหญ่แล้วเราจะให้ผู้ปกครองสนับสนุนเป็นกิจกรรม ๑ ไป เช่น การทำหนังสือถึงผู้ปกครองในการร่วมทำบุญวันเข้าพรรษา กิจกรรมวันเด็ก ซึ่งอาจจะช่วยมาเป็นสิ่งของหรือเป็นปัจจัยเป็นเงิน เป็นอาหาร ตรงนี้ก็จะไม่ขาดแคลน เพราะว่าจุดหลัก ๆ เราได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลโดยถ้วนหน้าอยู่แล้ว ตามรายหัวของเด็ก”

นางสาวชนิษฐา พจนานุกุลกิจ “โรงเรียนวัดไทรของเรามีนักเรียนจำนวนมาก จึงได้ งบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ ในบางครั้งคณะครูได้มีส่วนร่วมเข้าไปช่วยงานของชุมชน เช่น เป็นพิธีกรงานวัด ช่วยวัดขายรูปเทียน ทำกระชงบริจาควัด”

นางรำพึง เรือนทอง “การเยี่ยมสถานที่โรงเรียนในการจัดงานต่าง ๆ เช่น งานแต่งงาน งานบวช และเป็นสถานที่ให้บริการชุมชนในการฉีดพิษสุนัขบ้าให้สุนัขและแมว ให้บริการตัดแว่นสายตาให้กับผู้สูงอายุในชุมชน มีวิทยากรมาฝึกอาชีพให้กับชุมชน เป็นสถานที่ออกกำลังกาย ให้บริการจอดรถในวันอาทิตย์และเมื่อวัดมีงาน มีครูเป็นวิทยากรลูกเสือชาวบ้าน และครูนำนักเรียนไปร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น การแสดงดนตรีไทย ดนตรีสากล และนาฏศิลป์”

7.2 มีกฎเกณฑ์หรือข้อบังคับให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน อย่างไรบ้าง ใครเป็นผู้กำหนด โรงเรียนมีวิธีการจูงใจให้ผู้ปกครองนั้นมาให้ความร่วมมือกับ โรงเรียนอย่างไรหรือไม่ เพราะเหตุใด

นายสุชาติ เมฆธรา “ในการบริหารทั่วไปเราเปิดกว้าง ถ้าผู้ปกครองไม่มาก้าวภายใน เรื่องของระเบียบที่เขากำหนดไว้ ทางโรงเรียนก็เปิดโอกาสให้ในทุกอย่าง จะผ่านมาจากผู้บริหาร ทางรองหรือคณะคุณครู โรงเรียนก็จะให้การสนับสนุนทั้งหมด แต่ถ้าเป็นเรื่องเฉพาะอย่างที่ได้ กล่าวแล้ว อย่างเช่น การบริหารงานบุคคล บริหารงานทางด้านวิชาการ ก็จะต้องมาดูทางด้าน ระเบียบที่เขากำหนดว่าจะให้เข้ามาช่วยเหลือทางด้านใดได้บ้าง การกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ จะเกิด จากการประชุมบุคลากรของทางโรงเรียน ซึ่งโดยปกติทุกคนก็จะรับทราบในเรื่องของบทบาท หน้าที่ของตัวเองอยู่แล้ว ทีนี้ถ้าจะประชุมในวาระพิเศษก็คือ เป็นเรื่องใหม่ที่ยังไม่เกิดขึ้น แล้วมัน เกิดขึ้นมา หาข้อสรุปไม่ได้ จะต้องหาข้อสรุปในที่ประชุมว่าเราจะต้องดำเนินการอย่างไร ที่ไม่ ขัดข้องกับนโยบายทางการศึกษา หรือระเบียบข้อบังคับของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้การ

ดำเนินการของโรงเรียนเป็นไปด้วยความราบรื่นและประสบความสำเร็จ เป็นที่ชื่นชมของผู้ปกครอง และชุมชนใกล้เคียงบริเวณโรงเรียน วิธีการจูงใจให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนก็คือ ผลสำเร็จของโรงเรียนจะเป็นที่จูงใจที่จะเห็นได้ชัด นอกนั้นเราจะต้องกระตุ้นให้บุคลากรภายใน โรงเรียนให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามบทบาท ให้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีธรรมาภิบาล ให้เห็นได้ ชัดเจน ดูแลเอาใจใส่บุตรหลานของผู้ปกครองที่ท่านได้ไว้วางใจให้พวกเราได้ดูแล หลังจากที ประสิทธิภาพสำเร็จไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการประกวด หรือผลการเรียนเราต้องประกาศทั้งภายใน ภายนอกให้ชัดเจน ตรงนี้เป็นแรงจูงใจแล้วแม้แต่ทางด้านสวัสดิการทางการเงิน ทุนการศึกษา วัสดุ อุปกรณ์ ที่จะป็นสวัสดิการให้กับนักเรียน เช่น สนามเด็กเล่น เครื่องเล่น ห้องสมุด เครื่อง คอมพิวเตอร์ทั้งเด็กทั้งคุณครูให้มีความพร้อมมากที่สุด นอกจากนั้นมนุษยสัมพันธ์ของเราเองใน ฐานะที่เป็นผู้บริหารต้องเข้าใจชุมชน และพูดให้ชุมชนเข้าใจโรงเรียนด้วย ตรงนี้ก็จะเป็นส่วนหนึ่ง ที่จะทำให้ผู้ปกครองและชุมชนไว้วางใจ นำบุตรหลานเข้ามาเรียน และได้รับความร่วมมือในทุก เรื่อง ทุกด้านที่จะสนับสนุน พัฒนาทางด้านอาคาร สถานที่ และทางด้านวิชาการ ซึ่งจะต้องไป ด้วยกันทั้งหมด นอกจากนั้นคณะครู บุคลากรทั้งหมดจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์”

นายเนตร นุ่มบุญนา “ ทางโรงเรียนไม่มีกฎเกณฑ์ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม โรงเรียน จูงใจให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนอย่างไร เป็นการขอความร่วมมือมากกว่า ถ้าวัน นั้นมีการแจกทุนการศึกษา มีกิจกรรมที่เด็กได้รับของ เขาจะเข้ามามีส่วนร่วม แต่ถ้ามีกิจกรรมที่เขา เสียประโยชน์ เขาก็จะชะลอตัวเองไม่เห็นความสำคัญเป็นส่วน ๆ ไป”

นางมยุรา มีมุงธรรม “ กฎเกณฑ์หรือข้อบังคับในการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษานั้น ก็จะมีเรื่องของการดูแลเอาใจจะไม่ใช่ว่าเป็นกฎเกณฑ์จะเป็นเรื่องของการ แนะนำ หลักการให้ผู้ปกครองดูแลบุตรหลานอย่างไร ที่จะทำให้บุตรหลานเป็นนักเรียนที่ดี มี คุณภาพ ส่วนในเรื่องของข้อบังคับ หรือระเบียบเราจะใช้เฉพาะในพื้นที่บริเวณโรงเรียนเรา ก็จะ เป็นข้อตกลงการที่จะไม่ให้ผู้ปกครองขึ้นตึก ขึ้นอาคารเรียน การรับส่งเด็กเฉพาะหน้าบริเวณ โรงเรียนหรือบริเวณหน้าตึกเท่านั้น การแต่งกายที่เป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ปกครอง ตรงนี้ก็จะ เป็น ข้อกำหนดที่เราจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะอยู่แล้ว ส่วนเรื่องของการมีส่วนร่วมในการ จัด การศึกษา เราจะมีคณะกรรมการเครือข่ายเป็นปากเป็นเสียงเป็นตัวแทนให้แต่ละสายชั้น ซึ่ง คณะกรรมการเครือข่ายเขาก็จะประสานกับผู้ปกครองในสายชั้นของเขาในหลาย ๆ รูปแบบ เช่น อาจจะมีการโทรหากัน หรือตอนนี้โลก โซเชียลก็จะมีไลน์กันเป็นเครือข่ายของเขา ก็จะได้รับการ ประสานง่ายขึ้น การจูงใจเราก็จะจูงใจโดยวิธีการประชาสัมพันธ์ถึงกิจกรรม แล้วก็ผลงานที่สำคัญ ก็คือว่า ผลงานที่โดดเด่นของโรงเรียนที่เป็นเชิงประจักษ์ที่ผู้ปกครองสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ แล้ว

เด็กได้อะไรบ้าง เช่น กิจกรรมที่เป็นเชิงประจักษ์ของเราเลย เช่น วันศุกร์เรามีการสวดมนต์หน้าเสาธง เป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ตรงนี้ผู้ปกครองและชุมชนก็จะเห็นในสิ่งที่โรงเรียนทำ ดังนั้นพอเราประชาสัมพันธ์อะไรไปนั้นผู้ปกครองก็ทราบเลยว่า โรงเรียนวัดไทรมีกิจกรรมอะไรไปบ้าง ถ้าเราจะขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการร่วมจัดทำกิจกรรมใด ๆ ผู้ปกครองก็จะไม่ขัดข้อง ก็จะให้ความร่วมมืออย่างดี การประชาสัมพันธ์การแห่เทียน การทำบุญตักบาตร หรือการเดินทางรณรงค์ต่าง ๆ ตรงนี้ก็จะได้รับผลสะท้อนกลับในแง่บวกทั้งนั้น”

นางสาวชนิษฐา พจนานุกุลกิจ “ทางโรงเรียนไม่มีกฎเกณฑ์ หรือข้อบังคับในการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม ผู้ปกครองจะมาในนามตัวแทนเครือข่ายผู้ปกครอง มีการพบปะพูดคุย ร่วมกัน ร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน แก้ไขปัญหาของนักเรียนในด้านต่าง ๆ และจัดหาอุปกรณ์การเรียนมาสนับสนุนเพิ่มเติม”

นางรำพึง เรือนทอง “มีกฎเกณฑ์ หรือข้อบังคับ เช่น การเข้ามาขอยืมใช้สถานที่ การแต่งกายของผู้ปกครองเวลามาติดต่อกับทางโรงเรียนให้แต่งกายสุภาพเรียบร้อย การมารับ-ส่งนักเรียน จะให้ส่งที่ประตูหน้าโรงเรียนเท่านั้น ส่วนเด็กอนุบาลจะให้ผู้ปกครองลงชื่อรับกลับบ้านด้วย และจะไม่อนุญาตให้ผู้ปกครองขึ้นบนอาคารเรียน”

8. ทักษะต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและโรงเรียน

- ท่านคิดว่าสิ่งที่จำเป็นที่สุดที่จะทำให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและโรงเรียนเกิดขึ้นและดำเนินต่อไปคืออะไร เพราะเหตุใด

นายสุชาติ เมฆธารา “ต้องเป็นเรื่องของการให้ความสำคัญกับคนในชุมชน ให้ความสำคัญกับการที่เราเรียกว่าวิวัฒนาการอาคารสถานที่ ส่วนสำคัญภายในชุมชน ทางโรงเรียนจะต้องรู้และต้องถ่ายทอดให้กับนักเรียนเพื่อจะได้สืบทอดให้เห็นถึงความสำคัญ นอกจากนั้น โรงเรียนจะต้องเห็นความสำคัญของวิทยากรที่เป็นภูมิปัญญาของชุมชน จะต้องเชิญมาให้ความรู้และให้การยกย่องอย่างเช่น ท่านเจ้าอาวาสซึ่งเป็นภูมิปัญญา ทางโรงเรียนก็ได้ติดต่อสัมพันธ์กันตลอดเวลา ท่านปราชญ์ชุมชน อย่างเช่น การทำหุ่น การแสดงโขน หรือวิทยากรที่เป็นครูบาอาจารย์ทางด้านดนตรี ด้านนาฏศิลป์ ต้องเชิญมาให้ความรู้ นอกจากนั้นก็หน่วยงานต่าง ๆ อย่างเช่น ธนาคาร โรงพยาบาลที่อยู่ใกล้เคียง หรือไปรษณีย์ โรงเรียนอื่น ๆ รอบข้าง จะต้องให้ความสำคัญ ต้องมีการประสานความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอยู่ตลอดเวลา”

นายเนตร นุ่มบุญนำ “ต้องเปิดใจ ทุกฝ่ายให้เข้าใจว่า การทำงานของเราตรงนี้ ฝ่ายบริหาร ครู และผู้ปกครอง เป้าหมายคืออะไร เป้าหมายก็คือตัวเด็ก เพราะฉะนั้นตรงนี้ ถ้าทุกคนเปิดใจตัวเองว่าทุกคนทำงานแล้วเพื่อเด็ก ทำงานเพื่อให้เด็กได้พัฒนาตนเอง ให้เขาสามารถยืนด้วยลำแข้งของตัวเองได้ นี่เป็นส่วนให้ทุกฝ่ายหันมาประสานความร่วมมือกัน แต่ถ้าเรายังบอกว่า โรงเรียนทำไป ผู้ปกครองดูแลเด็กไป มันก็เท่ากับต่างคนต่างทำ แต่ไปที่ตัวเด็ก เพราะฉะนั้นตัวเด็กมันก็ไม่ได้อะไรขึ้นมา เพราะว่าต่างคนต่างทำ ต่างคนต่างคิด แล้วโยนความคิดต่าง ๆ ให้แก่เด็ก ซึ่งมันไม่ได้สอดคล้องกันเองในส่วนที่จะเป็น ถ้าเราเอาส่วนหนึ่งเอามาสอดคล้องกันให้ได้ แล้วมุ่งไปหาเด็ก มันก็จะเป็นส่วนที่สนับสนุนให้เด็กนั้นก้าวต่อไปได้อย่างเต็มที่”

นางมยุรา มีมุงธรรม “สิ่งที่จำเป็นที่สุดที่จะทำให้การมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับผู้ปกครอง เกิดขึ้นและดำเนินต่อไป สิ่งที่เป็นที่สุดก็คือ ความสัมพันธ์ การสร้างความสัมพันธ์สร้างได้หลายรูปแบบ รูปแบบหนึ่งก็คือ การประชาสัมพันธ์ ถ้าเราทำอย่างเป็นรูปธรรมและทำแบบต่อเนื่อง มันจะเป็นเหมือนการสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครองได้รู้ข่าวสารของโรงเรียน แล้วบางครั้งการประชาสัมพันธ์โดยการติดต่อกันทางจดหมาย จะทำให้เรารู้ถึงผลสะท้อนจากผู้ปกครองมาได้เหมือนกัน นอกจากนี้ยังมีการสัมพันธ์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์โรงเรียน ผ่านทางจดหมาย ผ่านทางการทำจุลสารโรงเรียน ผ่านทางเครื่องกระจายเสียงในแต่ละเช้า ก็เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เพราะฉะนั้นสิ่งจำเป็นที่สุดก็เป็นเรื่องของการสร้างความสัมพันธ์ก็คือ การประชาสัมพันธ์ ถ้าเราไม่ขาดข่าวสารต่อผู้ปกครอง ผู้ปกครองก็จะต้องไม่ขาดกับทางโรงเรียนอยู่เหมือนกัน แต่ตราบดีถ้าเราไม่ติดต่อกับผู้ปกครอง เราเขียนหายไปเลย ตรงนั้นผู้ปกครองอาจจะไม่รู้ แล้วเขาจะเข้าไม่ถึงโรงเรียน อย่างน้อยด้วยการประชาสัมพันธ์ด้วยจดหมาย หรือจุลสาร หรืออินเทอร์เน็ต มันก็จะเป็นสื่อกลางที่ทำให้เราเข้าถึงกันและกันได้”

นางสาวขนิษฐา พจนานุกุลกิจ “การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องผ่านทางหนังสือแจ้งผู้ปกครอง เว็บไซต์ของโรงเรียน ครูประจำชั้น สื่อสารกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง เกี่ยวกับการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน ให้ผู้ปกครองมีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียน ก็จะทำให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนมากขึ้น”

นางรำพึง เรือนทอง “การให้ผู้ปกครองมีความรู้สึกดี ไว้ใจ และเชื่อมั่นในโรงเรียน ผู้บริหารและครูจะต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ปกครอง โดยการติดต่อสื่อสารพูดคุยกัน ให้มีความสำคัญกับชุมชน โดยเชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน เช่น เป็นวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น และทางโรงเรียนจะต้องออกไปช่วยเหลือชุมชนเมื่อชุมชนมีงาน กิจกรรมต่าง ๆ”

2. ครู

1) ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

(1) นางชนกร เหลืองอ่อน ครู คศ.3

การรับราชการ บรรจุปี พุทธศักราช 2522 รับราชการมาแล้ว 37 ปี อยู่ที่โรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) ในปีพุทธศักราช 2533 มาแล้ว 26 ปี

การศึกษา ปริญญาตรี (ค.บ.) วิชาเอก ประถมศึกษา

ที่พักอาศัย มาทำงานโดย เขตบางบอน มาทำงานโดยรถยนต์ส่วนตัว

(2) นางสาวอารีย์ ไชโย ครู คศ.1

การรับราชการ บรรจุปีพุทธศักราช 2548 ที่โรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) รับราชการมาแล้ว 11 ปี

การศึกษา ปริญญาตรี (กศ.บ.) วิชาเอก การศึกษาปฐมวัย จากมหาวิทยาลัยบูรพา

ที่พักอาศัย มาทำงานโดย หมู่บ้านพระปิ่น 5 ซอยเอกชัย 103 เขตบางบอน มาทำงานโดยรถเมล์

(3) นางทิพรรัตน์ ศรีนนท์ ครู คศ.3

การรับราชการ บรรจุปีพุทธศักราช 2537 รับราชการมาแล้ว 22 ปี อยู่โรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) ในปี พุทธศักราช 2543 มาแล้ว 16 ปี

การศึกษา ปริญญาตรี (ค.บ.) วิชาเอก ประถมศึกษา จากวิทยาลัยครูสารคาม

ที่พักอาศัย มาทำงานโดย ซอยเอกชัย 30 มาทำงานโดยจักรยาน ใช้เวลาประมาณ 15 นาที

(4) นายสมชาย กิจสมุท ครู คศ.3

การรับราชการ บรรจุปีพุทธศักราช 2528 รับราชการมาแล้ว 31 ปี อยู่โรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) ในปีพุทธศักราช 2555 มาแล้ว 4 ปี

การศึกษา ปริญญาตรี (กศ.บ.) วิชาเอก เคมี จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาเอก การบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ที่พักอาศัย มาทำงานโดย ซอยก้านน้มน้ำ ห่างจากโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) 5 กิโลเมตร มาทำงานโดยรถยนต์ส่วนตัว

(5) นางสาววย เกตุมีชัย ครู คศ.2

การรับราชการ บรรจุปีพุทธศักราช 2523 รับราชการมาแล้ว 36 ปี อยู่โรงเรียนวัดไพร (ถาวรพรหมานุกูล) ในปีพุทธศักราช 2529 มาแล้ว 30 ปี

การศึกษา ปริญญาตรี (ค.บ.) วิชาเอก ประถมศึกษา จากวิทยาลัยครูชนบุรี
ที่พักอาศัย มาทำงานโดย ซอยเอกชัย 34 มาทำงานโดยรถยนต์สามล้อ

(6) นายภักดี มาลากาญจน์ ครู คศ.3

การรับราชการ บรรจุปีพุทธศักราช 2536 ที่โรงเรียนวัดไพร (ถาวรพรหมานุกูล) รับราชการ
มาแล้ว 23 ปี

การศึกษา ปริญญาตรี (ค.บ.) วิชาเอก การประถมศึกษา
ที่พักอาศัย มาทำงานโดย ซอยเอกชัย 34 มาทำงานโดยรถยนต์ส่วนตัว

(7) นางอาภรณ์ สมทิพย์ ครู คศ.3

การรับราชการ บรรจุปีพุทธศักราช 2526 ที่โรงเรียนวัดไพร (ถาวรพรหมานุกูล) รับราชการ
มาแล้ว 33 ปี

การศึกษา ปริญญาตรี (กศ.บ.) วิชาเอก สังคมศึกษา
ที่พักอาศัย มาทำงานโดย ซอยยิ้มประยูร เขตบางแค มาทำงานโดยรถยนต์ส่วนตัว

(8) นายไพศาล เณรเทียน ครู คศ.3

การรับราชการ บรรจุปีพุทธศักราช 2521 รับราชการมาแล้ว 38 ปี อยู่โรงเรียนวัดไพร
(ถาวรพรหมานุกูล) ในปีพุทธศักราช 2530 มาแล้ว 29 ปี

การศึกษา ปริญญาตรี (ศษ.บ.) วิชาเอก ประถมศึกษา
ที่พักอาศัย มาทำงานโดย ซอยเอกชัย 46 มาทำงานโดยรถตู้ไปส่งนักเรียน

(9) นางเพ็ญพร ชัยเวทย์ ครู คศ.2

การรับราชการ บรรจุปีพุทธศักราช 2528 รับราชการมาแล้ว 31 ปี อยู่โรงเรียนวัดไพร
(ถาวรพรหมานุกูล) ในปีพุทธศักราช 2530 มาแล้ว 29 ปี

การศึกษา ปริญญาตรี (ศษ.บ.) วิชาเอก ศิลปกรรม
ที่พักอาศัย มาทำงานโดย มนต์แมนชั้น ซอยกำนันแมน 3 มาทำงานโดยรถโดยสาร

(10) นางทองศรี จันทร์เพ็ญ ครู คศ.3

การรับราชการ บรรจุปีพุทธศักราช 2538 รับราชการมาแล้ว 21 ปี อยู่โรงเรียนวัดไพร
(ถาวรพรหมานุกูล) ในปีพุทธศักราช 2540 มาแล้ว 19 ปี

การศึกษา ปริญญาตรี (ค.บ.) วิชาเอก บรรณารักษ์

ที่พักอาศัย มาทำงานโดย หมู่บ้านพระปิ่น 5 ซ.เอกชัย 109 มาทำงานโดยรถยนต์ส่วนตัว

(11) นายธีรวุฒิ สมทิพย์ ครู คศ.3

การรับราชการ บรรจุปีพุทธศักราช 2522 ที่โรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) รับราชการมาแล้ว 37 ปี

การศึกษา ปริญญาตรี (กศ.บ.) วิชาเอก แนะแนว

ที่พักอาศัย มาทำงานโดย ซอยยิ้มประยูร เขตบางแค มาทำงานโดยรถยนต์ส่วนตัว

2. สภาพของการมีส่วนร่วมกันในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองและโรงเรียน

2.1 ปัจจุบันผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในลักษณะอย่างไร ให้ความร่วมมือกันมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

นางธนกร เหลืองอ่อน “ร่วมมือกันดี เมื่อโรงเรียนแจ้งหนังสือไปขอความร่วมมือก็จะให้ความร่วมมือดี”

นางสาวอารีย์ ไชยโย “ให้ความร่วมมือในการมาร่วมประชุมในวันประชุมผู้ปกครอง และประชุมกับครูประจำชั้น เลือกรื้อข่ายผู้ปกครอง การร่วมมือในการเปิดร้านอาหารให้นักเรียนในวันเด็ก กีฬาสี”

นางทิพรรัตน์ ศรีนนท์ “น้อยลง ผู้ปกครองไม่ค่อยให้ความร่วมมือ แต่ผู้ปกครองที่ให้ความร่วมมือก็มี ถ้าผู้ปกครองหาเข้ากินค่าก็จะไม่ค่อยได้รับความร่วมมือ แต่ถ้ามีฐานะหน่อยก็จะให้ความร่วมมือ สักเกตจากการประชุมผู้ปกครองคิดเป็นร้อยละ 60-70”

นายสมชาย กิจสมุท “ไม่ค่อยให้ความร่วมมือเท่าที่ควร การรับอุปกรณ์การเรียน เครื่องแบบ นวัตกรรมปัญหาของบุตรหลาน การอบรมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมศักยภาพของบุตรหลานตนเอง ผู้ปกครองก็มาไม่ถึง 50 เปอร์เซ็นต์ในทุกครั้ง แต่ในระดับปฐมวัยผู้ปกครองให้ความร่วมมือมาก ระดับประถมจะน้อย มัธยมคงน้อยมาก”

นางสำรวย เกตุมิชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “ให้ความร่วมมือดี ให้ทำกิจกรรมอะไร ก็ทำ โรงเรียนขอความช่วยเหลืออะไรผู้ปกครองก็ยินดีให้ความช่วยเหลือ เช่น งานวันเด็ก วันสำคัญทางศาสนา”

นายภักดี มาลากาญจน์ “คอยดูแลนักเรียน สนับสนุนในเรื่องของการเรียนที่บ้าน การมารับ-ส่งลูก ดูแลเรื่องการขาดเรียน มาเรียน”

นางอาภรณ์ สมทิพย์ และนายธีรวุฒิ สมทิพย์ “การมาร่วมกิจกรรมการแสดงของบุตรหลาน มีการบริจาคสิ่งของ ออกร้านอาหาร บริจาคเงิน ในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น ในวันเด็ก”

นายไพศาล เณรเทียน “ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ดีกว่าเมื่อก่อน คอยดูแลนักเรียนตอนกลับบ้าน การทำการบ้าน กิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียนก็จะให้ความร่วมมือดีในรูปกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองและมีการประชุมกรรมการสถานศึกษาทุกเดือน”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “มาในลักษณะเครือข่ายผู้ปกครองจากการประชุมผู้ปกครองคัดเลือกในระดับห้องเรียน สายชั้น และ โรงเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน”

2.2 ใครเป็นบุคลากรหลักของโรงเรียนในการสร้างความร่วมมือกันของผู้ปกครองและโรงเรียน บุคลากรหลักดังกล่าวมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการสร้างความร่วมมือกันอย่างไรบ้าง

นางชนกร เหลืองอ่อน “ครูประจำชั้น”

นางสาวอารีย์ ไชโย “ผู้อำนวยการให้นโยบาย และครูประจำชั้น เพราะครูประจำชั้นจะพบผู้ปกครองได้บ่อยที่สุด”

นางทิพรัตน์ ศรีนนท์ “บุคลากรหลักของโรงเรียนที่สร้างความร่วมมือกันของผู้ปกครองและโรงเรียน คือ ครูประจำชั้น มีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้ปกครองในด้านเชิงบวก การสอนก็สอนให้ผู้ปกครองประทับใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตรกับผู้ปกครอง”

นายสมชาย กิจสมุท “ผู้บริหารควรเป็นคนเริ่มกิจกรรม คนที่จะสนองนโยบาย คือ รองผู้อำนวยการ ครู และบุคลากรของทางโรงเรียน คุณลักษณะต้องมีภาวะผู้นำ เตรียมความพร้อมของตนเองในการหาความร่วมมือ และลงมาสัมผัสกับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายผู้ปกครอง ควรมีการประชุมพบปะกันบ่อยขึ้น เพื่อแจกแจงปัญหา ผลงาน ผลสำเร็จต่าง ๆ ให้กับเครือข่ายผู้ปกครอง และผู้ปกครองก็จะไปถ่ายทอดต่อกัน ทำให้มุมมองของผู้ปกครองกับโรงเรียนดีขึ้น และให้ความร่วมมือดีขึ้น”

นางลำรวย เกตุมีชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “บุคคลหลักน่าจะเป็นผู้อำนวยการ และครูที่เก่า ๆ ขอความร่วมมือกับชุมชนเขาก็จะให้ความร่วมมือ”

นายภักดี มาลากาญจน์ “ครู โดยเฉพาะครูประจำชั้น เพราะครูประจำชั้นจะใกล้ชิดกับเด็กนักเรียน นักเรียนมีความไวใจติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองผ่านนักเรียน ให้ผู้ปกครองได้รู้จักครูจากการบอกเล่าของนักเรียน นักเรียนมีความไวใจก็จะเล่าให้ผู้ปกครองฟัง”

นางอรุณ สมทิพย์ และนายธีรวิทย์ สมทิพย์ “ผู้บริหารโรงเรียน เพราะผู้บริหารประสานงานกับเครือข่ายผู้ปกครอง โดยการออกหนังสือเชิญประชุม ปรึกษาหารือ”

นายไพศาล เณรเทียน “บุคคลหลัก คือ ครูประจำชั้น เพราะครูประจำชั้นจะใกล้ชิดกับนักเรียนและรู้จักกับผู้ปกครอง และมีการเยี่ยมบ้านนักเรียน”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “ผู้อำนวยการเป็นหลัก ผู้ปฏิบัติคือ ครู เพราะครูเป็นผู้ปฏิบัติสัมพันธ์กับผู้ปกครองมากที่สุด คุณลักษณะที่เอื้อต่อการสร้างความร่วมมือ ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำ มีเทคนิคการพูดที่ดี ครูเป็นกัลยาณมิตรกับผู้ปกครองให้ไปในทางที่ดี”

2.3 โรงเรียนกำหนดขอบเขตในการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างไร ให้เข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องใดบ้าง เพราะเหตุใด

นางธนกร เหลืองอ่อน “ไม่มีการกำหนดขอบเขต เมื่อโรงเรียนต้องการความช่วยเหลือก็จะส่งเอกสารแจ้งในนามกรรมการศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง มีการเชิญประชุมปรึกษาหารือ ตัดสินใจ วางแผนร่วมกัน”

นางสาวอารีย์ ไชยโย “การเลือกเครือข่ายผู้ปกครองในระดับห้องเรียน ระดับสายชั้น และระดับโรงเรียน”

นางทิพรัตน์ ศรีนนท์ “มีการกำหนดขอบเขตให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม จากการเชิญกรรมการศึกษามาประชุม มีการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครอง ตัวแทนผู้ปกครองของแต่ละห้องเรียน มาประชุมกันในสายชั้น และคัดเลือกตัวแทนมาประสานงานกับทางโรงเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องการจัดการศึกษา การหาอุปกรณ์การเรียนมาแจกนักเรียน หาทุนการศึกษามาบริจาค”

นายสมชาย กิจสมุท “กรรมการสถานศึกษา กรรมการเครือข่ายผู้ปกครองจัดกิจกรรมให้สมัครสมาชิกก็จะเอื้อต่อความร่วมมือของผู้ปกครอง ถ้ามีการติดต่อประชุมกันน้อยก็จะทำให้ผู้ปกครองให้ความร่วมมือน้อย แต่บุคลากรของโรงเรียนจะมีการปฏิสัมพันธ์กับชุมชนดี ทำให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น และร่วมมือในการจัดกิจกรรมของทางโรงเรียนดีขึ้น”

นางสำรวจ เกตุมีชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “มีคณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่าย ผู้ปกครอง และประชุมผู้ปกครองคัดเลือกเครือข่ายผู้ปกครองระดับห้อง ระดับสายชั้น และระดับ โรงเรียน”

นายภักดี มาลากาญจน์ “การให้มีคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองตั้งแต่ระดับ ห้องเรียน สายชั้น และ โรงเรียน มีบทบาทรับรู้เกี่ยวกับเรื่องการจัดการศึกษาในโรงเรียน โรงเรียนมี อะไรก็จะสื่อสารผ่านทางตัวแทนกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง และได้รับความร่วมมือได้ดี”

นางอาภรณ์ สมทิพย์ และนายธีรวุฒิ สมทิพย์ “มีการประชุมผู้ปกครอง คัดเลือก เครือข่ายผู้ปกครองในระดับชั้นเรียน สายชั้น และ โรงเรียน มีการชี้แจงในเรื่องต่าง ๆ”

นายไพศาล เณรเทียน “มีการกำหนดขอบเขต การจัดการศึกษาท้องถิ่นให้ผู้ปกครอง ในชุมชนมาเป็นวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “การมาร่วมประชุม มาร่วมกิจกรรมในวันต่าง ๆ มาบริจาค สิ่งของ ออกร้านอาหารให้นักเรียนในวันเด็ก”

3. ทักษะเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของผู้ปกครองและโรงเรียน

3.1 เมื่อ 4-5 ปีที่ผ่านมา ความร่วมมือของผู้ปกครองกับโรงเรียนมีลักษณะอย่างไร มีใครเป็น บุคลากรหลักที่ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน บุคคลดังกล่าวมีคุณลักษณะที่ เอื้อต่อการสร้างความร่วมมือกันอย่างไร และโรงเรียนกำหนดขอบเขตให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วน ร่วมในเรื่องใดได้บ้าง เพราะเหตุใด

นางธนกร เหลืองอ่อน “มีการมาช่วยจัดกิจกรรมในวันเด็ก และมีวิทยากรชุมชน ท้องถิ่นมาสอนนักเรียน”

นางสาวอารีย์ ไชยโย “ไม่แตกต่างกันมาก จำนวนอาจจะน้อยลง เพราะนักเรียนลดลง เมื่อเทียบแล้วยังเหมือนเดิม”

นางทิพรัตน์ ศรีนนท์ “มีการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครอง ไม่แตกต่างกัน เมื่อ 4-5 ปีที่แล้ว ผู้ปกครองให้ความร่วมมือดี มีการบูรณาการเข้ามาช่วยสอน แต่ปัจจุบันให้ความร่วมมือน้อย คงเป็น เพราะการทำมาหากิน และแต่ละปีขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และขอความร่วมมือ จากผู้ปกครอง และอาจเป็นที่ผู้บริหาร ไม่ได้ใส่ใจกับชุมชนเท่าที่ควร จึงทำให้ผู้ปกครองเข้ามามี ส่วนร่วมน้อย”

นายสมชาย กิจสมุท “ในปัจจุบันการร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชนกับทางโรงเรียน ให้ความร่วมมือน้อยลงเรื่อย ๆ โดยสภาพสังคม เศรษฐกิจ ซึ่งจะทำให้ความร่วมมือกันน้อยลง การแก้ไขคงต้องแก้ไขทั้งระบบการศึกษา การขอความร่วมมือผู้ปกครองมาร่วมมือกับทางโรงเรียน ควรทำเป็นโครงการระดับชาติ การร่วมมือน้อยด้วยเหตุจากโรงเรียนโดยตรง โรงเรียนขาดคุณภาพ ขาดการบริหารจัดการที่ดี หรือขาดการสื่อสารที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กับผู้ปกครอง เพราะในสังคมปัจจุบันผู้ปกครองต้องทำมาหากิน จะให้ความร่วมมือทางด้านการศึกษาของบุตรหลานก็น้อยลง ต้องรณรงค์ให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษาด้วย ตัวหลักในการดำเนินการ จะต้องเป็นผู้บริหารสถานศึกษา”

นางลำรวย เกตุมิชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “ปัจจุบันช่วยเหลือดี แต่เมื่อก่อนให้ความร่วมมือดีกว่า อาจเป็นเพราะครูใหม่ขึ้น ไม่เข้ากับชุมชนเท่าไร และเศรษฐกิจไม่ค่อยดี เมื่อก่อนให้ความร่วมมือดี บริจาคสิ่งของให้นักเรียนดี ทุกวันนี้อาจจะดีเพราะเศรษฐกิจมีผล ทำมาหากินยาก หาเงินได้ยาก จึงได้รับความร่วมมือน้อยลง หรืออาจจะเป็นผู้ใหญ่ในชุมชนเมื่อก่อนให้ความร่วมมือดี ทุกวันนี้คนเก่า ๆ คนท้องถิ่นหายไปหมด ทุกวันนี้มีแต่คนที่ย้ายมาจากต่างถิ่น มาทำมาหากิน เศรษฐกิจไม่ค่อยดี จึงได้รับความช่วยเหลือน้อยลง”

นายภักดี มาลากาญจน์ “เรามีการประชุมผู้ปกครอง เพื่อสรรหาคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ก็จะสื่อสารไปถึงกลุ่มผู้ปกครองกับทางโรงเรียน มาประชุมแลกเปลี่ยน ปรีกษาหารือกันเป็นระยะ ๆ ครูประจำชั้นมีบทบาทสำคัญที่จะทำให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน จากสภาพปัจจุบันและ 4-5 ปีที่ผ่านมาไม่มีความแตกต่างกันมาก”

นางอาภรณ์ สมทิพย์ และนายธีรวุฒิ สมทิพย์ “มีความคล้ายคลึงกัน ขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ถ้าดีก็จะให้ความร่วมมือดี ถ้าไม่ดีก็จะให้ความร่วมมือน้อย ขึ้นอยู่กับผู้นำชุมชน และการศึกษาของผู้ปกครอง”

นายไพศาล เณรเทียน “มีการประสานความร่วมมือโดยการแจ้งหนังสือไปให้ผู้ปกครองทราบ ผู้ปกครองก็จะให้ความร่วมมือ และให้ความสนใจ เช่น ในวันเด็ก นิทรรศการวิชาการของโรงเรียน มาติดตามผลงานของบุตรหลานของตนเอง ในปัจจุบันนี้ผู้ปกครองมีการตื่นตัวและให้ความร่วมมือมาก”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “เหมือนปัจจุบัน จะมีเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสถานศึกษา หมาดวาระแล้วเลือกมาใหม่ คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองก็ยังคงเหมือนเดิม บุคลากรหลัก ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้บริหาร และครูเป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบายเหมือนเดิม”

3.2 จากสภาพปัจจุบันของความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนที่เป็นอยู่แตกต่างจากเมื่อ 4-5 ปีก่อนอย่างไรบ้าง เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

นางชนกร เหลืองอ่อน “แตกต่าง เมื่อ 4-5 ปีก่อน จะมีความร่วมมือดีกว่า เพราะมีทั้งสมาคมผู้ปกครอง ประธานผู้ปกครอง ประธานกรรมการศึกษา ประธานเครือข่ายผู้ปกครอง และมีการจัดงานร่วมกัน เช่น ฟ้่าป่าโรงเรียน งานโรงเรียน มีงานที่เป็นรูปธรรม ช่วยงานแล้วโรงเรียนไม่ได้จัดงานสังสรรค์ต่าง ๆ จึงทำให้ผู้ปกครองไม่มาร่วมงาน และเศรษฐกิจไม่ดีด้วย”

นางสาวอารีย์ ไชโย “ได้รับความร่วมมือเหมือนเดิม”

นางทิพรัตน์ ศรีนนท์ “น้อยลงจากเดิม ลดลงเรื่อย ๆ แต่ก็ยังคงได้รับความร่วมมืออยู่ แต่โรงเรียนไม่ต่อเนื่องในกิจกรรมที่ทำ”

นายสมชาย กิจสมุท “แตกต่าง เพราะสถานะเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ทำให้ผู้ปกครองให้ความร่วมมือน้อยลง”

นางลำรวย เกตุมีชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “แตกต่าง เมื่อก่อนผู้ปกครองจะให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนมากกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ และคนในพื้นที่ดั้งเดิมหายไป มีคนที่มาจากถิ่นอื่นย้ายเข้ามาแทนซึ่งส่วนใหญ่จะมีอาชีพหาเช้ากินค่ำ จึงทำให้การช่วยเหลือกับทางโรงเรียนน้อยลง”

นายภักดี มาลากาญจน์ “ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก”

นางอาภรณ์ สมทิพย์ และนายธีรวุฒิ สมทิพย์ “มีความแตกต่างกัน เมื่อก่อนนักเรียนจะมีในชุมชน”

นายไพศาล เณรเทียน “แตกต่างมาก เพราะทุกวันนี้ผู้ปกครองให้ความร่วมมือและให้ความสนใจในบุตรหลานของตนเอง”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “ไม่แตกต่าง”

4. การจัดการศึกษาของโรงเรียนในการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม

4.1 ความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน

- ครูคิดว่าโรงเรียนควรสนับสนุนให้ผู้ปกครองมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกับคณะครูหรือไม่ อย่างไร

นางชนกร เหลืองอ่อน “ควรสนับสนุนให้ผู้รู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน เพราะผู้ปกครองจะได้มีส่วนร่วม ช่วยโรงเรียนและใกล้ชิดระหว่างครู โรงเรียน และผู้ปกครอง”

นางสาวอารีย์ ไชโย “ควรสนับสนุน เพราะบุตรหลานเรียนที่นี่ อยากให้เขาเกิดความเป็นเจ้าของโรงเรียน เพื่อช่วยกันพัฒนาตัวเด็ก และโรงเรียนให้มีการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น”

นางทิพรัตน์ ศรีนนท์ “ควรสนับสนุนให้มีความคิดและแนวทางไปในทางร่วมมือกัน แต่ครูต้องยอมรับผู้ปกครองในการแสดงความคิดเห็น กิจกรรมบ้าน วัด โรงเรียน ครูต้องยอมรับกับชุมชน มีความเอื้ออารีย์ต่อกัน และทางโรงเรียนควรกำหนดบทบาททำให้ชุมชนเข้ามาได้ประมาณไหน และสร้างให้เกิดความศรัทธากับผู้ปกครอง”

นายสมชาย กิจสมุท “ควรจะสนับสนุนอย่างยิ่งให้ผู้ปกครองมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของโรงเรียน จะได้ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนไปในทางที่ดีอย่างยิ่ง ต่อการจัดการศึกษาของทางโรงเรียน”

นางสำรวย เกตุมีชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “สนับสนุนให้ผู้ปกครองมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของโรงเรียน การมีส่วนร่วมก็จะดีขึ้น ก็จะได้รับการช่วยเหลือและสนับสนุนโรงเรียน”

นายภักดี มาลากาญจน์ “จำเป็น เพราะบุตรหลานของเขามาอยู่ที่โรงเรียน ถ้าผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ การพัฒนาจะทำไต่ยาก”

นางอาภรณ์ สมทิพย์ และนายธีรวุฒิ สมทิพย์ “ให้ผู้ปกครองรู้สึกว่าเป็นเจ้าของโรงเรียนจะได้ช่วยเหลือโรงเรียน เกิดความรักและห่วงหาพัน ทำให้เกิดความร่วมมือจากผู้ปกครองมากขึ้น”

นายไพศาล เณรเทียน “ควรสนับสนุนให้มีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน เพราะเมื่อมีการประเมินโรงเรียนควรให้ทุกคนช่วยกันทั้งผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ทุกคนจะได้ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือกันในการพัฒนาโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น สถานที่ วิชาการ”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “ควรสนับสนุนให้ผู้ปกครองมีความรู้ดีกว่าเป็นเจ้าของโรงเรียน ก็จะมาร่วมกันพัฒนาโรงเรียน พัฒนาการศึกษาของเด็กในโรงเรียน”

- ครุคิดว่าผู้ปกครองควรมีบทบาทอย่างไรในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

นางธนกร เหลืองอ่อน “ช่วยเหลือ และสนับสนุนโรงเรียนเมื่อโรงเรียนมีงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ และประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง พบครูประจำชั้น มีการพูดคุยให้ความคิดเห็น และให้ความร่วมมือดี บริจาคสิ่งของในงานวันเด็ก”

นางสาวอารีย์ ไชโย “ช่วยในการพัฒนาตัวเด็กและการพัฒนาโรงเรียนให้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาตัวเด็ก ขอความร่วมมือในการดูแลบุตรหลานในเรื่องของการเรียนการสอน ช่วยดูงานที่โรงเรียนมอบหมายให้นักเรียน”

นางทิพรรัตน์ ศรีนนท์ “ผู้ปกครอง พ่อแม่ ควรรู้ว่าบทบาทอย่างไร ช่วยสนับสนุน กวดขันในเรื่องเรียน ไม่ควรผลัดภาระให้กับทางโรงเรียน ครูกับผู้ปกครองควรร่วมมือกัน”

นายสมชาย กิจสมุท “1) หลักสูตร ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมว่าควรเรียนรู้อะไรบ้าง อะไรจำเป็นหรือไม่จำเป็นที่จะให้บุตรหลานของตนเองประสบความสำเร็จทางการศึกษา ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตร และการขอความร่วมมือจัดการเรียนการสอนของทางโรงเรียน ในปัจจุบันผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญที่จะให้บุตรหลานสำเร็จในทางการศึกษา ผู้ปกครองอยากได้ความช่วยเหลือทางด้านปัจจัย 4 ยารักษาโรค เป็นต้น แต่ถ้ามาพัฒนานักเรียนก็จะไม่ค่อยให้ความร่วมมือ 2) การจัดการเรียนรู้ วินัยของนักเรียน ซึ่งครูไม่สามารถลงลึกถึงวินัยส่วนตัวของนักเรียนอย่างชัดเจนเมื่ออยู่ที่บ้าน”

นางสำราญ เกตุมิชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “ด้านระเบียบวินัย การแต่งกายให้เรียบร้อย ดูแลนักเรียนให้มาเรียนสม่ำเสมอ การแต่งกายของผู้ปกครองให้สุภาพเมื่อมาโรงเรียน การเชิญผู้ปกครองมาพบมีบางส่วนไม่ให้ความสำคัญ ให้คนอื่นมาพบครูแทนในเรื่องบุตรหลานของตนเอง ทำให้ไม่ได้รับข้อมูลหรือสื่อสารกันโดยตรง ทำให้แก้ปัญหานักเรียนได้ไม่ตรงจุด”

นายภักดี มาลากาญจน์ “ในฐานะเป็นผู้ปกครองต้องดูแล เอาใจใส่ สนับสนุนการเรียนของลูก สร้างวินัยให้เกิดขึ้นกับการเรียนของนักเรียน เครือข่ายผู้ปกครองก็มีการประสานกับผู้ปกครองว่ามีความต้องการอย่างไร และร่วมกันคิดเห็นในการพัฒนานักเรียน”

นางอาภรณ์ สมทิพย์ และนายธีรวุฒิ สมทิพย์ “คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา เข้ามาร่วมประชุม”

นายไพศาล เณรเทียน “เป็นตัวแทนของผู้ปกครองในรูปของคณะกรรมการ เครือข่ายผู้ปกครอง ให้การสนับสนุนการเรียนการสอน โดยบริจาคสิ่งของ ให้ทุนการศึกษา เข้าร่วมประชุมผู้ปกครอง ร่วมคิด ร่วมแก้ไข เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดกับบุตรหลาน และที่สำคัญคือการดูแลเอาใจใส่บุตรหลานในเรื่องของการเรียน พฤติกรรมที่เหมาะสม”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “มาร่วมในการประชุม และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของทาง โรงเรียน และให้การสนับสนุน และช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนให้ดีขึ้นด้วย”

4.2 ความเปิดเผยในการดำเนินงานของโรงเรียน

- ครุคิดว่าสิ่งที่ผู้ปกครองให้ความสนใจโรงเรียนมากที่สุดในเรื่องใด เพราะอะไร

นางธนกร เหลืองอ่อน “การจัดกิจกรรมต่าง ๆ”

นางสาวอารีย์ ไชโย “สนใจนโยบายต่าง ๆ ฟรีที่ให้กับผู้ปกครอง ตัวเด็กเขาจะให้ความสนใจมาก จะถาม ให้ฟรีระดับปฐมวัยในเรื่อง ชุดนักเรียนได้ทุกคน ชุดนอนคนละ 1 ชุด หนังสือ แก้วน้ำ ของใช้สำหรับเด็ก ที่นอนฟรี”

นางทิพรัตน์ ศรีนนท์ “สนใจเรื่องดนตรี กีฬา ให้การสนับสนุน และมีความสนใจ”

นายสมชาย กิจสมุท “การพัฒนาการของบุตรหลานของตนเอง ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม จะช่วยกันผลักดันให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ และเหตุการณ์เฉพาะหน้า เช่น การแต่งกายมาเรียน เอาอะไรมาเรียนบ้าง แต่ในเรื่องของการเรียนจะน้อยมาก”

นางสำรวย เกตุมิชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “ของแจกฟรี นม อาหาร เสื้อผ้า มารับกันได้รวดเร็ว อะไรไม่ได้ก็จะทวงถาม”

นายภักดี มาลากาญจน์ “ในระดับประถมสนใจในเรื่องของการเรียน ต้องการให้ลูกได้เรียนเก่ง และให้ลูกได้เรียนต่อในระดับสูงขึ้น สนใจการเรียนว่าบุตรหลานของตนเองเป็นอย่างไรบ้าง มีการพัฒนาอย่างไร”

นางอาภรณ์ สมทิพย์ และนายธีรวุฒิ สมทิพย์ “การแสดงออกของบุตรหลาน กิจกรรมที่บุตรหลานโดดเด่น ก็จะให้ความร่วมมือ”

นายไพศาล เณรเทียน “การศึกษา เพราะผู้ปกครองมีความสนใจในเรื่องการเรียน
ของบุตรหลานของตนเอง”

นางทองศรี จันท์เพ็ญ “กิจกรรมของทางโรงเรียน เช่น กิจกรรมวันเด็ก ให้ความสำคัญ
มาก เพราะเด็กได้รับของขวัญ มีความสุข และผู้บริจาคของมาก็มีความสุข ให้ทุนการศึกษา ส่งเสริมการ
เรียนของทางโรงเรียน”

- คิดว่าอะไรเป็นสิ่งที่ทางโรงเรียนสามารถเปิดเผยให้ผู้ปกครองร่วมรับรู้และเข้ามา
มีส่วนร่วมได้บ้าง เพราะอะไร

นางชนกร เหลืองอ่อน “กฎ ระเบียบ วินัยของนักเรียน รายงานผลสำเร็จของ
นักเรียน มีการประกาศ ติดป้ายหน้าโรงเรียน”

นางสาวอารีย์ ไชโย “นโยบายต่าง ๆ ที่ร่วมพัฒนาโรงเรียน พัฒนาตัวเด็ก
กิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถเปิดเผยและรับรู้ได้ รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่โรงเรียนจะต้องแจ้ง
ให้ผู้ปกครองได้รับรู้เพื่อให้รู้ถึงพัฒนาการของนักเรียน”

นางทิพรัตน์ ศรีนนท์ “การเรียนการสอนมีความชัดเจน มีการรายงานผลการเรียน
กับผู้ปกครองหลังจากที่มีการวัดผลและประเมินผล”

นายสมชาย กิจสมุท “ทุกอย่างเกี่ยวกับตัวนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นวินัยของนักเรียน
เอง พฤติกรรมที่อยู่บ้าน ผู้ปกครองควรสื่อสารกับครู ว่านักเรียนมีปัญหาในด้านใดหรือเปล่า ไม่
ว่าจะเป็นด้านการเรียน ความประพฤติ ควรที่จะร่วมมือกันหาแนวทางแก้ไข แต่ปัจจุบันผู้ปกครอง
ผลักภาระให้กับครูและทางโรงเรียนอย่างเดียวเป็นผู้จัดการแก้ปัญหา ส่วนใหญ่ปัญหาจะเกิดจาก
ครอบครัว และผู้ปกครองไม่ยอมรับในปัญหาของนักเรียน และไม่คอยให้ความร่วมมือกับครูในการ
แก้ปัญหา”

นางสำรวย เกตุมิชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “การจัดการเรียนการสอน มีการ
รายงานผลการเรียนเมื่อสิ้นเทอม เรื่องเงินบริจาค เราก็จะแจ้งให้ทราบ การให้มาใช้บริการสถานที่
ตอนเย็น เช่น ออกกำลังกาย และการให้บริการจอดรถในวันหยุดเสาร์ อาทิตย์”

นายภักดี มาลากาญจน์ “ข้อมูลที่เปิดเผยได้ คือ การพัฒนาการเรียนรู้อของนักเรียน มี
การรายงานผลการพัฒนาทางการเรียนในทุก ๆ ปี ผู้ปกครองกับครูติดต่อสื่อสารกันตลอดเวลา
กับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เราจะได้ร่วมมือกันทุกฝ่ายทั้งผู้ปกครอง ครู และโรงเรียน”

นางอาภรณ์ สมทิพย์ และนายธีรวิทย์ สมทิพย์ “ระเบียบวินัย”

นายไพศาล เณรเทียน “1) หลักสูตร มีการประชุมเนื้อหาต่าง ๆ มีการเปิดเผยต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และ 2) งบประมาณต่าง ๆ มีการเปิดเผยในที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและเครือข่ายผู้ปกครอง มีการเปิดเผยอย่างชัดเจนในทุก ๆ เรื่อง”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “กิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียน มีการประชาสัมพันธ์ถึงผู้ปกครอง มีการแจ้งผลสำเร็จของนักเรียน มอบรางวัลหน้าเสาธง มีการแจ้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ นโยบายการศึกษาของกรุงเทพมหานครมีการเปิดเผยให้ผู้ปกครองทราบในวันที่มีการประชุมผู้ปกครอง”

4.3 ความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงเรียน

- ครูคิดว่าโรงเรียนควรเป็นที่ที่คนในชุมชน เช่น ผู้ปกครองนักเรียนสามารถเข้าออกหรือมาติดต่อได้ง่ายหรือควรมีระเบียบในการปฏิบัติที่แน่นอน

นางชนกร เหลืองอ่อน “ต้องมีกฎระเบียบที่แน่นอน ให้ปฏิบัติตามระเบียบ เช่น การขอสถานที่แต่งงาน การจอดรถ เป็นต้น”

นางสาวอารีย์ ไชยโย “ควรมีระเบียบการปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อความปลอดภัยของนักเรียน เช่น อนุบาลจะต้องมีการลงชื่อรับส่งนักเรียนทุกครั้ง อยากให้โรงเรียนทำบัตรนักเรียนเพื่อให้นักเรียนปลอดภัย”

นางทิพรัตน์ ศรีนนท์ “ควรมีระเบียบที่ปฏิบัติในการเข้า-ออก และจัดสถานที่ให้สะอาด และผู้ปกครองควรแต่งกายให้เรียบร้อย และทำตามระเบียบของทางโรงเรียน”

นายสมชาย กิจสมุท “ควรจะมีระเบียบในการปฏิบัติที่แน่นอน เพราะว่าสภาวะการศึกษาของผู้ปกครองไม่ได้เอื้อให้ผู้ปกครองเข้าใจถึงการเข้าสังคม การปฏิบัติตัวในการเข้ามาในสถานศึกษา การแต่งกาย การพุดจา ไม่ถูกต้องตามกาลเทศะ ก็ต้องมีกติกา มารยาทในการเข้ามาในโรงเรียน”

นางลำรวัย เกตุมีชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “ควรมีระเบียบในการปฏิบัติที่แน่นอน ต้องเป็นเวลา มีระเบียบที่ชัดเจน เพื่อป้องกันมิฉ้อฉล ไม่ให้เข้า-ออก”

นายศักดิ์ มาลากาญจน์ “ควร ถ้าชุมชนเข้าใจบริบทของโรงเรียนของตนเอง บทบาทของตนเอง บทบาทของโรงเรียน การเข้ามาในฐานะผู้ปกครองมาร่วมพัฒนาไม่น่าจะมีปัญหา แต่บางครั้งเข้ามาหาประโยชน์ส่วนตัว เช่น ใช้สถานที่จัดงานของตนเอง ก็ต้องยึดตามกฎระเบียบของทางโรงเรียน”

นางอาภรณ์ สมทิพย์ และนายธีรวิทย์ สมทิพย์ “ต้องมีระเบียบปฏิบัติในการปฏิบัติที่แน่นอน ชัดเจน เพราะโรงเรียนเป็นสถานที่ราชการต้องตรวจสอบได้ มีการบริการชุมชนให้จอดรถในวันเสาร์-อาทิตย์ การออกกำลังภายในบริเวณโรงเรียน”

นายไพศาล เณรเทียน “ควรมีระเบียบในการปฏิบัติที่แน่นอน การเข้า-ออก เวลา 06.00-18.00 น. และต้องให้ผู้ปกครองด้วยว่ามาในลักษณะใด เช่น การมาออกกำลังกาย ก็ให้เข้ามาในช่วงเวลา และควรให้เข้ามาให้ถูกต้องตามระเบียบการมาติดต่อกับโรงเรียน ให้แต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย การมายืมสถานที่จอดรถในวันเสาร์-อาทิตย์ เพราะร่วมมือกับทางวัด และในเวลาราชการไม่อนุญาตให้นำรถเข้ามาจอด”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “เข้ามาง่าย แต่ให้มีกฎระเบียบในการปฏิบัติที่แน่นอน ทำตามระเบียบของทางราชการและทางโรงเรียน”

- คิดว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่นักเรียนในปัจจุบัน มีความเหมาะสมกับเด็กและสอดคล้องกับชุมชนหรือไม่ เพราะเหตุใด

นางชนกร เหลืองอ่อน “เหมาะสม เพราะโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ใหญ่ในชุมชน มีการศึกษาความรู้ การเล่นกีฬา เป็นแหล่งความรู้ให้กับชุมชนเป็นอย่างดี เหมาะสมกับเด็กและสอดคล้องกับชุมชนมีการเชิญวิทยากรชุมชนมาให้ความรู้ ในด้านการสร้างอาชีพ วิทยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาสาธิตการทำขนม การนวด สระผม”

นางสาวอารีย์ ไชยโย “เหมาะสมดี และสอดคล้องกับชุมชน เรามีคนในชุมชนมาให้ความรู้กับนักเรียนและนำนักเรียนไปเรียนรู้ในชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน”

นางทิพรัตน์ ศรีนนท์ “เหมาะสมกับเด็ก แต่ยังไม่สอดคล้องกับชุมชน ชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย นักเรียนควรจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการค้าขายให้มากกว่านี้ นักเรียนส่วนมากเป็นคนต่างถิ่นมา น้อยมากที่จะเป็นคนในชุมชนโดยแท้”

นายสมชาย กิจสมุท “สอดคล้องกับชุมชน ถึงแม้ว่าหลักสูตรจะปรับปรุงพัฒนาไปเรื่อย ๆ โรงเรียนสามารถบริหารจัดการได้ ผู้ปกครองขาดความเข้าใจ ขาดความรู้ การศึกษาไม่ค่อยสูง มีผลต่อการจัดการศึกษาด้อยลง แม้แต่ครูจะสอนเต็มที่แต่นักเรียน ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือก็ไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นครอบครัวที่มีความพร้อมสมบูรณ์ ก็จะส่งเสริมให้บุตรหลานสำเร็จทางการศึกษาสูงมากกว่า แต่ในกรุงเทพมหานครผู้ปกครองส่งเสริมอย่างมาก”

นางสำราญ เกตุมีชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “มีความสอดคล้องกับชุมชน เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น สอนกวนกระยาสารท กาละแม สานตะกร้า มะขามกวน ถั่วกรอบแก้ว มันฉาบ โดยการใช้ชุมชนมาเป็นวิทยากรให้กับนักเรียน ชุมชนให้ความร่วมมือดี และยินดีมาเป็นวิทยากรให้”

นายภักดี มาลากาญจน์ “การจัดการศึกษาเราจัดตามหลักสูตรแกนกลาง มีการทบทวนหลักสูตรทุกปี มีการพัฒนาครูผู้สอน การจัดการเรียนรู้จึงมีคุณภาพ”

นางอาภรณ์ สมทิพย์ และนายธีรวิทย์ สมทิพย์ “การนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ แต่หลักสูตรกับเด็กเล็กบางอย่างมากเกินไปสำหรับเด็ก”

นายไพศาล เณรเทียน “มีความเหมาะสมสอดคล้องกับชุมชน เพราะในชุมชนไม่มีแหล่งให้ความรู้จากโรงเรียน ส่วนสถานที่อื่น ๆ เป็นการหาความรู้จากภายนอก ส่วนในโรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีอุปกรณ์ในการเรียน มีห้องสมุด 2 ห้องและมีอินเทอร์เน็ต”

นางทองศรี จันท์เพ็ญ “สอดคล้องกับชุมชนมาก มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาให้นักเรียนศึกษาและนำนักเรียนไปศึกษาในชุมชนนอกสถานที่”

4.4 การตรวจสอบและความรับผิดชอบของโรงเรียน

- ครูคิดว่า ผู้ปกครองควรตอบสนองต่อความต้องการของโรงเรียนและร่วมมือกับโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาหรือไม่ อย่างไร

นางธนกร เหลืองอ่อน “ควร เพราะบุตรหลานของชุมชนต้องเรียนในโรงเรียน ต้องทำให้โรงเรียนมีการพัฒนา ผู้ปกครองและชุมชนควรให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน”

นางสาวอารีย์ ไชยโย “ควรอย่างมาก เพื่อเป็นการสนับสนุนโรงเรียน และส่งเสริมนักเรียนด้วย”

นางทิพรัตน์ ศรีนนท์ “ผู้ปกครองควรตอบสนองและให้ความช่วยเหลือกับทางโรงเรียน โรงเรียนควรขอความร่วมมือจากบุคคลสำคัญในชุมชน ก็จะได้การตอบสนองที่ดี และความร่วมมือที่ดี เช่น การออกร้านอาหารในวันเด็ก”

นายสมชาย กิจสมุท “การสร้างวินัยให้กับนักเรียนที่บ้าน และฝึกให้นักเรียนได้ช่วยเหลือตนเอง ดูแลบุตรหลานในการทำการบ้าน อ่านหนังสือ”

นางสำรวย เกตุมีชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “ควร ส่งเสริมบุตรหลานโดยเริ่มจากที่บ้าน ร่วมมือกันบ้านกับโรงเรียน กวดขันเรื่องการเรียน ดูแลนักเรียนตอนอยู่ที่บ้าน ให้นักเรียนฝึกทำงานบ้าน ช่วยเหลือตนเอง”

นายภักดี มาลากาญจน์ “ดูแลเอาใจใส่ สนับสนุนในเรื่องการเรียน และประสานสัมพันธ์กับครูผู้สอนเพื่อพัฒนาบุตรหลาน”

นางอาภรณ์ สมทิพย์ และนายธีรวุฒิ สมทิพย์ “ควรให้การสนับสนุนบุตรหลานในการเรียนการสอน และส่งเสริมในสิ่งที่นักเรียนสนใจ”

นายไพศาล เณรเทียน “ชุมชนควรร่วมมือกับทางโรงเรียน เช่น ในเรื่องของกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษา สนับสนุนกับทางโรงเรียน และร่วมมือกับทางโรงเรียนในการกวดขัน ดูแลนักเรียน และผู้ปกครองต้องช่วยสนับสนุนโรงเรียนในด้านต่าง ๆ”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “ควรตอบสนอง และให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน จึงจะทำให้การศึกษามีคุณภาพ”

5. เจื่อนใจของผู้ปกครองที่มีผลต่อการกำหนดความหมาย และกำหนดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และโรงเรียน

5.1 เจื่อนใจและบริบททางสังคมของผู้ปกครองในชุมชน

- ในชุมชนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจอะไรบ้าง และชุมชนมีการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นจากรุ่นพ่อแม่ไปสู่รุ่นบุตรหลานอย่างไร โรงเรียนมีบทบาทในการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างไรบ้าง

นางชนกร เหลืองอ่อน “การทำขนมกาละแม สมนุไพร การนวดแผนโบราณ เชิญวิทยากรจากชุมชนมาถ่ายทอดให้กับนักเรียน”

นางสาวอารีย์ ไชโย “มีการทำกาละแม เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้กับนักเรียน และมีการนำนักเรียนไปเรียนรู้ในชุมชน เช่น สวนผลไม้ใกล้โรงเรียน”

นางทิพรัตน์ ศรีนนท์ “กาละแม กระจาสารท สานตะกร้า การขยายพันธุ์พืช ใ้บุคคลในชุมชนที่มีความชำนาญในเรื่องต่าง ๆ เข้ามาสอน ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับนักเรียน”

นายสมชาย กิจสมุท “การค้าขาย การสร้างผลิตภัณฑ์ การทำอาหาร กิจกรรมหลาย ๆ อย่าง จริงๆ แล้วเราไม่อยากสร้างเด็กให้เป็นพ่อค้า แม่ค้า หรือทำกิจกรรมทางด้านกรสาน ในสังคมของวัดไทรเอากิจกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาน้อย ในชุมชนมีกิจกรรมอีกหลายอย่างที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ แต่ในปัจจุบันกิจกรรมของทางโรงเรียนก็เยอะมาก เช่น การประเมินต่าง ๆ ที่ไม่ได้ช่วยในการพัฒนาการศึกษาเลย เราจึงต้องวางแผนให้นักเรียนมีกิจกรรมอะไรที่จะพัฒนาทางสติปัญญา ทางกาย และพฤติกรรม”

นางสำรวย เกตุมีชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “การสานตะกร้าใส่ส้มจากทางมะพร้าว เพราะในชุมชนมีสวนส้ม สวนผลไม้ การฉาบกล้วย กระจาสารท โดยการเชิญบุคคลในชุมชนมาเป็นวิทยากรในการสอนการสานตะกร้าให้กับนักเรียนและครูในโรงเรียน”

นายภักดี มาลากาญจน์ “เป็นชุมชนค้าขาย ชาวสวน รับจ้าง ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาเผยแพร่ในโรงเรียน คือ การสานชะลอม สานตะกร้า การทำขนมกวนกาละแม เชิญมาให้ความรู้กับนักเรียน และ โรงเรียนเห็นความสำคัญ”

นางอาภรณ์ สมทิพย์ และนายธีรวุฒิ สมทิพย์ “กระจาสารท สานงอบ ชะลอม ไข่เค็ม ข้าวเกรียบปากหม้อ ข้าวหลาม ให้ความรู้กฎหมายเบื้องต้น ยาเสพติด”

นายไพศาล เณรเทียน “ข้าวหลาม ในชุมชนทำมาตั้งแต่เนิ่นนานมาก ข้าวเกรียบปากหม้อ และมีการถ่ายทอดให้กับนักเรียน และมีศูนย์การเกษตรให้นักเรียนได้ศึกษาเกี่ยวกับการเกษตรกรรม และเชิญมาเป็นวิทยากรในการให้ความรู้กับนักเรียน”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “การทำขนม กาละแม ข้าวหลาม ไข่เค็มสมุนไพร เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาสอนให้ความรู้กับนักเรียน”

5.2 เจื่อนใจและบริบททางเศรษฐกิจของผู้ปกครองในชุมชน

- สภาพทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองในชุมชนเป็นอย่างไร
นางธนกร เหลืองอ่อน “ไม่ค่อยดี ส่วนใหญ่อาชีพค้าขาย รับจ้าง”

นางสาวอารีย์ ไชยโย “มีหลายระดับ ยากจน จนถึงพอมีพอกิน มีอาชีพพนักงานข้าราชการ และส่วนมากจะเป็นอาชีพรับจ้างและค้าขาย”

นางทิพรัตน์ ศรีนนท์ “มี ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง ค้าขาย ไม่ได้เป็นคนพื้นที่ดั้งเดิม ย้ายมาประกอบอาชีพ และข้าราชการส่วนน้อย กิจการส่วนตัวมีบ้าง”

นายสมชาย กิจสมุท “ต้องทำมาหากินค่อนข้างแย่มาก ทำให้เศรษฐกิจในครัวเรือนไม่ดี ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว ทะเลาะเบาะแว้งกัน ทำให้เกิดปัญหากับเด็ก เด็กขาดความอบอุ่น แต่นักเรียนได้เงินมาโรงเรียนเยอะมาก 40-50 บาท ระดับประถมต้น เกินรายได้ของตนเองทำให้สถานะเศรษฐกิจในครอบครัวแยกลง เป็นหนี้เป็นสิน ไม่ประมาณรายได้กับรายจ่าย ไม่ประหยัดคอดออม และส่งผลให้นักเรียนไม่ประหยัดและคอดออมด้วย”

นางสำรวย เกตุมิชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “ไม่ดีเท่าที่ควร ผู้ปกครองส่วนมากมีอาชีพรับจ้าง ย้ายถิ่นฐานมาทำมาหากิน ค้าขายมีบ้าง”

นายภักดี มาลากาญจน์ “ส่วนมากมีอาชีพรับจ้าง บางคนก็มีฐานะดีพอสมควร แต่ส่วนใหญ่จะรับจ้างหาเช่ากินค่า”

นางอรุณ สมทิพย์ และนายธีรวิศ สมทิพย์ “ไม่ค่อยดี หาเช่ากินค่า มีอาชีพรับจ้างกับค้าขายมาก ส่วนธุรกิจส่วนตัวมีน้อย”

นายไพศาล เณรเทียน “สภาพเศรษฐกิจฝืดเคือง เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงไป ความเจริญ เศรษฐกิจ อาชีพส่วนใหญ่ของผู้ปกครองจะมีอาชีพรับจ้าง และปัจจุบันผู้ปกครองมีความรู้มากขึ้นและมีอาชีพที่มั่นคง ดีขึ้นกว่าเมื่อก่อน”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “ส่วนมากมีอาชีพรับจ้าง มาจากหลากหลายท้องถิ่น มาจากที่อื่น”

- สภาพทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

นางชนกร เหลืองอ่อน “เนื่องจากผู้ปกครองบางคนทำงานโรงงาน เมื่อเศรษฐกิจไม่ดี โรงงานปิดก็จะย้ายนักเรียนออกไปกลับต่างจังหวัด ทำให้มีผลต่อการมีส่วนร่วมกับการจัดการศึกษาน้อยมาก”

นางสาวอารีย์ ไชโย “มี เพราะผู้ปกครองเองต้องทำงานหาเช้ากินค่ำ จะไม่มีเวลาเข้ามาช่วยในกิจกรรมของโรงเรียน เข้ามาทำกิจกรรมของโรงเรียน”

นางทิพรัตน์ ศรีนนท์ “มาก เพราะถ้าเศรษฐกิจแย่ผู้ปกครองก็แย่ไปด้วย”

นายสมชาย กิจสมุท “มีผลมากต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพราะสภาพเศรษฐกิจของแต่ละครอบครัว ถ้าไม่ดี มีปัญหา ก็จะทำให้มีปัญหาในครอบครัว ทำให้ผู้ปกครองให้ความร่วมมือน้อยลงในเรื่องของการศึกษาของบุตรหลาน แต่ถ้าแจกของฟรีผู้ปกครองก็จะมีความสนใจมาก”

นางสำรวย เกตุมีชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “มีผลต่อการมีส่วนร่วมมาก เศรษฐกิจไม่ดี ไม่มีเวลาดูแลนักเรียน เพราะต้องทำมาหากิน ประกอบอาชีพ จึงไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน”

นายภักดี มาลากาญจน์ “มีมาก เพราะผู้ปกครองต้องทำงาน ประกอบอาชีพรับจ้าง แต่บางครั้งโรงเรียนเชิญมาร่วมกิจกรรม เขาก็ไม่สามารถมาได้เนื่องจากต้องทำงาน สภาพเศรษฐกิจในครอบครัวไม่ค่อยดี”

นางอาภรณ์ สมทิพย์ และนายธีรวุฒิ สมทิพย์ “มีผลอย่างมาก ถ้าผู้ปกครองที่สภาพทางเศรษฐกิจไม่ดี ต้องทำมาหากิน ไม่มีเวลา ก็จะมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนน้อย”

นายไพศาล เณรเทียน “ผู้ปกครองมีการร่วมมือในการจัดการศึกษาดีมาตลอด ขอความร่วมมือและให้ความร่วมมือดี”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “มีผลมาก ถ้าผู้ปกครองมีรายได้ก็น้อยก็จะสนับสนุนมีส่วนร่วม”

5.3 เงื่อนไขและบริบททางการเมืองของผู้ปกครองในชุมชน

- ลักษณะของการปกครองท้องถิ่นในชุมชนเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียนในการจัดการศึกษาหรือไม่อย่างไร เพราะเหตุใด

นางชนกร เหลืองอ่อน “ประธานชุมชนคูแลคี มีการจัดงานวันเด็ก มีการออกหน่วยแพทย์ชุมชน รักษาหาให้นักเรียน ฉีดยาหามา แมว”

นางสาวอารีย์ ไชโย “มาช่วยในการพัฒนาโรงเรียน ให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของทางโรงเรียน”

นางทิพรรัตน์ ศรีนนท์ “มีผู้นำชุมชน ตั้งเงินกองทุนนำมาพัฒนาอาชีพ ในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน บางกิจกรรมชุมชนก็ต้องจัดเอง และชุมชนก็ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนดี”

นายสมชาย กิจสมุท “ไม่ เพราะกรุงเทพมหานครมีการปกครองท้องถิ่นแบบพิเศษ ผู้นำท้องถิ่นจะมีความเข้าใจเด็กนักเรียนในปัญหาต่าง ๆ น้อยมาก เพราะเด็กนักเรียนส่วนมากไม่ใช่คนพื้นที่ แต่จะอพยพตามผู้ปกครองมาทำมาหากิน และงบประมาณที่ได้มาก็จะได้น้อยไม่ทั่วถึง และผู้ปกครองส่วนมากมีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษาน้อย”

นางลำรวัย เกตุมีชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “ให้ความร่วมมือในการประชุมกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนเครือข่ายผู้ปกครอง ก็จะมาร่วมประชุมอย่างต่อเนื่อง”

นายภักดี มาลากาญจน์ “ผู้นำชุมชน เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นไปในเชิงพัฒนา นำข้อมูลข่าวสารของทางโรงเรียนไปเผยแพร่กับลูกบ้านของตนเอง”

นางอาภรณ์ สมทิพย์ และนายธีรวุฒิ สมทิพย์ “มีผู้นำชุมชน สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร (ส.ก.) สมาชิกสภาเขต (ส.ข.) และโรงเรียนให้ความสำคัญ มีการร่วมกิจกรรมต่างๆ ของทางโรงเรียน ระดมทุน บริจาคสิ่งของ”

นายไพศาล เณรเทียน “การปกครองท้องถิ่นของกรุงเทพมหานครไม่เหมือนต่างจังหวัด ผู้ปกครองบางคนมาจากต่างจังหวัดก็จะปรับตัวได้ลำบาก เพราะต่างจังหวัดเขามีผู้ใหญ่บ้าน ของกรุงเทพมหานครเขามีผู้นำชุมชน ผู้ปกครองบางคนไม่เข้าใจในการปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาก และประธานชุมชนมีบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนในด้านต่าง ๆ”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “ประธานชุมชนเข้ามามีบทบาททางการศึกษา โดยเป็นกรรมการสถานศึกษาช่วยประสานกับเครือข่ายผู้ปกครอง”

6. การจัดการศึกษาที่มีผลต่อการสร้างความหมาย และกำหนดการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียน

- เครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนในการจัดการศึกษาอย่างไรบ้าง
- นางธนกร เหลืองอ่อน “ให้การร่วมมือ ประชุมให้ความคิดเห็น การปรึกษาคั้งของ”

นางสาวอารีย์ ไชโย “มีการประสานกับครูประจำชั้น ในการติดต่อประสานงานได้โดยตรง”

นางทิพรัตน์ ศรีนนท์ “เข้าประชุมในการประชุมเครือข่ายผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียน และในการจัดการศึกษา ดูแลควักขันพฤติกรรมของนักเรียนเมื่ออยู่ภายนอกโรงเรียน”

นายสมชาย กิจสมุท “เข้าร่วมประชุม ให้ข้อเสนอแนะ มีการระดมความคิด ร่วมการวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน ประเมินผล และร่วมชื่นชมในผลสำเร็จของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งด้านการเรียนของนักเรียน การจัดกิจกรรมให้นักเรียน และไปประสานต่อกับผู้ปกครองคนอื่น หาแนวทาง หาเงินมาร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียน และช่วยดูแลนักเรียนเมื่ออยู่นอกโรงเรียน เมื่อมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม หนีเรียน ไม่เข้าเรียน ก็จะแจ้ง โรงเรียนและช่วยโรงเรียนแก้ปัญหาได้ทันที”

นางสำรวย เกตุมีชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “มีส่วนร่วมในการประชุม มีระดับห้องเรียน ระดับสายชั้น และระดับโรงเรียน ให้ความสำคัญกับการเรียนของนักเรียน และช่วยแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ ร่วมประชุมเสนอความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ และให้ความร่วมมืออย่างดี มีการรับรู้ปัญหาของนักเรียน และร่วมมือกับทางโรงเรียน หาแนวทางแก้ปัญหาให้กับนักเรียน และทางโรงเรียนก็จะมอบของที่ระลึกให้กับประธานเครือข่ายผู้ปกครองในโอกาสต่าง ๆ หรือเลี้ยงขอบคุณคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ให้ความร่วมมือเมื่อโรงเรียนต้องการความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของทางโรงเรียน”

นายภักดี มาลากาญจน์ “มีการประชุม ปรึกษาหารือ เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร ให้ความช่วยเหลือกับทางโรงเรียน ร่วมกันคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหา การวางแผนต่าง ๆ และประเมินผล โรงเรียนก็พยายามให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมแบบมีระบบ และพัฒนาให้ไปในทางที่ดีขึ้นอีก”

นางอรุณ สมทิพย์ และนายธีรภูมิ สมทิพย์ “ร่วมประชุม ปรึกษาหารือในปัญหาต่าง ๆ เช่น พฤติกรรมของนักเรียน กิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมนักเรียน และหาแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน”

นายไพศาล เณรเทียน “มีการประชุมผู้ปกครอง คัดเลือกเครือข่ายผู้ปกครองในระดับชั้นเรียน สายชั้น และโรงเรียน ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาหรือเครือข่ายผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนในการกำหนดหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่น”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “ร่วมประชุม วางแผน และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองคนอื่นให้ทราบ มีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติทำงาน ร่วมประเมินผล และชื่นชมกับผลสำเร็จของงาน”

7. ความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและโรงเรียนในการจัดการศึกษา

- ครูต้องการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับทางโรงเรียนในลักษณะอย่างไร

นางชนกร เหลืองอ่อน “การแจ้งเอกสาร รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แจ้งข่าวสารของทางโรงเรียน”

นางสาวอารีย์ ไชโย “ให้ช่วยในเรื่องของการดูแลนักเรียนทั้งที่บ้าน และ โรงเรียน มีปัญหาอะไรให้ประสานกับครูประจำชั้นโดยตรง จะได้ช่วยแก้ปัญหาได้ตรง”

นางทิพรัตน์ ศรีนนท์ “มีส่วนร่วมในการดูแลลูกหลานตนเอง และให้เงินสนับสนุนในการจัดกิจกรรมหรือทุนการศึกษา และในรูปแบบเครือข่ายผู้ปกครองในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ในการจัดการศึกษาของทางโรงเรียน”

นายสมชาย กิจสมุท “มีกรรมการสถานศึกษา กรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ในลักษณะตัวแทนของผู้ปกครอง ติดต่อประสานงานกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง เกี่ยวกับนักเรียนทั้งในด้านการเรียน พฤติกรรม พูดคุยกันให้ความไว้วางใจครู ช่วยกันแก้ปัญหา หาทางออกที่ดีให้กับนักเรียน”

นางลำรวย เกตุมิชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “ให้ช่วยดูแลบุตรหลานให้มาโรงเรียนให้ทัน เรื่องระเบียบวินัย กวดขันเรื่องการเรียน การแต่งกาย การมาเรียน ควรจะมีคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดงานของโรงเรียน”

นายภักดี มาลากาญจน์ “ผู้ปกครองต้องรู้หน้าที่และบทบาทของตนเอง และก้าวเข้ามาร่วมพัฒนาโรงเรียนอย่างเต็มใจ ก็จะทำให้ได้เต็มที่ โรงเรียนต้องให้บทบาทที่ถูกต้องตามระบบ สร้างความตระหนัก ความเข้าใจในระบบการศึกษา และผู้ปกครองมีส่วนร่วมพัฒนา”

นางอาภรณ์ สมทิพย์ และนายธีรวุฒิ สมทิพย์ “การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแสดงต่าง ๆ คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมประชุม ปรึกษาหารือด้านต่าง ๆ”

นายไพศาล เณรเทียน “เข้ามาให้ความรู้ในการจัดการศึกษา เช่น หลักสูตรกรุงเทพฯศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น กีฬา และช่วยสานต่อจากทางโรงเรียนด้านการสอนบุตรหลานต่อจากทางโรงเรียน”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “1) เครือข่ายผู้ปกครอง 2) การช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และมีการดูแลในเรื่องของการเรียนของบุตรหลาน การดูแลความประพฤติอย่างต่อเนื่อง”

8. ทักษะต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและโรงเรียนในการจัดการศึกษา

- ถ้าจะให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในการจัดการศึกษาใกล้ชิดกันมากขึ้น ครูเห็นว่าครูควรปฏิบัติตนอย่างไร

นางชนกร เหลืองอ่อน “ใกล้ชิดกับผู้ปกครอง โดยการให้ความร่วมมือจัดกิจกรรมกับชุมชน เช่น งานวัด งานสงกรานต์ งานลอยกระทง”

นางสาวอารีย์ ไชโย “การเป็นกัลยาณมิตรที่ดีกับผู้ปกครอง รับฟังและอธิบายเหตุผลให้คำแนะนำที่ดีได้”

นางทิพรัตน์ ศรีนนท์ “1) สร้างความศรัทธาในตัวเอง ให้ผู้ปกครองเกิดความศรัทธา 2) ครูควรเข้าไปหาผู้ปกครอง พูดคุยกัน ให้ผู้ปกครองไว้วางใจ รู้ความเป็นอยู่ของผู้ปกครอง ให้สนิทกัน และไว้วางใจกัน”

นายสมชาย กิจสมุท “ให้ผู้ปกครองไว้ใจ มีการชี้แจง สื่อสารผ่านทางนักเรียน เช่น ได้รับรางวัลอะไรมา มีกิจกรรมอะไร เป็นต้น”

นางตำรวจ เกตุมีชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “เชิญผู้ปกครองมาร่วมประชุม สร้างเครือข่ายผู้ปกครอง มีกิจกรรมร่วมกันกับทางโรงเรียน ให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของทางโรงเรียน ให้ความสำคัญกับผู้ปกครองและนักเรียน จัดการแสดงของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้ดูการแสดงผล และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม”

นายภักดี มาลากาญจน์ “สร้างรัก จริงใจ ไว้ใจ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน นักเรียนก็จะไปสื่อสารกับผู้ปกครองไปในทางที่ดี ผู้ปกครองก็จะให้ความร่วมมือกับครูได้ดี และให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ”

นางอาภรณ์ สมทิพย์ และนายธีรวุฒิ สมทิพย์ “มีกิจกรรมให้ผู้ปกครองกับครูมาทำร่วมกัน เช่น การแข่งกีฬา”

นายไพศาล เณรเทียน “ครูประจำชั้น และผู้บริหาร มีบทบาทมากกับผู้ปกครอง ในการประชุมผู้ปกครองให้ความรู้และความเข้าใจในเรื่องของการศึกษา มีการคัดเลือกเครือข่ายผู้ปกครองของการประชุมผู้ปกครองกลุ่มย่อยในชั้นเรียน และมีการเยี่ยมบ้านนักเรียน ทำให้ครูกับผู้ปกครองและโรงเรียนใกล้ชิดกัน ทำให้ผู้ปกครองไว้ใจและกล้าเข้ามาพูดคุยกัน”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “การเยี่ยมบ้านนักเรียน ครูพูดคุยกับผู้ปกครองถึงความเป็นอยู่ให้ผู้ปกครองไว้ใจ และร่วมมือกันในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับบุตรหลาน”

9. ปัญหาในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

- ครูเห็นว่า ปัญหาที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีหรือไม่ อย่างไร

นางธนกร เหลืองอ่อน “เวลาในการเชิญผู้ปกครองมาร่วมประชุม จัดกิจกรรมในวันทำงานก็จะมาได้ ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมมาก เช่น งานบัณฑิตน้อยผู้ปกครองให้ความร่วมมือดี”

นางสาวอารีย์ ไชโย “มีบ้าง เช่น ผู้ปกครองไม่รับฟังเหตุผลของทางโรงเรียน เมื่อมีปัญหาไม่มีการสื่อสารกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง อยากให้มีการสื่อสารกัน พุดคุยกัน จะได้ข้อมูลที่แท้จริงและทราบปัญหาที่แท้จริง”

นางทิพรัตน์ ศรีนนท์ “ไม่มีปัญหา เพราะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีได้หลายอย่าง”

นายสมชาย กิจสมุท “มี เพราะว่าผู้ปกครองเห็นแก่ผลประโยชน์ของตนเอง ไม่ได้ส่งเสริมการเรียนการสอนของโรงเรียนหรือการเรียนของบุตรหลานเลย ไม่เคารพครูและสถานที่โรงเรียน ไม่มีเหตุผล จะเอาแต่ผลประโยชน์ของตนเอง”

นางสำรวย เกตุมีชัย และนางเพ็ญพร ชัยเวทย์ “ไม่มีปัญหา ถ้าเราเข้าถึงผู้ปกครอง และครูให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนดี ผู้ปกครองเกิดความไว้วางใจ”

นายภักดี มาลากาญจน์ “ถ้าโรงเรียนได้รับการร่วมมือจากผู้ปกครองอย่างเข้าใจ โรงเรียนก็จะพัฒนาได้ดี บางครั้งอาจจะเกิดความไม่เข้าใจกัน สื่อสารกันไม่ถูกต้อง แต่ถ้ามาพูดคุยกันโดยตรง ทำความเข้าใจกัน ก็จะสามารถจบกันได้ด้วยดี นักเรียนจะเป็นตัวประสานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองให้มีความเข้าใจกัน ปัญหาของผู้ปกครองกับทางโรงเรียนก็จะไม่มี”

นางอาภรณ์ สมทิพย์ และนายธีรวุฒิ สมทิพย์ “มี ผู้ปกครองที่มีการศึกษาน้อยจะเอาแต่ตามใจตนเอง ไม่ไปในทางเดียวกัน”

นายไพศาล เณรเทียน “ปัจจุบันมีปัญหาน้อยมาก เพราะผู้ปกครองมีการศึกษาและเป็นศิษย์เก่าของโรงเรียน ทำให้โรงเรียนกับชุมชนไม่มีปัญหากัน ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา และเชื่อมั่นในโรงเรียน ครูมีความรู้ มีคุณภาพ”

นางทองศรี จันทร์เพ็ญ “มีน้อยมาก ผู้ปกครองของนักเรียนมาจากหลากหลายที่ สภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน”

3. ผู้ปกครอง

1) ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

(1) นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี

เครือข่ายผู้ปกครองชั้นอนุบาล 1

บุตรชื่อ เด็กชายณัฐธิป เขมะศิริเวทิน เรียนอยู่ชั้นอนุบาล 1/1

(2) นายถาวร จันดากุล

เครือข่ายผู้ปกครองชั้นอนุบาล 2

บุตรชื่อ เด็กชายสุทเวา จันดากุล เรียนอยู่ชั้นอนุบาล 2/5

(3) นายอาทิตย์ บึงบัวบาน

เครือข่ายผู้ปกครองชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

บุตรชื่อ เด็กหญิงนนทิยา บึงบัวบาน เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/5

(4) นางลำไย แก้วกรอง

เครือข่ายผู้ปกครองชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

บุตรชื่อ เด็กชายสิทธิศักดิ์ ตะเทียนชอก เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3

(5) นางลำไย แผ่นทอง

เครือข่ายผู้ปกครองชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

บุตรชื่อ เด็กชายศุภวัฒน์ อุดมรัตน์ เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/5

(6) นางสาวพูนันท์ หนอกกระโทก

เครือข่ายผู้ปกครองชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บุตรชื่อ เด็กหญิงสุมาลี กาศกระโทก เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2

(7) นายสมปอง หาญทองหลาง

รองประธานเครือข่ายผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

บุตรชื่อ เด็กชายสรยุทธ ใจเมตตา เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1

(8) นายสุชาติ กุลศิริ

ประธานเครือข่ายผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครองชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

บุตรชื่อ เด็กหญิงสุณาธิป กุลศิริ เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2

(9) นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข

เลขานุการเครือข่ายผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

บุตรชื่อ เด็กชายณัฏฐา มาพบสุข เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1

(10) นางคำแพง กิ่งมาลา

เครือข่ายผู้ปกครองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

บุตรชื่อ เด็กชายนายชัย กิ่งมาลา เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1

(11) นายอิสราภรณ์ ทองเป

เครือข่ายผู้ปกครองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บุตรชื่อ เด็กชายอภิรักษ์ แก้วกาญจน์ เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2

2. สภาพของการมีส่วนร่วมมือกันในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองและโรงเรียน

- ผู้ปกครองมีส่วนร่วมร่วมกับโรงเรียนในด้านการตัดสินใจกำหนดนโยบายของโรงเรียน การวางแผนปฏิบัติงาน การสนับสนุนด้านต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด และท่านพอใจในการทำงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด

นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี “พอใจการทำงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง มีการพูดคุยกับปัญหาเพื่อแก้ปัญหาให้บุตรหลาน และพัฒนาโรงเรียน”

นายถาวร จันดากุล “ได้แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง และพอใจในการทำงาน ทุกคนให้ความเป็นกันเอง”

นายอาทิตย์ บึงบัวบาน “มีส่วนร่วมในการตัดสินใจบ้างในบางส่วนที่ทางโรงเรียนขอความคิดเห็น รู้สึกพอใจกับการทำงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ทำงานด้วยแล้วสบายใจ”

นางลำไย แก้วกรอง “คุณครูจะเชิญประชุมผู้ปกครอง และได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองของห้อง ป.2/3 และถูกคัดเลือกเป็นคณะกรรมการเครือข่ายของโรงเรียน โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ร่วมแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อพัฒนานักเรียนและโรงเรียน การทำงานเป็นที่พอใจ”

นางลำไย แผ่นทอง “คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ประชุม วางแผน ปรึกษากัน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน ทุกคนร่วมมือกันดี”

นางสาวพูนันท์ หนอกระโทก “มีการประชุมคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองกับทางโรงเรียน พูดคุย ถึงปัญหาต่าง ๆ และช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการพัฒนาโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น”

นายสมปอง หาญทองกลาง “ได้แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง และพอใจในการทำงาน ผู้อำนวยการเป็นกันเอง เปิดใจกว้าง และยอมรับฟังความคิดเห็น”

นายสุชาติ กุลศิริ “ได้แสดงความคิดเห็น ได้ร่วมตัดสินใจในที่ประชุมกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ในเรื่องบางเรื่องที่ทางโรงเรียนขอความคิดเห็น รู้สึกพอใจกับการทำงานของ

กรรมการเครือข่ายชุดนี้ โดยเฉพาะท่านผู้อำนวยการจะให้ความสำคัญเป็นกันเอง และยอมรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการ”

นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข “ได้เข้าไปประชุมคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง และรู้สึกพอใจกับการทำงานในครั้งนี้”

นางคำแพง กิ่งมาลา “พอใจกับการทำงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ผู้อำนวยการได้เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนของความคิดเห็น เช่น การจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันเด็ก กีฬาสี เป็นต้น”

นายอิสราภรณ์ ทองเป “พอใจกับการทำงานครับ ได้รับเกียรติจากทางโรงเรียนให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น รู้สึกภูมิใจครับ”

3. ทักษะเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนและโรงเรียน

- เมื่อ 4-5 ปีที่ผ่านมาความร่วมมือของผู้ปกครองและโรงเรียนมีลักษณะเป็นอย่างไร มีใครเป็นบุคลากรหลักที่ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน โรงเรียนกำหนดขอบเขตให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องใดบ้าง เพราะเหตุใด

นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี “ไม่ทราบค่ะ ลูกเพิ่งเข้ามาเรียน”

นายถาวร จันดากุล “ครูประจำชั้น”

นายอาทิตย์ บึงบัวบาน “คุณครูประจำชั้น ซึ่งจะติดต่อกับผู้ปกครองอยู่ตลอด”

นางลำไย แก้วกรอง “ครูประจำชั้นจะเป็นตัวหลักที่จะทำให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน ดิฉันจะติดต่อกับครูประจำชั้นอยู่ตลอดเวลา โดยจะสอบถามเรื่องการเรียน ความประพฤติของลูก โรงเรียนได้คัดเลือกผู้ปกครองให้เป็นตัวแทนผู้ปกครองในรูปของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อช่วยเหลือบุตรหลานในเรื่องของการเรียน พฤติกรรมต่าง ๆ และช่วยกันพัฒนาให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น”

นางลำไย แผ่นทอง “ร่วมมือดี โดยผ่านคุณครูประจำชั้น”

นางสาวพูนันท์ หนอกกระโทก “ส่วนมากจะติดต่อโรงเรียนโดยผ่านครูประจำชั้น”

นายสมปอง หาญทองกลาง “ครูประจำชั้น”

นายสุชาติ กุลศิริ “ผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้นำกำหนดแนวทางให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมอย่างไร และครูประจำชั้นจะคอยประสานกับผู้ปกครอง ซึ่งปกติจะติดต่อสื่อสารกันตลอดเวลาอยู่แล้ว”

นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข “ครูประจำชั้นควรจะเป็นตัวหลัก”

นางคำแพง กิ่งมาลา “ครูประจำชั้น เพราะครูจะใกล้ชิดกับผู้ปกครองมีการติดต่อสื่อสารกันตลอด”

นายอิสราภรณ์ ทองเป “ครู เพราะครูจะใกล้ชิดกับผู้ปกครอง และชุมชน”

4. ทักษะเกี่ยวกับศักยภาพของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

4.1 ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความสนใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากน้อยเพียงใด

นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี “มีความสนใจว่า โรงเรียนจะจัดการเรียนการสอนให้ลูกอย่างไร”

นายถาวร จันดากุล “ให้ความสนใจเป็นอย่างดี มีการบริจาควัสดุสิ่งของต่าง ๆ บริจาคเงินที่ทางโรงเรียนจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมวันเด็ก”

นายอาทิตย์ บึงบัวบาน “สนใจกับกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัด เช่น กิจกรรมที่มีการแสดงของนักเรียน และให้ความร่วมมือมาประชุม”

นางลำไย แก้วกรอง “สนใจ ที่เห็นเด็กวัดไทร มีเก่ง ๆ เยอะ เช่น การเล่นดนตรีไทย ดนตรีสากล ปีนหน้าผา การสวดมนต์ และอื่น ๆ”

นางลำไย แผ่นทอง “มีความสนใจมาก โดยเฉพาะกิจกรรมที่เป็นการแสดงออกของนักเรียน เช่น นักเรียนแสดงนาฏศิลป์ โขน ร้องเพลง และกิจกรรมบันเทิงน่ายของเด็กอนุบาล”

นางสาวพูนันท์ หนอกกระโทก “มีความสนใจพอสมควร”

นายสมปอง หาญทองหลาง “ให้ความสนใจดี โดยเฉพาะตัวผมเมื่อทางโรงเรียนขอความร่วมมือ ขอความช่วยเหลืออะไรก็จะยินดีและช่วยเหลือทุกครั้ง”

นายสุชาติ กุลศิริ “ให้ความร่วมมือและสนใจเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการมาประชุมของผู้ปกครอง การบริจาคอุปกรณ์กีฬา เงิน ให้ทุนการศึกษา ออกบ้านในวันเด็ก”

นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข “มีความสนใจบ้างพอสมควร”

นางคำแพง กิ่งมาลา “ให้ความสนใจดีนะค่ะ สังกัดจากวันเด็กจะมีผู้ปกครองมาเปิดร้านอาหารฟรีให้เด็กได้รับประทาน มีการบริจาคสิ่งของ สำหรับตัวดิฉันก็จะบริจาคเป็นเงินและสิ่งของ”

นายอิสราภรณ์ ทองเป “ให้ความสนใจดี โรงเรียนขอความช่วยเหลืออะไร ก็จะยินดีช่วยทุกครั้ง เพื่อบุตรหลานของเราเองและเพื่อโรงเรียน”

4.2 ผู้ปกครองมีความรู้เรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างไรบ้าง

นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี “ได้ทราบจากการแนะนำของท่านผู้อำนวยการในวันประชุมผู้ปกครองและประชุมกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง”

นายถาวร จันดากุล “รู้จากผู้อำนวยการในวันประชุมผู้ปกครองและประชุมกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง”

นายอาทิตย์ บึงบัวบาน “ได้รู้จากผู้ผอ.ในวันประชุมผู้ปกครองและประชุมกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง”

นางลำไย แก้วกรอง “เปิดโอกาส โดยการพูดในที่ประชุมเครือข่าย”

นางลำไย แผ่นทอง “รู้จากทางโรงเรียนเป็นผู้แจ้งในวันประชุมผู้ปกครอง และจากการประชุมคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง แล้วมีการพูดคุยในกลุ่มของผู้ปกครองด้วยกัน”

นางสาวพูนันท์ หนอกกระโทก “ในวันประชุมผู้ปกครอง ทางผอ.โรงเรียนก็จะพูดคุยแจ้งว่า โรงเรียนจะจัดการสอนไปในทางใด”

นายสมปอง หาญทองกลาง “รู้จากผอ.ในวันประชุมผู้ปกครองและประชุมกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง”

นายสุชาติ กุลศิริ “รู้จากผู้อำนวยการ หัวหน้าสาย ในวันประชุมผู้ปกครองและประชุมกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง”

นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข “รู้จากการพูดคุยกับคุณครูประจำชั้น และผู้อำนวยการในวันประชุมผู้ปกครอง”

นางคำแปง กิ่งมาลา “พอรู้บ้างจากการบอกของทางโรงเรียนในวันประชุมผู้ปกครอง และประชุมคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง”

นายอิสราภรณ์ ทองเป “รู้จากการถามจากสอบถามจากลูกว่าทางโรงเรียนเขาสอนอะไรบ้าง จากการพูดคุยในกลุ่มผู้ปกครองด้วยกัน และจากผอ.ในวันประชุมผู้ปกครอง”

4.3 โรงเรียนเชิญผู้ปกครองเป็นวิทยากรหรือเป็นผู้ให้ความรู้แก่นักเรียนหรือคณะครูในเรื่องใดบ้าง และได้รับการตอบสนองจากผู้ปกครองอย่างไรบ้าง

นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี “ไม่ทราบ”

นายถาวร จันดากุล “ทราบบ้าง เห็นคุณครูพานักเรียน ไปเรียนรู้ที่ตลาดวัดไทร”

นายอาทิตย์ บึงบัวบาน “เชิญพระที่วัดไทรมาเทศน์ให้ความรู้ในวันสำคัญทางศาสนาต่าง ๆ ครูพานักเรียนไปเวียนเทียนที่วัด”

นางลำไย แก้วกรอง “เห็นเชิญมาในระดับชั้นโต ๆ เขาบุคคลภายนอกมาให้ความรู้ เช่น การทำกระดาษสา กาละแม สานตะกร้าจากทางมะพร้าว และโรงเรียนได้นำนักเรียนออกไปเรียนรู้ในห้องเรียน เช่น ที่ทำสวนการเกษตร ป.6 หรือ ม.3 ไปดูพิพิธภัณฑ์วัดหนึ่ง และลูกของดิฉันได้ไปวัดไทร”

นางลำไย แผ่นทอง “ทราบจากการบอกจากทางโรงเรียน และจากลูก”

นางสาวพูนันท์ หนอกกระโทก “มาเป็นวิทยากรในกิจกรรมเข้าค่ายวิชาการของโรงเรียน เช่น การถนอมอาหาร การจักรสาน”

นายสมปอง หาญทองกลาง “ทราบจากการบอกจากผอ.ในวันประชุม”

นายสุชาติ กุลศิริ “เชิญผู้ปกครองเข้ามาให้ความรู้กับนักเรียน เช่น การทำกระดาษสา สานตะกร้าได้ส้อมจากทางมะพร้าว การทำเครื่องประดับจากวัสดุที่หาง่าย ผู้ปกครองจะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และเต็มใจมาเป็นวิทยากร”

นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข “ผู้ปกครองที่มีความสามารถ ทางโรงเรียนจะเชิญเป็นวิทยากร ให้ความรู้แก่นักเรียน เช่น การสานตะกร้าใส่ส้มด้วยทางมะพร้าว”

นางคำแพง กิ่งมาลา “มีการเชิญผู้ปกครองมาเป็นวิทยากร เช่นการเชิญแม่ค้าหน้าโรงเรียน มาสอนทำสาकुใส่หมู ข้าวเกรียบปากหม้อ และจะมีคุณครูพานักเรียนไปศูนย์ถ่ายทอดทางการเกษตร ผู้ปกครองให้การตอบรับกับทางโรงเรียนเป็นอย่างดี มีความรู้สึกภูมิใจที่เป็นส่วนร่วมเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ โรงเรียนพัฒนาดียิ่ง ๆ ขึ้นไป”

นายอิสราภรณ์ ทองเป “ทราบจากการบอกของลูก จากผอ. ในวันประชุม ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี โรงเรียนควรทำอย่างต่อเนื่อง นักเรียนจะได้ความรู้ ได้ประสบการณ์ตรงจากผู้รู้ในชุมชน”

5. การจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยการใช้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม

5.1 ความรู้สึกเป็นเจ้าของของโรงเรียน

- ท่านคิดว่าท่านเป็นเจ้าของโรงเรียนหรือไม่ หรือคิดว่าใครคือเจ้าของโรงเรียน และโรงเรียนควรสนับสนุนให้ผู้ปกครองมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกับคณะครูหรือไม่อย่างไร

นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี “ไม่คิดว่าใครเป็นเจ้าของโรงเรียน โรงเรียนเป็นของทุกคน ทุกคนควรช่วยดูแลและพัฒนาโรงเรียน”

นายถาวร จันดาภูด “คนทุกคนควรเป็นเจ้าของโรงเรียน เมื่อรู้สึกว่าคุณได้เป็นเจ้าของโรงเรียน ก็จะเกิดความรัก อย่างให้โรงเรียนพัฒนาไปทางที่ดีมากขึ้น”

นายอาทิตย์ บึงบัวบาน “ไม่คิดว่าตัวเองเป็นเจ้าของโรงเรียน แต่รักโรงเรียนเพราะลูกเรียนที่ดี และอยากให้ทุกคนรู้สึกว่าเป็นเจ้าของโรงเรียน จะได้เกิดความรัก ความหวงแหนโรงเรียน อยากจะพัฒนาเด็ก โรงเรียน”

นางลำไย แก้วกรอง “มีความไว้วางใจ และรักโรงเรียน อยากพัฒนาให้ดีขึ้น เพื่อลูกหลาน มีความรู้สึกรัก”

นางลำไย แผ่นทอง “ควรสนับสนุน จะได้รักโรงเรียน แต่ลูกเรียนอยู่ที่นี่ก็จะรักโรงเรียน อยากให้โรงเรียนพัฒนาไปในทางที่ดี”

นางสาวพูนันท์ หนอกกระโทก “ไม่ได้คิดว่าเป็นเจ้าของโรงเรียน แต่มีความรักโรงเรียนที่ลูกเรียนที่นี่ และจะช่วยโรงเรียนพัฒนานักเรียนให้ดียิ่งขึ้น”

นายสมปอง หาญทองกลาง “ถ้าทุกคนเป็นเจ้าของโรงเรียน ก็จะรักโรงเรียนเหมือนรักคนที่เรารัก ก็จะอยากให้สิ่งดี ๆ โรงเรียนขอความร่วมมืออะไรก็จะเต็มใจให้ความร่วมมือ”

นายสุชาติ กุลศิริ “โรงเรียนควรสนับสนุนอย่างยิ่ง ถ้าทุกคนรู้สึกว่าเขาเป็นเจ้าของแล้ว การขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไรผู้ปกครองก็พร้อมจะยินดีเข้ามาช่วย”

นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข “รู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน อยากให้โรงเรียนมีการพัฒนาที่มากขึ้น”

นางคำแปง กิ่งมาลา “รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน มีความรักโรงเรียน เพราะลูกเรียนที่นี่ และตัวดิฉันก็เป็นกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จึงอยากให้โรงเรียนพัฒนายิ่ง ๆ ขึ้นไป”

นายอิสราภรณ์ ทองเป “อยากให้ผู้ปกครองทุกคนรู้สึกว่าเขาเป็นเจ้าของโรงเรียนจะได้ช่วยกันพัฒนาโรงเรียนให้เจริญ”

5.2 ความเปิดเผยในการดำเนินงานของโรงเรียน

- ท่านคิดว่าสิ่งที่ผู้ปกครองให้ความสนใจโรงเรียนมากที่สุดในเรื่องใด เพราะอะไร

นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี “การจัดการเรียนการสอนจะพัฒนานักเรียนไปในทางใด”

นายถาวร จันดากุล “การเรียนการสอน การดูแลเอาใจใส่นักเรียน”

นายอาทิตย์ บึงบัวบาน “การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสอนนักเรียนให้มีวินัย มีกิริยามารยาท”

นางลำไย แก้วกรอง “การจัดการเรียนการสอน คนตรี กีฬา วิชาการก็ได้รางวัลเยอะ จึงพาลูกมาเรียน”

นางลำไย แผ่นทอง “การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้”

นางสาวพูนันท์ หนอกกระโทก “ในเรื่องการเรียนการสอน กวดขันในเรื่องเรียน การตรวจงาน และความสะอาดของห้องเรียน”

นายสมปอง หาญทองกลาง “ด้านวิชาการ”

นายสุชาติ กุลศิริ “การเรียนการสอน ครูดูแลเอาใจใส่นักเรียน ด้านกีฬา ดนตรี”

นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข “การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้”

นางคำแพง กิ่งมาลา “สำหรับตัวดิฉันสนใจเรื่องอยากให้นักเรียนเล่นดนตรีเป็น ลูกจะได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ไม่ไปติดเพื่อน ติดเกม”

นายอิสราภรณ์ ทองเป “ด้านวิชาการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม”

- ท่านคิดว่าผู้ปกครองมีสิทธิที่จะรับรู้หรือเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในโรงเรียน มากน้อยเพียงใด เพราะอะไร

นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี “มีสิทธิที่จะรู้ว่า โรงเรียนจะจัดการศึกษาให้กับ บุตรหลานอย่างไร จะได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาบุตรหลานด้วย”

นายถาวร จันดากุล “ควรมีสิทธิ”

นายอาทิตย์ บึงบัวบาน “ควรมีสิทธิ จะได้ทางโรงเรียนมีนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอย่างไร ดีหรือไม่ดีอย่างไร”

นางลำไย แก้วกรอง “มีสิทธิในการรับรู้ นโยบาย จะได้ว่านักเรียนเมื่อเรียนไปแล้ว จะได้อะไร”

นางลำไย แผ่นทอง “ควรจะได้รู้ว่า โรงเรียนจัดการศึกษาไปในทิศทางใด จะได้ช่วยดูแลบุตรหลาน”

นางสาวพูนันท์ หนอกกระโทก “ทราบข้อมูลข่าวสารจากการแจ้งผลการเรียนที่ ทางโรงเรียนจะแจ้งให้ทราบทุกภาคเรียน”

นายสมปอง หาญทองกลาง “ควรมีสิทธิ เพื่อตัวเด็กเอง และผู้ปกครองจะได้ตัดสินใจได้ว่า ควรจะสนับสนุนโรงเรียนหรือไม่อย่างไร”

นายสุชาติ กุลศิริ “มีสิทธิรับรู้ ซึ่งทางโรงเรียนวัดไทรก็จะเปิดเผยไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การจัดการเรียนการสอน การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าไปมีส่วนร่วมของรูปแบบของ คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง”

นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข “ควรมีสิทธิรับรู้อย่างยิ่ง”

นางคำแปง กิ่งมาลา “มีสิทธิรับรู้ คุณครูก็จะรายงานผลการเรียนให้รับทราบตลอด”

นายอิสราภรณ์ ทองเป “ควรมีสิทธิรับรู้ จะได้รู้กำหนดแนวทางการตัดสินใจถูก อยากจะให้โรงเรียนเกิดการพัฒนามากยิ่งขึ้นไปอีก”

5.3 ความโปร่งใสในการดำเนินการของโรงเรียน

- ท่านคิดว่าโรงเรียนควรเป็นที่ที่คนในชุมชน เช่น ผู้ปกครองนักเรียน หรือผู้นำชุมชน สามารถเข้าออกหรือมาติดต่อได้ง่าย หรือควรมีระเบียบในการปฏิบัติที่แน่นอน

นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี “ควรเข้า ออก อย่างมีระเบียบ กฎเกณฑ์ เพื่อความปลอดภัยของนักเรียน”

นายถาวร จันดากุล “ควร แต่ต้องมีกฎ ระเบียบที่แน่นอน”

นายอาทิตย์ บึงบัวบาน “ควร แต่ต้องมีกฎ ระเบียบที่ชัดเจน และผู้ดูแลต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดด้วย”

นางลำไย แก้วกรอง “ควรจะติดต่อได้ง่าย ได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดี แต่ต้องมีกฎ ระเบียบ เพื่อไม่ให้เกิดความวุ่นวาย”

นางลำไย แผ่นทอง “ควรมีอย่างยิ่ง และต้องมีกฎ ระเบียบที่แน่นอน ชัดเจนด้วย”

นางสาวพูนันท์ หนอกกระโทก “ควรเข้า-ออกได้ง่าย แต่ต้องมีกฎ ระเบียบควบคุม เพื่อความปลอดภัยของนักเรียน”

นายสมปอง หาญทองกลาง “ควร แต่ต้องมีกฎ ระเบียบที่ชัดเจน และผู้ปฏิบัติต้องเคร่งครัดด้วย”

นายสุชาติ กุลศิริ “การเข้า-ออกโรงเรียน แต่ต้องมีกฎ ระเบียบที่แน่นอน โดยเฉพาะการแต่งกายของผู้ปกครองจะต้องให้เกียรติสถาน แต่งกายให้สุภาพ”

นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข “สมควรอย่างยิ่ง และต้องมีกฎ ระเบียบที่แน่นอน”

นางคำแพง กิ่งมาลา “อยากให้การเข้า-ออกโรงเรียนได้สะดวก แต่ต้องมีกฎ ระเบียบที่แน่นอน ชัดเจน”

นายอิสราภรณ์ ทองเป “ควรอย่างมาก แต่ต้องวางกฎ ระเบียบให้ดี ๆ”

- ท่านคิดว่าโรงเรียนเป็นแหล่งความรู้ที่เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี “เหมาะสม เพราะ โรงเรียนมีแหล่งให้ความรู้มากมายที่จะให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้”

นายถาวร จันดากุล “เหมาะสม เพราะ โรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้”

นายอาทิตย์ บึงบัวบาน “เหมาะสม โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้มากมาย มีครูเป็นผู้ให้ความรู้”

นางลำไย แก้วกรอง “เหมาะสม”

นางลำไย แผ่นทอง “เหมาะสม เพราะเป็นแหล่งสร้างการเรียนรู้ให้กับนักเรียน”

นางสาวพูนันท์ หนอกกระโทก “เหมาะสม เพราะ โรงเรียนเป็นแหล่งให้ความรู้กับบุตรหลาน”

นายสมปอง หาญทองกลาง “เหมาะสม”

นายสุชาติ กุลศิริ “เหมาะสม เพราะเป็นสถานที่ที่จะให้ความรู้แก่เด็ก ให้เด็กได้ฝึกประสบการณ์ต่าง ๆ”

นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข “เหมาะสม เพราะโรงเรียนมีความพร้อมไม่ว่าจะเป็นอาคารสถานที่ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีครูคอยให้ความรู้แก่นักเรียน”

นางคำแพง กิ่งมาลา “เป็นแหล่งความรู้ที่เหมาะสม เพราะการมาเรียนที่โรงเรียนนักเรียนก็จะได้รับความรู้หลาย ๆ อย่างกันไป”

นายอิสราภรณ์ ทองเป “เหมาะสม เพราะเป็นสถานที่ที่จะให้เด็กได้เรียนรู้ได้ตลอดเวลา”

- ท่านคิดว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่เด็กนักเรียนในปัจจุบันมีความเหมาะสมกับเด็กและสอดคล้องกับชุมชนหรือไม่ เพราะเหตุใด

นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี “มีความเหมาะสม เด็กได้พัฒนาเหมาะสมกับวัย”

นายถาวร จันดากุล “มีความเหมาะสมและสอดคล้อง”

นายอาทิตย์ บึงบัวบาน “มีความเหมาะสมและสอดคล้อง”

นางลำไย แก้วกรอง “คิดว่าเหมาะสมและสอดคล้องกับชุมชน ส่วนใหญ่เป็นตลาดคุณครูก็จะพานักเรียนไปเรียนรู้ในตลาด”

นางลำไย แผ่นทอง “มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับชุมชนดี”

นางสาวพูนันท์ หนอกกระโทก “มีความเหมาะสมดี”

นายสมปอง หาญทองกลาง “มีความเหมาะสมและสอดคล้อง”

นายสุชาติ กุลศิริ “มีความเหมาะสมและสอดคล้องดี”

นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข “เหมาะสมและสอดคล้อง”

นางคำแพง กิ่งมาลา “ทางด้านวิชาการเหมาะสมดี การใช้ชีวิตประจำวันก็จะได้ฝึกในโรงเรียนด้วย”

นายอิสราภรณ์ ทองเป “เหมาะสมและสอดคล้อง”

5.4 การตรวจสอบและความรับผิดชอบของโรงเรียน

- ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามเป้าหมายที่ผู้ปกครองกับโรงเรียนร่วมกันกำหนดหรือไม่ อย่างไร

นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี “ควรมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อการพัฒนาการศึกษาตามเป้าหมาย”

นายถาวร จันดากุล “ควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบ และปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ผลตามเป้าหมายที่วางไว้”

นายอาทิตย์ บึงบัวบาน “เห็นด้วยอย่างยิ่ง เมื่อกำหนดเป้าหมายจะต้องทำให้สำเร็จ”

นางลำไย แก้วกรอง “ควรต้องรับผิดชอบร่วมกัน ในการวางเป้าหมายควรจะไปให้ถึงเป้าหมาย”

นางลำไย แผ่นทอง “ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียน โดยจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม”

นางสาวพูนันท์ หนอกกระโทก “โรงเรียนควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบ”

นายสมปอง หาญทองหลาง “ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียน โดยจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม”

นายสุชาติ กุลศิริ “ควรต้องรับผิดชอบร่วมกัน ในการวางเป้าหมายควรจะไปให้ถึงเป้าหมาย”

นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข “เห็นด้วยที่โรงเรียนควรรับผิดชอบต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งจะต้องทำให้สำเร็จ”

นางคำแพง กิ่งมาลา “ควรอย่างยิ่ง จะได้ว่ารู้เป้าหมายของการจัดการศึกษามันคืออะไร ผู้ปกครองควรจะได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายด้วย”

นายอิสราภรณ์ ทองเป “ควรต้องรับผิดชอบร่วมกัน ในการวางเป้าหมายควรจะไปให้ถึงเป้าหมาย”

6. นโยบายการจัดการศึกษาที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองและโรงเรียน

- ท่านทราบนโยบายในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร

นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี “ทราบจากท่านผู้อำนวยการในการประชุมผู้ปกครอง และประชุมกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ว่ากรุงเทพมหานคร โรงเรียนมีนโยบายการจัดการศึกษาอย่างไร จะพัฒนา ส่งเสริมการศึกษาไปทางใด”

นายถาวร จันดากุล “ทราบ จากผอ.ในวันประชุมผู้ปกครอง”

นายอาทิตย์ บึงบัวบาน “ทราบ จากผอ.จะแจ้งให้ทราบในวันประชุมผู้ปกครอง”

นางลำไย แก้วกรอง “ทราบจากการที่มาประชุมผู้ปกครอง และประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง”

นางลำไย แผ่นทอง “ทราบจากการประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง ผู้อำนวยการเป็นคนชี้แจงให้ฟัง”

นางสาวพูนันท์ หน่อกระโทก “ทราบจากนโยบายของผู้ผู้อำนวยการในวันประชุมผู้ปกครอง และการประชุมคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง”

นายสมปอง หาญทองหลาง “ทราบ จากผอ.จะแจ้งให้ทราบในวันประชุมผู้ปกครอง”

นายสุชาติ กุลศิริ “ทราบ จากผอ.จะแจ้งให้ทราบในวันประชุมผู้ปกครอง”

นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข “ทราบ จากผอ.ในวันประชุมผู้ปกครอง”

นางคำแพง กิ่งมาลา “รู้ค่ะ ทางผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการจะแจ้งในวันประชุมผู้ปกครอง และในวันประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง เรื่องที่แจ้ง เช่น นโยบายการศึกษา การแต่งกายที่ถูกระเบียบของนักเรียน ระเบียบวินัย ทรงผม การจัดการเรียนการสอน เป็นต้น”

นายอิสราภรณ์ ทองเป “ทราบจากการประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง ผู้อำนวยการเป็นคนชี้แจงให้ฟัง”

- โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากน้อยเพียงใด และท่านเคยเสนอความคิดเห็นอย่างไรต่อโรงเรียน และได้รับความสนใจจากโรงเรียนมากน้อยเพียงใด ท่านรู้สึกอย่างไรต่อการปฏิบัติดังกล่าว

นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี “ให้เข้ามาประชุมในนามเครือข่ายผู้ปกครอง”

นายถาวร จันดากุล “ได้แสดงความคิดเห็น ทุกคนให้ความสนใจเป็นอย่างดี”

นายอาทิตย์ บึงบัวบาน “ได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ การทำ ในที่ประชุมกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง”

นางลำไย แก้วกรอง “เปิดโอกาสให้มาเป็นตัวแทนเครือข่ายผู้ปกครอง มามีส่วนร่วมในการร่วมประชุม อยากให้โรงเรียนมีการสอนพิเศษ แต่ก็สอนไม่ได้เพราะเป็นนโยบายของกรุงเทพมหานคร และอยากให้ลูก ๆ ได้เล่นกีฬาในตอนเย็น”

นางลำไย แผ่นทอง “ได้มีการประชุมกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง และได้เสนอให้สอนอ่านหนังสือเพิ่มเติมให้มากขึ้น”

นางสาวพูนันท์ หนอกกระโทก “ในนามคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเป็นตัวแทนสายชั้น ป.4 ได้มีการพูดคุยแสดงความคิดเห็น เพื่อพัฒนานักเรียน และโรงเรียนให้ดีขึ้น”

นายสมปอง หาญทองหลาง “ได้แสดงความคิดเห็น ทุกคนให้ความสนใจเป็นอย่างดี”

นายสุชาติ กุลศิริ “ได้แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม ในฐานะที่ผมเป็นประธานคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดหาสิ่งของ เงินบริจาคให้กับนักเรียนในวันเด็ก ปัญหาของเด็กมัธยม เป็นต้น ได้รับความสนใจเป็นอย่างดี”

นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข “ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม ทุกคนรับฟัง ให้ความสนใจเป็นอย่างดี”

นางคำแพง กิ่งมาลา “ได้เสนอความคิดเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่น ซึ่งได้รับความสนใจดี”

นายอิสราภรณ์ ทองเป “ได้แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม ได้รับความสนใจจากกรรมการเป็นอย่างดี”

7. กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและโรงเรียนในการจัดการศึกษา

7.1 การเกิดขึ้นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและโรงเรียนในการจัดการศึกษา

- ผู้ปกครองและโรงเรียนได้มีบทบาทกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาร่วมกันหรือไม่
ท่านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายดังกล่าวร่วมกับทางโรงเรียนมากน้อยเพียงใด

นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี “ได้ร่วมประชุมกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง”

นายถาวร จันดากุล “ได้ในการร่วมแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม”

นายอาทิตย์ บึงบัวบาน “ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง”

นางลำไย แก้วกรอง “ได้กำหนดร่วมกันกับทางโรงเรียนในการประชุมกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง”

นางลำไย แผ่นทอง “มีการประชุมกับกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง”

นางสาวพูนันท์ หนอกกระโทก “มีในรูปแบบของการแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง”

นายสมปอง หาญทองหลาง “ได้ร่วมประชุมกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง”

นายสุชาติ กุลศิริ “ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม”

นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข “ได้มีการแสดงความคิดเห็นกับทางโรงเรียน”

นางคำแพง กิ่งมาลา “ในรูปของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง”

นายอิสราภรณ์ ทองเป “ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นกับโรงเรียนในที่ประชุมกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง”

7.2 การดำรงอยู่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและโรงเรียนในการจัดการศึกษา

- มีอะไรบ้างที่ช่วยให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและโรงเรียนดำรงอยู่

นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี “การประชุมอย่างต่อเนื่อง”

นายถาวร จันดากุล “ผู้บริหารต้องติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ”

นายอาทิตย์ บึงบัวบาน “ผู้บริหารจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสาร ให้กับ
ผู้ปกครองได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง”

นางลำไย แก้วกรอง “ทุกคนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และให้โรงเรียนทำแบบนี้ไป
เรื่อย ๆ มีการแจ้งข่าวสารเสมอดั้นเสมอปลาย ครูตั้งใจสอนและดูแลนักเรียนดี ก็ยินดีที่จะให้ความ
ร่วมมือ”

นางลำไย แผ่นทอง “ครูประจำชั้น เพราะจะติดต่อผ่านครูประจำชั้นตลอด”

นางสาวพูนันท์ หนอกกระโทก “การติดต่อสื่อสารกันกับครูประจำชั้น”

นายสมปอง หาญทองหลาง “โรงเรียนจะต้องเห็นความสำคัญของผู้ปกครอง และชุมชน
ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน”

นายสุชาติ กุลศิริ “โรงเรียนจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ ติดต่อประสานงานกับ
ผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง”

นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข “ความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างผู้บริหาร ครู กับผู้ปกครอง
และชุมชน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน”

นางคำแพง กิ่งมาลา “ความเสมอดั้นเสมอปลายของทางโรงเรียน ในการทำสิ่งต่าง ๆ
ควรทำอย่างต่อเนื่องและสานต่อกันไปเรื่อย ๆ”

นายอิสรากรณ์ ทองเป “การแจ้งข่าวสารของโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง”

8. ความต้องการการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนในการจัดการศึกษา

- ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
เพราะเหตุใด

นางสาวพิมพ์ภัทรา ทองบุตรศรี “เห็นด้วย เพราะจะได้ทราบว่าโรงเรียนจะจัดการศึกษา
ไปในทางใด มีอะไรที่เด่น ๆ และขอให้พัฒนาต่อไป”

นายถาวร จันดากุล “เห็นด้วย เพราะจะได้ช่วยทางโรงเรียน เป็นหูเป็นตาในการดูแล
นักเรียนที่ไม่เข้าเรียน หนีออกนอกโรงเรียน ไปมั่วสุม ทะเลาะวิวาท ตั้งวงดื่มเหล้า เสพยาเสพติด อยู่
ที่ร้านเกม หรือมีพฤติกรรมในเชิงชั่วสาว กอดจูบก้นตามสวนสาธารณะ”

นายอาทิตย์ บึงบัวบาน “เห็นด้วย เพราะผู้ปกครองจะดูแลนักเรียนได้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเครือข่ายผู้ปกครองจะคอยสอดส่อง เป็นหูเป็นตาให้กับทางโรงเรียน ในเรื่องพฤติกรรมที่ไม่ดีของนักเรียน เมื่อพบเห็นนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดี ก็จะโทรแจ้งโรงเรียน ให้มาดำเนินการต่อไป”

นางลำไย แก้วกรอง “เห็นด้วยค่ะ ผู้ปกครองรู้ว่าแนวทางที่โรงเรียนจะพัฒนาเด็กเป็นอย่างไร ผู้ปกครองก็จะส่งเสริมตามด้วย ก็จะได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น”

นางลำไย แผ่นทอง “เห็นด้วย เพราะผู้ปกครองจะได้ทราบนโยบายของโรงเรียนว่าจัดการศึกษาในแนวทางอย่างไร”

นางสาวพูนันท์ หนอกกระโทก “เห็นด้วย เพราะผู้ปกครองก็จะได้ทราบนโยบายของทางโรงเรียนด้วย”

นายสมปอง หาญทองกลาง “เห็นด้วย จะได้ร่วมกันพัฒนานักเรียน โรงเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น”

นายสุชาติ กุลศิริ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งจะทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ทำให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข”

นายเกียรติศักดิ์ มาพบสุข “เห็นด้วย โดยเฉพาะเครือข่ายผู้ปกครองที่คอยดูแลความประพฤติที่นอกกลุ่มนอกทางของเด็กบางคน ซึ่งจะช่วยลดปัญหาในเรื่องพฤติกรรมของเด็กได้ จะทำให้เด็กมีคุณภาพ และโรงเรียนพัฒนายิ่ง ๆ ขึ้นไป”

นางคำแพง กิ่งมาลา “เห็นด้วย จะได้รับความกล้าหาญ แนวนโยบายของโรงเรียนเป็นอย่างไร จะสร้างคนให้ออกมาในแนวทางใด เน้นกิจกรรม กีฬา ดนตรี ผลผลิตจะออกมาเป็นอย่างไร”

นายอิสราภรณ์ ทองเป “เห็นด้วย เป็นการเสริมแรงซึ่งจะทำให้โรงเรียนเกิดการพัฒนามากขึ้น”

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และเครือข่ายผู้ปกครอง ในการหารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

จากผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และเครือข่ายผู้ปกครอง ในการหารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สามารถวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร มีโครงสร้างการบริหารงานแบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ฝ่ายบริหารงานธุรการ ฝ่ายบริหารงานการเงิน และฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีความคิดต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยโรงเรียนจะเชิญคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองมาร่วมประชุม วางแผนกำหนดนโยบายต่าง ๆ ของทางโรงเรียนในช่วงเปิดภาคเรียนใหม่ โรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ได้มีความพยายามที่จะให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากขึ้น โดยเฉพาะในการประชุมผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนมีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ก่อนเพื่อชี้แจงในภาพรวม จะเห็นว่าผู้ปกครองยังไม่มีความสัมพันธ์กันมากนัก จากนั้นจะเป็นการประชุมกลุ่มย่อย โดยให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้าพบปะกับครูประจำชั้นตามห้องเรียนที่ลูกเรียน ซึ่งทำให้ครูและผู้ปกครองนักเรียนมีโอกาสได้พบปะ พูดคุยเกี่ยวกับนักเรียน ทั้งในด้านการเรียนและพฤติกรรมทั้งที่บ้านและโรงเรียน และพบปะกันระหว่างผู้ปกครองกับผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองรู้จักกันและคุยกันถึงนักเรียนในความปกครองของตนเอง และเป็นที่ปรึกษา ช่วยเหลือกันและกันในเรื่องต่างๆ จึงมีการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองระดับห้องเรียน ระดับสายชั้น และระดับโรงเรียน

หลังจากที่ทางโรงเรียนได้ปรับเปลี่ยนวิธีการประชุมผู้ปกครองนักเรียน โดยเพิ่มการประชุมย่อยตามห้องเรียน และทำการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน โดยทุก ๆ ห้องเรียนจะมีตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน ทุก ๆ ระดับชั้นจะมีตัวแทนเครือข่ายผู้ปกครองโดยเลือกจากประธานเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนในแต่ละห้อง และมีตัวแทนเครือข่ายผู้ปกครองในระดับโรงเรียน โดยเลือกจากประธานเครือข่ายผู้ปกครองระดับชั้น เมื่อโรงเรียนมีข้อปรึกษาหารือก็จะขอความร่วมมือ

ไปยังตัวแทนเครือข่ายผู้ปกครองก่อน แล้วจึงประชุมเครือข่ายผู้ปกครองที่หลัง วิธีการขอความร่วมมือจากเครือข่ายผู้ปกครองวิธีนี้ ทำให้ผู้ปกครองเข้าใจโรงเรียนกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนมากขึ้น โดยการมาเป็นวิทยากรท้องถิ่นให้กับโรงเรียน เช่นการทำ กาดละแม กระจาสารท สานตะกร้าจากทางมะพร้าว เป็นต้น และยังมีผู้ปกครอง และชุมชนให้ความช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียนที่โรงเรียนจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ เช่น สนับสนุนงบประมาณในการนำนักเรียนไปแข่งขันความสามารถด้านต่าง ๆ ให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ สนับสนุนอุปกรณ์กีฬา ของขวัญและอาหารในวันเด็ก เครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละสายชั้นยังช่วยสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียนนอกโรงเรียน และประสานกับทางโรงเรียนในการหาทางแก้ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับนักเรียน ดังนั้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาจึงส่งผลให้โรงเรียนประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ซึ่งพบว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) อยู่ในรูปแบบเครือข่ายผู้ปกครอง และมีกระบวนการการมีส่วนร่วมอยู่ 6 ขั้นตอน คือ 1) การระดมความคิด 2) การร่วมวางแผน 3) การร่วมลงมือทำ 4) การร่วมติดตามประเมินผล 5) การร่วมแก้ไข พัฒนา 6) การรับประโยชน์ร่วมกัน

2. ครู

ครู โรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร มีความคิดต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ปัจจุบันผู้ปกครองกับโรงเรียนความร่วมมือกันมากในการจัดการศึกษา เพราะว่าผู้ปกครองก็อยากมีส่วนร่วมที่ทำให้ นักเรียนในความปกครองของตนเองประสบความสำเร็จในด้านการเรียน เป็นคนที่มีความรับผิดชอบ จบการศึกษาออกไปแล้วสามารถเรียนต่อ และประกอบอาชีพได้ ซึ่งจากเมื่อก่อนผู้ปกครองจะไม่ค่อยมีเวลาให้กับบุตรหลานของตนเอง เนื่องจากต้องทำงานเลี้ยงครอบครัว แต่ทุกวันนี้ผู้ปกครองให้ความสนใจกับบุตรหลานของตนเองมากขึ้น การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนในห้องเรียน ก็จะมีการประสานกันระหว่างครูประจำชั้นกับตัวแทนเครือข่ายผู้ปกครอง และเครือข่ายผู้ปกครองก็จะประสานกับผู้ปกครองในแต่ละห้องเรียน เมื่อโรงเรียนมีกิจกรรมก็จะมีหนังสือแจ้งผู้ปกครองให้ทราบ ผู้ปกครองก็จะให้การสนับสนุนและร่วมมืออย่างเต็มที่ เช่น การทำบุญบริจาคในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ให้ทุนการศึกษา ออกร้านอาหารให้นักเรียนได้รับประทานอย่างทั่วถึง หาของขวัญในวันเด็ก มาเป็นวิทยากรให้ความรู้

กับนักเรียน ช่วยกันดูแลการเรียน พฤติกรรมของนักเรียน มีการโทรศัพท์คุยกันระหว่างครูประจำชั้นกับผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนในความปกครองอย่างต่อเนื่อง

3. ผู้ปกครอง

การร่วมมือในการจัดการศึกษาโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) โรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ในชุมชน และตั้งอยู่ในชุมชน นักเรียนที่มาเรียนส่วนใหญ่ก็เป็นคนในชุมชน ผู้ปกครองจึงมีความรัก และเชื่อมั่นในโรงเรียน เวลาที่มีกิจกรรม หรือโรงเรียนต้องการการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือเต็มที่ และยินดีมาร่วมกิจกรรม ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในด้านการศึกษา ผู้ปกครองมีความสนใจในการจัดการศึกษาของทางโรงเรียน ด้วยความหวังของผู้ปกครอง อยากจะให้บุตรหลานของตนเองมีความรู้ เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม เมื่อจบการศึกษาแล้วสามารถเรียนต่อในที่ดี หรือมีงานทำ ประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง และครอบครัวได้

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร เป็นกระบวนการทางสังคมที่เกิดขึ้น ดำรงอยู่ และดำเนินไปอย่างต่อเนื่องกันภายใต้เงื่อนไขและบริบทที่เกี่ยวข้องในช่วงเวลานั้น ๆ ซึ่งกระบวนการที่เกิดขึ้นนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะและเงื่อนไขของการมีส่วนร่วมอยู่หลายประการ เช่น เงื่อนไขที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ และพบว่ามีการจัดการศึกษาต่าง ๆ ที่แสดงถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการโรงเรียนค่อนข้างชัดเจน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษากิจกรรมที่มีกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เพื่อแสดงให้เห็นถึงการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบเครือข่ายของผู้ปกครองนักเรียน จะมีการปรึกษาหารือ ร่วมกันวางแผนในระดับห้องเรียน ขอความร่วมมือ ช่วยกันดูแลนักเรียน ทั้งด้านการเรียนและความประพฤติ พบนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หนีเรียน ไม่เข้าโรงเรียน มีพฤติกรรมเชิงชู้สาว มีเรื่องทะเลาะวิวาทนอกโรงเรียน ก็โทรแจ้งกับทางโรงเรียนจึงทำให้โรงเรียนเข้าระงับเหตุได้ทัน

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร เป็นกระบวนการทางสังคมที่เกิดขึ้น ดำรงอยู่ และดำเนิน ไปอย่างต่อเนื่องกันภายใต้เงื่อนไขและบริบทที่เกี่ยวข้องในช่วงเวลานั้น ๆ ซึ่งกระบวนการที่เกิดขึ้นนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะและเงื่อนไขของการมีส่วนร่วมอยู่หลายประการ เช่น เงื่อนไขที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ และพบว่า มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่แสดงถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการโรงเรียนค่อนข้างชัดเจน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษากิจกรรมที่มีกระบวนการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เพื่อแสดงให้เห็นถึงการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบเครือข่ายของผู้ปกครอง และมีรูปแบบที่เป็นกระบวนการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ดังนี้

1. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบเครือข่ายของผู้ปกครอง

โรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ได้มีความพยายามที่จะให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากขึ้น โดยเฉพาะในการประชุมผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนมีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ ก่อน จะเห็นว่าผู้ปกครองยังไม่มีความสัมพันธ์กันมากนัก จากนั้นจะเป็นการประชุมให้มีการประชุมเป็นกลุ่มย่อย โดยให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้าพบปะกับครูประจำชั้นตามห้องเรียนที่ลูกเรียน ซึ่งทำให้คณะครูและผู้ปกครองนักเรียนมีโอกาสได้พบปะซึ่งกันและกัน หลังจากที่ได้ประชุมโดยการพบปะกับครูประจำชั้นของลูกแล้ว ผู้ปกครองนักเรียนและคณะครูมีความเห็นตรงกันว่า คณะครูและผู้ปกครองนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการดูแลเรื่องการศึกษา ความประพฤติของนักเรียน จึงมีการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองระดับห้องเรียน เครือข่ายผู้ปกครองระดับสายชั้น และเครือข่ายผู้ปกครองระดับโรงเรียน

หลังจากที่ทางโรงเรียนได้ปรับเปลี่ยนวิธีการประชุมผู้ปกครองนักเรียน โดยเพิ่มการประชุมย่อยตามห้องเรียน และทำการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน โดยทุก ๆ ห้องเรียนจะมี

คัดเลือกตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนเป็นเครือข่ายผู้ปกครองระดับห้องเรียน ทุก ๆ ระดับชั้นจะคัดเลือกเครือข่ายผู้ปกครองในระดับชั้น โดยเลือกจากประธานเครือข่ายผู้ปกครองหรือรองประธานเครือข่ายของแต่ละห้อง และมีคัดเลือกเครือข่ายผู้ปกครองในระดับโรงเรียน โดยเลือกจากประธานเครือข่ายผู้ปกครองหรือรองประธานเครือข่ายในระดับชั้น หลังจากนั้นโรงเรียนจะทำการแต่งตั้งคำสั่งเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อกำหนดบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ เมื่อโรงเรียนมีข้อปรึกษาหารือกับเครือข่ายผู้ปกครองก็จะขอความร่วมมือไปยังคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองก่อน แล้วจึงทำการประชุมร่วมกันทีหลัง ซึ่งวิธีการขอความร่วมมือจากเครือข่ายผู้ปกครองวิธีนี้ ทำให้ผู้ปกครองเข้าใจโรงเรียนกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการสัมภาษณ์เครือข่ายผู้ปกครองคนหนึ่งว่า “...เห็นด้วยกับการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพราะผู้ปกครองจะได้ดูแลนักเรียนได้มากขึ้น โดยเฉพาะเครือข่ายผู้ปกครองจะคอยสอดส่อง เป็นหูเป็นตาให้กับทางโรงเรียน ในเรื่องพฤติกรรมที่ไม่ดีของนักเรียน เช่น นักเรียนที่ไม่เข้าเรียน นี้ออกนอกโรงเรียน ไปมั่วสุมตั้งวงเหล้า เสพยาเสพติด อยู่ในร้านเกม หรือมีพฤติกรรมในเชิงชู้สาว กอดจูบกันตามสวนสาธารณะ เมื่อพบเห็นนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่ดีก็จะโทรแจ้งโรงเรียนให้มาดำเนินการต่อไป...”

2. รูปแบบที่เป็นกระบวนการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา

จากรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบเครือข่ายของผู้ปกครอง ของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ที่กล่าวมา เมื่อสังเคราะห์แล้วพบว่า มีรูปแบบที่เป็นกระบวนการของการมีส่วนร่วม 6 ขั้นตอน ดังนี้

1) การระดมความคิด (Brainstorming Participation) คือ การร่วมคิดค้นและวิเคราะห์ปัญหาพร้อมกัน ในลักษณะของการร่วมคิด มิใช่จากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด แต่มาจากบนพื้นฐานความศรัทธาว่า ทุกคนที่เข้ามามีส่วนร่วมนั้นมีศักยภาพในการพัฒนาโรงเรียนร่วมกัน ขั้นตอนนี้ส่วนใหญ่คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเป็นผู้ดำเนินการภายใต้เงื่อนไขที่ว่า ต้องการร่วมกันคิดที่จะดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์หรือไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่แน่ใจว่าจะดำเนินการอย่างไร เช่น ในการหาทุนการศึกษาให้แก่แก่นักเรียน การหาวัสดุ อุปกรณ์การเรียน เครื่องกีฬา การหาอาหารของรางวัลในวันเด็ก การดูแลนักเรียนในเรื่องการเรียน ความประพฤติ เป็นต้น ผู้บริหารโรงเรียนจะทำหนังสือเชิญคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เข้าร่วมประชุมร่วมกับคณะครู เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ซึ่งจะทำให้เกิดแนวความคิดที่

หลากหลายแล้วนำไปสู่การหาข้อสรุปร่วมกัน โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อนักเรียนและโรงเรียนอย่างสูงสุด

2) **การร่วมวางแผน (Planning Participation)** คือ การนำสิ่งที่ได้จากการร่วมกันคิดร่วมตัดสินใจ มาวางแผนร่วมกันเพื่อกำหนดเป็นแผนงานนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป ด้วยการระดมทรัพยากรจากทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และเครือข่ายผู้ปกครอง ซึ่งการที่เครือข่ายผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนตั้งแต่ขั้นตอนของการได้ริเริ่มคิด ร่วมตัดสินใจ จะทำให้มีความรู้สึกว่าเขาได้เป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนและเป็นเจ้าของงาน โดยจะนำไปสู่การเกิดความภาคภูมิใจและมีความเต็มใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนในขั้นตอนต่อไป

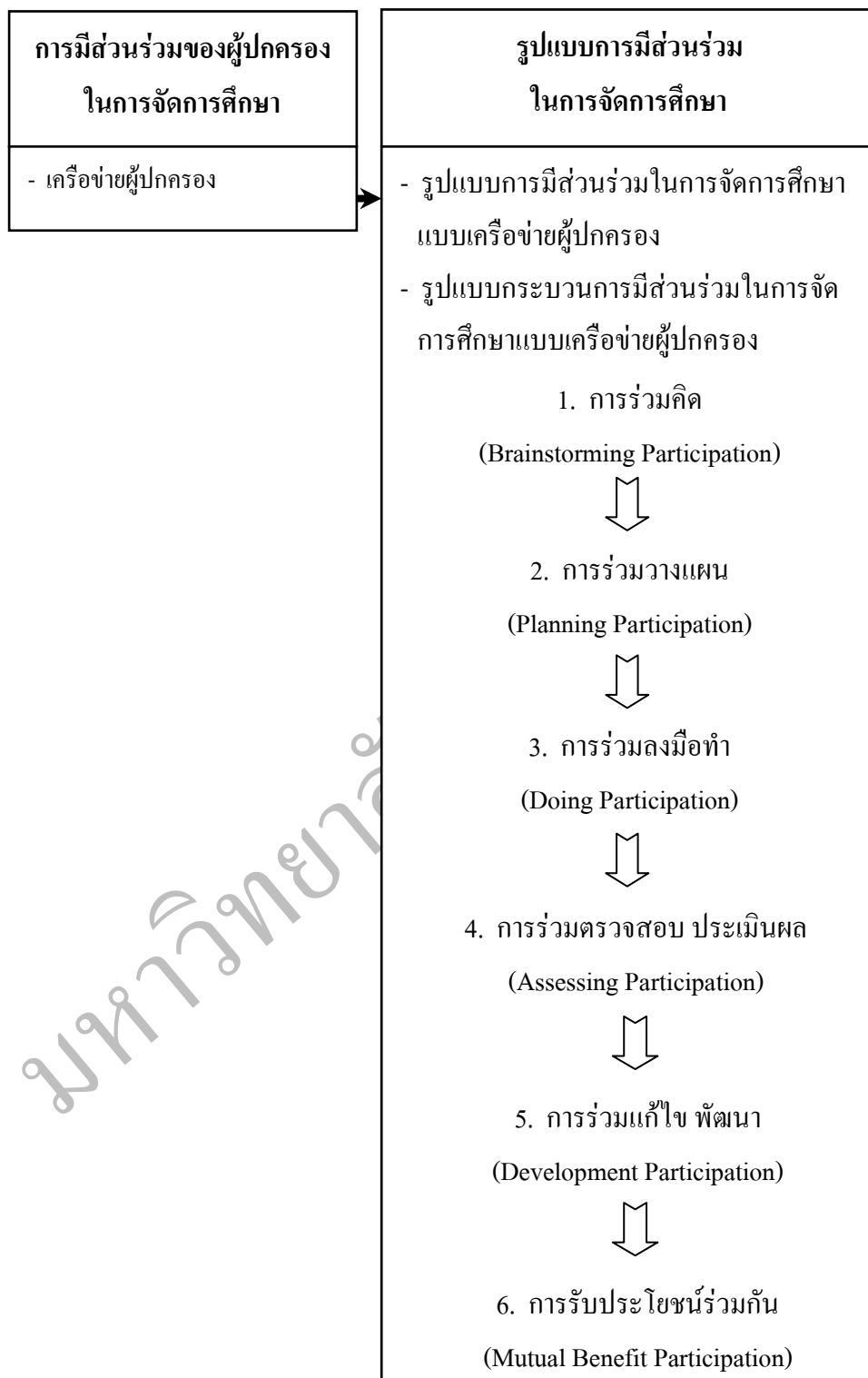
3) **การร่วมลงมือทำ (Doing Participation)** คือ การนำแผนงานที่ได้ไปร่วมกันทำหรือแบ่งงานกันรับผิดชอบ เพื่อให้เป็นไปตามแผนหรือเป้าหมายที่ร่วมกันวางไว้ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่แสดงถึงบทบาทของผู้ที่มีส่วนร่วมชัดเจน ซึ่งบางครั้งแสดงถึงแบบแผนการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะมีความแตกต่างกัน เช่น กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา กลุ่มคณะครู หรือกลุ่มเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน จะมีบทบาทในการมีส่วนร่วมอย่างมาก คือ เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมเป็นผู้ร่วมคิด ริเริ่มกิจกรรม ร่วมปรึกษาทรัพยากรและสิ่งของมาก มักแสดงความคิดเห็นอย่างมั่นใจและมีอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนพอสมควร

4) **การร่วมตรวจสอบประเมินผล (Assessing Participation)** คือ การร่วมกันตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยจะทำระหว่างการทำกิจกรรมและหลังจากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เสร็จสิ้นแล้ว ว่าได้ผลเป็นอย่างไร มีข้อควรแก้ไข ปรับปรุง หรือพัฒนาอย่างไร ซึ่งผู้ที่มีส่วนในการดำเนินงานจะประเมินผลการดำเนินการร่วมกัน เพื่อหาข้อบกพร่อง หาวิธีแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาให้ดีขึ้นในการปฏิบัติงานครั้งต่อไป ลักษณะของการประเมินผลที่โรงเรียนดำเนินการอยู่ คือ การสอบถามความพึงพอใจ การแสดงความคิดเห็นจากผู้เข้ามามีส่วนร่วม เช่น จากผู้ปกครอง นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

5) **การร่วมแก้ไข พัฒนา (Development Participation)** คือ การร่วมกันแก้ไข และพัฒนาผลการปฏิบัติงาน โดยนำผลการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานมาพิจารณา เพื่อทำการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง และพัฒนาการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

6) การรับประโยชน์ร่วมกัน (Mutual Benefit Participation) คือ การร่วมกันชื่นชม แสดงความยินดีกับผลงานที่ได้ร่วมกันระดมความคิด ร่วมกันวางแผน ร่วมกันลงมือทำ ร่วมกัน ตรวจสอบประเมินผล และร่วมกันแก้ไข พัฒนา จนทำให้ผลการปฏิบัติงานสำเร็จประสบความสำเร็จ ซึ่งจะส่งผลต่อทางด้านจิตใจทำให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความภาคภูมิใจ รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน เกิดความรัก ความห่วงเห่น อยากช่วยเหลือ อยากพัฒนาโรงเรียนให้มากขึ้น ทำให้เกิดเป็นเครือข่ายผู้ปกครองที่เข้มแข็ง โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองมากขึ้นทำให้โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ส่งผลให้โรงเรียนจัดการศึกษาได้เต็มตามศักยภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชน

จากผลการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สามารถนำมาสร้างข้อสรุปเชิงทฤษฎีของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ดังนี้

ภาพที่ 4.1 รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล)
สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี